

**Ang Diyos Ay Pag-ibig**

**MAGPAKAILANMAN**

**G.E Field**

# ANG DIYOS AY PAG-IBIG

NI

G.E. FIFIELD

Orihinal na inilimbag noong 1897

“Sapagkat gayon na lamang ang pagsinta ng Diyos sa sanlibutan kaya't ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak, upang ang sinumang sumampalataya sa kanya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan.” – Juan 3:16

“Walang pag-ibig na hihigit pa rito, na ialay ng isang tao ang kaniyang buhay para sa kaniyang mga kaibigan.” – Hesus

December 2017

## **Mga Nilalaman**

|                                                                                                           |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Dedikasyon.....                                                                                           | 5   |
| Paunang Salita.....                                                                                       | 5   |
| Panimula ng mga Editor .....                                                                              | 6   |
| 1. Pagkilala sa Diyos .....                                                                               | 7   |
| 2. Ang mga Katangian ng Diyos.....                                                                        | 10  |
| 3. Mahalin ang Pinagmumulan ng Katuwiran .....                                                            | 144 |
| 4. Ang Pagsisikap ni Satanas na Itago ang Pag-ibig ng Diyos Mula sa<br>Nagugutom na mga Puso ng Tao. .... | 18  |
| 5. Ang Pagkaama ng Diyos .....                                                                            | 24  |
| 6. Ang Kaluwalhatian ng Diyos.....                                                                        | 28  |
| 7. Ang Pagkakaisa ng Batas at ng Ebanghelyo .....                                                         | 33  |
| 8. Ang Kalikasan ng Banal na Pamahalaan.....                                                              | 36  |
| 9. Ang Batas ng Pag-ibig .....                                                                            | 41  |
| 10. Ang Dalawang Daan. ....                                                                               | 46  |
| 11. Ang Disenyo ng Batas.....                                                                             | 50  |
| 12. Paano Maling Naunawaan ng Tao ang Kanyang Tagapagliha.....                                            | 55  |
| 13. Ang Pagbabayad-sala .....                                                                             | 60  |
| 14. Ang Pagbabayad-sala na Kahalili o Kapital.....                                                        | 66  |
| 15. Mga Milagro at ang Kanilang Kahulugan .....                                                           | 71  |
| 16. Ang Hain ni Cristo ay Nagpaparangal sa Kautusan ng Diyos.....                                         | 77  |
| 17. Ang Pakikitungo ng Diyos sa Masasama .....                                                            | 82  |

|                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------|-----|
| 18. Bakit Matagal Nang Pinahihintulutan ang Kasalanan? ..... | 89  |
| 19. Magkakaroon ba ng Pakinabang? .....                      | 94  |
| 20. Ang Pagsasara ng Panahon ng Pagkakataon o Probasyon..... | 101 |
| 21 “Ang Kanyang Kakaibang Gawa” .....                        | 107 |
| 22. Ang mga Salot sa Ehipto.....                             | 111 |

# Dedikasyon

Sa mga kaibigang ang pagmamahal at tiwala ay nagpasaya at nagbigay-pugay sa kanyang mga araw; at sa maraming magkakamag-anak, na, bagama't hindi pa nakikilala, ay patuloy pa ring ginagabayan sa pamamagitan ng magkakamag-anak na mga karanasan sa mga nagtatagpong landas na nakasentro sa trono, upang pagsamahin ang kanilang mga buhay magpakailanman sa kaluwalhatian at kagalakan ng walang hanggang pagkakaibigan, ang maliit na aklat na ito ay buong pagmamahal na iniaalay ng MAY-AKDA

Enero 1, 1897

## Paunang Salita

Ang mga kabanatang ito ay unang lumabas mga apat na taon mula noon, na inilathala bilang isang serye sa isa sa aming lingguhang mga dyornal na pangrelihiyon. Simula noon, ang manunulat ay hindi tumigil sa pagtanggap ng mga kahilingan na ilagay ang mga ito sa mas permanenteng anyo. Ang maliit na aklat na ito ang resulta. Ang may-akda ay lubos na nakakaunawa sa mga dikasakdalan at limitasyon nito.

Sa maraming paksang natalakay, wala ni isa ang lubusang tinalakay, kundi lahat ay ginamit lamang sa pansamantala, gaya ng paggamit ng Diyos sa mga ulap ng paglubog ng araw, o sa niyebe sa tuktok ng bundok, upang ipakita lamang sa madilim na mga mata, na nasa ibaba ng lambak, ang kaluwalhatian ng kanyang kabutihan.

Mula sa puso, umaasa ang mga salitang ito na sana'y makaantig sa puso; at na ang ilang kawawang kaluluwa, na pagod na pagod na dinadala ng pag-aalinlangan at paggala dahil sa kasalanan, ay mamasdan ang paghahayag ng mahiwagang hagdan mula sa batong Bethel ng kanilang kasalukuyang gutom at kalungkutan patungo sa liwanag at init ng kasaganaan sa Bahay ng Ama.

G. E. F.

## **Panimula ng mga Editor**

Sa maliit na aklat na ito ay ipinahayag ang ilang mga detalyadong kaisipan patungkol sa karakter ng Diyos. Ito ay nakabatay sa ilan sa mga prinsipyo ng mensahe noong 1888. Ang pagtuon sa Diyos bilang ating Ama at ang kaugnayang katangian ng kaharian ng Diyos ay nagbubukas ng pinto tungo sa espirituwal na pag-unawa sa batas.

Ang mga kaisipang ipinahayag tungkol sa Pagbabayad-sala at sa pagbubo ng dugo ay malalim at karapat-dapat pagnilayan. Ipinakilala ni Elder Fifield ang isang prinsipyong may kaugnayan sa pagbabayad-sala na tuwirang salungat sa isang penal o legal na balangkas ng Pagbabayad-sala na nauunawaan ng karamihan sa Kristiyanismo.

Ang mga ideya tungkol sa pagsasara ng probasyon ay nakabatay sa temang ang awa ng Diyos ay walang hanggan at ang tao ang siyang nagsasara ng kanyang sariling panahon ng pagkakataon o probasyon.

Hindi nagawang palawigin ni Elder Fifield ang mga kaisipang ito sa proseso ng pagkawasak ng masasama at ipinaliwanag ang mga bagay na ito sa mga tuntunin ng pag-ibig na kumitil ng buhay upang iligtas ang makasalanan mula sa patuloy na paghihirap habang nagbibigay ng proteksyon para sa matuwid. Bagama't mauunawaan ang mga ideyang ito sa konteksto ng panahon, kulang pa rin ang mga ito sa mas ganap na paghahayag ng karakter ng Diyos na pag-ibig. Ang aklat ay isa pa ring kamangha-manghang pagsulong ng kaisipan mula sa isang ministrong Adventista mula sa huling bahagi ng dekada 1890's

Lubos kong inirerekomenda ang mga kabanata tungkol sa Pagbabayad-sala at ang pagsasara ng panahon ng pagkakataon o probasyon pati na rin ang disenyo ng batas.

Adrian Ebens  
Maranatha Media

# 1. Pagkilala sa Diyos

“Ang hindi umiibig ay hindi nakakakilala sa Diyos; sapagkat ang Diyos ay Pag-ibig”. 1 Juan 4:8

““Ang Diyos ay pag-ibig.” Ang tatlong salitang ito na may siyam na letra lamang ay naglalaman ng isang paghahayag ng Diyos na higit pa sa kayang lubos na unawain ng mga tao o mga anghel. Sa katunayan, ang pag-alam nang higit pa sa kanilang kahulugan, ang patuloy na pag-aaral nang higit pa sa kanilang kahulugan, ang magiging gawain at karunungan, kasiyahan at tula, ng mga tinubos sa buong kawalang-hanggan. Ang pag-unawa sa kahulugan ng mga salitang ito ay ang pagkilala sa Diyos at kay Jesucristo, at ang pagkilala sa mga ito ay buhay na walang hanggan. (Juan 17:3) Sa katotohanan, walang kaalaman sa labas ng mga ito, sapagkat sa mga ito nakatago ang lahat ng kayamanan ng karunungan at kaalaman, at sa labas ay kamangmangan at kadiliman lamang. (Col 2:3)

Hindi ito isang matalinghagang pananalita, ito ay isang simpleng pahayag ng katotohanan. Ang pagsasabing ang sinumang tao ay nagkaroon ng isang kaisipan ng katotohanan o isang bagay ng kaalaman na wala ang Diyos bago pa man sa kanya, ay pagsasabing sa bagay na iyon ang tao ay nauuna sa kanyang Lumikha; at iyon ay pagkaila o pagtakwil sa kawalang-hanggan ng Diyos. Bagama't hindi ito maaaring humantong sa masasamang gawain sa kanya tulad ng ginagawa nito sa atin, maging ang ating masasamang pag-iisip ay nalalaman ng Diyos bago pa natin ito maisip. Sabi ng salmista, “O Panginoon, iyong siniyasat ako, at nakilala mo ako. Iyong nalalaman ang aking pag-upo at ang aking pagtayo, iyong nauunawaan ang aking pag-iisip mula sa malayo.” (Awit 139:1,2) At sumagot si Job sa Panginoon at nagsabi, “Alam ko na magagawa mo ang lahat ng bagay, at walang pag-iisip na mapipigilan sa iyo.” (Job 42:2) Mas matapang pa si David, dahil sinabi niya, “Sinasaliksik ng Panginoon ang lahat ng puso, at nauunawaan ang lahat ng imahinasyon ng mga pag-iisip.”

Hindi kataka-taka na ang matandang si Kepler, habang pinagmamasdan ang mga galaw ng mga planeta, hanggang sa, isa-isa, ang mga kahanga-hangang batas ng galaw ng mga planeta ay sumabog sa kanyang nalilitong isipan, hindi kataka-taka na, nang may nagniningning na mga mata at tumitibok na puso, ay napabulalas siya, “O Diyos, iniisip ko ang iyong mga iniisip na sumusunod sa iyo!” Ang pinakamahusay na magagawa ng sinumang astronomo ay ang magalang na isipin ang mga iniisip ng Diyos na sumusunod sa kanya, at marahil ay subaybayan ang paggawa ng ilan sa mga kaisipang iyon sa pamamagitan ng kamangha-manghang mga landas ng kalangitan na puno ng mga bituin. Ang tanging magagawa ng mag-aaral ng zoology ay subaybayan

ang mga iniisip ng Diyos sa pamamagitan ng iba't ibang anyo ng buhay ng hayop, na tinutuklas sa bawat hakbang ang mga ebidensya ng walang hanggang Kaisipan na nauna sa kanya.

Sinusubaybayan ng botanista ang iisang Isip sa pamamagitan ng mga orden at pamilya ng kaharian ng mga gulay, at natutuklasan sa bawat dahon at bawat bulaklak ang kawalang-hanggan ng kagandahang inihahayag, kahit na sa tulong ng lahat ng kanyang mga mikroskopyo, hindi niya ito mauunawaan, ngunit alam at nararamdaman niya na naisip na ng walang hanggang Isip ang lahat ng ito sa harap niya, at ang bawat kaisipan ay isang kaisipan ng pag-ibig. Ang mismong mga usbong sa mga puno ay lumalaki alinsunod sa isang batas sa matematika, at nakikita niya na binilang na silang lahat ng Diyos bago pa man sila dumating.

Ang pananampalataya ay nakakakita lamang ng isang maikling hakbang mula sa lahat ng ito patungo sa katotohanang itinuro ni Hesus nang sabihin Niya, “Ang mga buhok sa inyong ulo ay bilang na lahat. Kaya't huwag kayong matakot.” Kay laking kataka-taka na sinabi ni David, “Bagama't, Panginoon, ay pinasaya mo ako sa pamamagitan ng iyong gawa. Ako'y magtatagumpay sa mga gawa ng iyong mga kamay. O Panginoon, kay dakila ng iyong mga gawa! At ang iyong mga pag-iisip ay napakalalim.” Mula sa pinakamalakas na araw na sumisikat sa kalawakan hanggang sa pinakamaliit na bulaklak na namumukadkad sa aking paanan, mayroong kawalang-hanggan sa lahat ng bagay; at kung babasahin natin nang tama, agad nating matutuklasan na ito ay isang kawalang-hanggan ng pag-ibig na sumasaklaw sa lahat at lubos, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig. Sa gayon ay iniisip natin ang mga pag-iisip ng Diyos ayon sa kanya, hanggang sa ang ating sariling mga puso ay mapuno ng pag-ibig na di-maipaliwanag.

Ang kaluluwa ng makata/poet ay hindi kailanman natuwa sa isang dalisay na emosyon ngunit nahuli niya ang kaisipan mula sa Diyos, na inihayag sa kung saan sa kanyang gawa ng kanyang salita. Ang makapangyarihang armonya na ang unang buong pintig ay halos pumutok sa puso ng nabighaning musikero, ay bumaba sa malabong distansya mula sa koro ng mga anghel, ang kanyang sensitibong tainga ay nahuli at muling ginaya lamang ito dito. Kaya ang lahat ng pag-aaral ay pag-aaral ng Diyos, ang lahat ng kaalaman ay kasama sa pagkilala sa kanya, at ang pagkilala sa kanya ay pagkilala sa pag-ibig, sapagkat “Ang Diyos ay pag-ibig.”

Ang bisita sa Washington, na nakatingin mula sa simboryo ng kapitolyo, ay natuklasan na ang lahat ng kalye ay patungo sa kanya. Ang kapitolyo ang sentro kung saan ang lahat ng kalye ay nagmumula sa lungsod at sa bansa. Sa dakilang imperyo ng Roma, sinasabing ang lahat ng kalsada ay patungo sa



Roma. Kaya ang Diyos ay nakaupo sa gitna ng kanyang makapangyarihang sansinukob, at ang bawat landas ng kaalaman ay isang kahanga-hangang daan patungo sa kanyang trono, isang daan kung saan ang sinumang naglalakad ay makabubuting huminto, at magtaka, at sumamba sa bawat bagay na madaanan, tulad ng isang sinaunang manlalakbay sa dambana sa tabi ng daan, na nagmamalasakit at sumasamba, nakikita ang Diyos sa lahat ng bagay, nag-iingat lamang na itago ang kanyang mukha sa trono at maging handa para sa mas dakilang kaluwalhatian sa hinaharap.

Ang panteista at ang agnostikong tagapagtanggol ng isang agham na tinatawag na mali, ay maaaring lumakad paatras na humahanga sa mga maliliit na bato sa daan, at patuloy na tumatangging makita ang anuman maliban sa kanilang mga nakaraan na, ngunit mas pinipili ng pananampalataya na iwanan ang mga bagay na nasa likuran, at sumulong sa mga bagay na nasa unahan, tinitingnan ang bawat bagong bagay, at ang buong daan sa harap, sa kahanga-hangang liwanag ng trono. "Para sa isang taong iyon," mahusay na sinabi ni Carlisle, "ang sansinukob ay hindi lamang isang kusina at isang kulungan ng baka, kundi isang orakulo at isang templo rin." Para sa kanya, ang misteryo ay hindi naglalaho sa pamamagitan ng mababaw na mga paliwanag ng agham, ngunit sa pamamagitan ng mga ito ay nakikita niya ang lahat ng misteryo na lumalawak at lumalalim, at lumulutas sa kanilang mga sarili sa isang dakilang matamis na misteryo ng Diyos, at ang Diyos ay pag-ibig. Hindi kataka-taka na ganito ang mangyayari. Ito ay tulad ng Diyos, isang Diyos na aakay sa lahat ng tao sa kanya, kung sila lamang ay aakayin.

Nakikita natin ang parehong bagay sa kanyang salita at sa kanyang gawain. Kasama sa unang utos ang buong Dekalogo, kasama sa mensahe ng unang anghel ng Apocalipsis 14 ang lahat ng tatlong mensahe, kasama sa unang sermon ni Cristo ang buong ebanghelyo. Bakit? Dahil inayos ito ng Diyos upang ang lohikal na pag-iisip, na tumatanggap ng mga unang kislap ng katotohanan, ay maakay nang paunti-unti sa buong katotohanan, at sa kanyang sarili bilang Diyos ng katotohanan. Ito ay dahil ang Diyos ay pag-ibig. Gayundin sa kanyang gawain, kung susubaybayan lamang natin ang kanyang kaisipan, makikita natin mula sa pinakamaliit na insekto, na pinag-aaralan lamang sa ilalim ng pinakamalakas na magnifying glass, hanggang sa pinakamalaking mga araw at mga gawa, mga batong-hakbang pataas, oo, isang kahanga-hangang hagdanan na patungo sa kanya.

Ito ang ibig sabihin ni Pablo nang sabihin niya, "Ang mga bagay na nakikita niya mula pa sa paglikha ng sanlibutan ay malinaw na nakikita, na nauunawaan ng mga bagay na ginawa, maging ang kanyang walang hanggang kapangyarihan at pagka-Diyos, kaya't sila [ang mga pagano] ay walang

maidadahilan.” At sinasabi ni David ang parehong katotohanan: “Ang mga langit ay nagpapahayag ng kaluwalhatian ng Diyos, at ang kalawakan ay nagpapakita ng gawa ng kanyang mga kamay. Araw-araw ay nagsasalita, at gabi-gabi ay nagpapakita ng kaalaman. Walang pananalita o wika, kung saan ang kanilang tinig ay hindi naririnig.” (Awit 19:1-3) Ang lahat ng kaalaman ay nasa kanya, kaya gabi-gabi ay nagpapakita sa kanya. Ang kanyang kaluwalhatian ay kanyang kabutihan. Kaya ipinapahayag ng mga langit ang kanyang kabutihan, at para sa kanya na may mga matang nakakakita, at mga taingang nakakarinig, at pusong nakakaunawa, ang mga langit at lupa, araw at gabi, ay nagkakaisa sa iba't ibang magkakasuwato na tinig, upang ipahayag sa bawat lupain at bawat wika na ang Diyos ay pag-ibig.

## 2. Ang mga Katangian ng Diyos

“Hindi ko alam kung saan itinataas ang kaniyang mga pulo

Ang kanilang mga dahong palad ay nasa ere, ang tanging alam ko lang ay  
hindi ako maaaring maanod

Higit pa sa kaniyang pagmamahal at pangangalaga.

.” – Whittier

“Ang Diyos ay Pag-ibig.” Ang pag-aaral ng mga salitang ito ay ang pag-aaral ng Diyos na siyang kinatataguan ng lahat ng kayamanan ng karunungan at kaalaman. Inihayag ng Diyos ang kanyang sarili kapwa sa kanyang gawain at sa kanyang salita, at ang mga paghahayag na ito ay sumasang-ayon sa katotohanang ito. Ang magagawa lamang ng pinakamalawak na agham ay ang unawain ang isang bagay tungkol sa plano ng paglikha, at ang buong paglikhang ito ay materyalisasyon lamang ng banal na kaisipan. Ang plano ay sa Diyos—isang bahagi ng walang hanggang Kaisipan.

Ang nais gawin ng salita ng Diyos ay ihayag sa wika ng tao ang banal na plano ng pagtubos, isang planong nagbubunyag ng walang hanggang lalim ng pag-ibig na kahit ang mga anghel ay nagnanais na siyasatin ito. Kahit na sila na patuloy na nananahan sa ganap na liwanag ng pag-ibig, na hindi nababalot ng kasalanan o kalungkutan, kahit na nakikita nila rito ang mga di-kilalang lawak at di-masusukat na lalim, at kung tatanungin kung ano ang kanilang pinaka-naaisip na nagpapakita ng pag-ibig ng Diyos para sa kanyang mga nilalang, walang alinlangan silang sasagot, “Ganito na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan, kaya't ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak,

upang ang sinumang sumampalataya sa kanya ay hindi mapahamak, kundi magkaroon ng buhay na walang hanggan.”

““Ang Diyos ay pag-ibig.” Ano ang ibig sabihin ng mga salita? Ano ang maaaring ibig sabihin nito maliban sa ang pag-ibig ang kumokontrol na katangian sa isipan ng Diyos, ang tanging katangian ng Diyos kung saan nagmumula ang lahat ng iba pang katangian, at kung saan pabalik ang lahat ng mga ito? Hindi sinasabi ng Kasulatan na ang Diyos ay kapangyarihan; sinasabi nila na siya ay makapangyarihan, makapangyarihan sa lahat. Nakikita natin ang kanyang kapangyarihan na nahahayag sa paglikha at pagtataguyod ng sansinukob; ngunit ang kanyang kapangyarihang hiwalay sa kanyang pag-ibig ay magbubunyag lamang sa kanya ng ating kahinaan hanggang sa tayo ay maging hamak sa kanyang paningin. Ang dalawa ay hindi dapat paghiwalayin.

Ang kailangang makita ng kaluluwa, na pagod na sa sarili nitong walang pag-asang pakikibaka laban sa kasalanan, ay hindi na siya ay hindi gaanong makapangyarihan, kundi ang kanyang kapangyarihan ay ang kanyang pag-ibig. Ano ang moral na kapangyarihan ng sansinukob kundi ang kapangyarihan ng pag-ibig? Sabi ni Napoleon habang naghihirap sa pagkatapon sa tigang na bato ng Santa Elena, “Sina Alexander, Julio Cesar, at ako ay nagtatag ng mga kaharian sa pamamagitan ng kapangyarihan ng aming mga armas, at ngayon sino ang nagmamalasakit sa amin? Ngunit si Hesukristo ay nagtatag ng isang kaharian sa pamamagitan ng kapangyarihan ng kanyang pag-ibig, at ngayon ay milyun-milyon ang mamamatay para sa kanya.”

Walang kapangyarihan si Satanas na pilitin ang isang tao na gumawa ng mali nang arbitraryo. Kung taglay niya ang kapangyarihang iyon, ang mali ay nasa kanya lamang, at hindi sa taong napipilitan. Ang lahat ng kasamaan, gaya ng lahat ng kabutihan, ay nasa isip na namamahala sa kilos. Kung sa pamamagitan ng paghawak sa isang taong mas mahina kaysa sa akin, pipilitin ko siyang tusukin ng punyal ang kanyang kapwa, ang aking isip, hindi ang kanya, ang nagdirekta ng suntok, at sa akin lamang nakasalalay ang kasalanan. Kung papayag siya sa aking gagawin, siya ay magiging katuwang sa pagkakasala. Kung mapipilit ko ang kanyang isip sa bawat paksa sa pamamagitan ng paglalagay ng aking isip sa lugar ng kanyang sarili, mawawalan siya ng anumang hiwalay na pag-iral mula sa akin, at samakatuwid ay wala siyang karakter, mabuti man o masama. Kaya hindi maaaring pilitin ng Diyos ang isip nang arbitraryo na magdikta ng mabubuting kilos. Ang paggawa niyan ay sisira sa indibidwal na pagkakakilanlan, at gagawin ang lahat ng tao maliban sa mga makina upang ipakita ang isip ng Diyos.

Ang kapangyarihan ni Satanas samakatuwid ay tanging ang kapangyarihang akayin ang mga taong nagpapasakop ng kanilang mga isipan sa kanya, tungo sa kasamaan. At ang kapangyarihan ng Diyos na tubusin ang mundo ay tanging ang kapangyarihan ng kanyang pag-ibig na akayin ang mga taong nagpapasakop ng kanilang mga isipan sa kanya, tungo sa katuwiran. Samakatuwid, ang kapangyarihan ng Diyos ay ang kanyang pag-ibig. Hindi rin ito maaaring limitahan sa kapangyarihang moral lamang. Ano ang kapangyarihang lumikha at sumusuporta sa uniberso? Ang agham na agnostiko ay maaaring magsasalita nang may kaalaman tungkol sa ebolusyon at grabidad, ngunit nakikita ng pananampalataya ang parehong walang hanggang Pag-ibig, na kung wala siya ay walang maya ang mahuhulog sa lupa, na lumilikha at sumusuporta sa mga araw at mundo, upang magkaroon ng liwanag, at init, at tahanan para sa lahat ng kanyang mga nilalang. Kaya ang kapangyarihan ng Diyos ay ang kanyang pag-ibig, at bakit tayo dapat matakot? Ang perpektong pag-ibig ay nagtataboy ng takot sa pamamagitan ng pagbubunyag ng katotohanan na ang walang katapusang imbakan ng makapangyarihang puwersa ay hawak sa dikta ng pag-ibig na iyon na nagtitipon sa mga kordero sa kanyang mga bisig, at magiliw na kinakarga sila sa kanyang sinapupunan.

At kumusta naman ang karunungan ng Diyos? Nakikita natin ang kanyang kahanga-hangang karunungan na nabubunyag sa maayos na pag-ikot ng mga planeta sa kanilang mga orbit, bawat isa ay may katumpakan na parang orasan na kinukumpleto ang pag-ikot nito sa tamang panahon, kahit na daan-daang taon ang paggawa nito; lahat ay nagkukrus at nagbabalik-tanaw sa mga landas ng isa't isa sa kalangitan, ngunit hindi kailanman nagtatakbuhan. Ipinakikita nito ang kanyang karunungan, at gayundin ang kanyang pagmamahal sa kanyang mga nilalang, kung titingnan natin ito nang hindi bulag. Ang kanyang karunungan na hiwalay sa kanyang pag-ibig ay magtuturo lamang sa kanya ng ating kahinaan at kahangalan.

Nakakulong sa likod ng di-matarok na hinaharap, at sumisilip nang may maling pananaw sa hindi gaanong nauunawaang nakaraan, ang nais malaman ng kaluluwa, na labis na nakakaalam ng sarili nitong mga limitasyon, ay ang karunungan ng Diyos ay ang kanyang pag-ibig, at ang lahat ng hinaharap, gaano man ito kadilim, ay hawak ng Pag-ibig.

Pagkatapos ng lahat, ano pa nga ba ang kahangalan ng mundo kundi ang paghihimagsik nito laban sa karunungan ng batas ng Diyos, na siyang Pag-ibig?—isang paghihimagsik at isang kahangalan na nagbunga ng bawat pintig ng sakit ng tao at bawat panaghoy ng paghihirap ng tao. Ipapakita ng walang hanggan na ang karunungan ng Diyos ay karunungan lamang ng isang maka-

ama at mapagmalasakit na pag-ibig na nakakita ng di-maiiwasang katapusan ng bawat hakbang ng kilos mula pa sa simula, at ipinagbabawal lamang ang mga bagay na hahantong sa paghihirap.

At ano ang katarungan, ang katarungan ng Diyos, kundi isa pang pangalan para sa kanyang pag-ibig? Ang ating bahagyang pag-ibig ay maaaring maging dahilan upang tayo ay maging hindi makatarungan. Kung mas mahal ko si A kaysa kay B, maaaring hindi ako makatarungan kay B, ngunit ang kanyang kawalang-katarungan ay hindi bunga ng aking pagmamahal kay A, kundi ng di-kasakdalan ng aking pagmamahal sa kawalan nito kay B. Sa sandaling maisip natin ang isang pag-ibig na walang hanggan at sumasaklaw sa lahat, sa sandaling iyon ay makikita natin na ang pag-ibig na iyon ay kinabibilangan ng katarungan. Maaari bang maging hindi makatarungan siya na nagmamahal sa lahat ng kanyang mga anak sa sinuman sa kanila? Kaya ang katarungan ay pag-ibig, at siya, na natatakot sa Isa, na may hawak na balanse sa kanyang mga kamay, ay siya na lampas sa kanyang pag-ibig at pangangalaga na hindi natin maaaring maligaw, bagaman madalas nating mapighati ang kanyang Espiritu.

At ano ang masasabi ko tungkol sa poot ng Diyos, na binanggit nang maraming beses sa Banal na Kasulatan? Naparito si Jesucristo upang ihayag ang Ama. Wala pang nilalang sa mundong ito na nagmahal sa makasalanang tulad niya, at wala pang sinuman na lubos at ganap na napopoot sa kasalanan. Ang kanyang pag-ibig sa makasalanang ay kasinghaba ng kanyang poot sa kasalanan. Sa kanya ay nahayag ang isang Diyos na palaging at palaging ganap na naghihiwalay sa pagitan ng makasalanang at ng kasalanan. Kinamumuhian niya ang kasalanan, dahil ito ang kaaway ng makasalanang, na kanyang minamahal. Kung mayroon akong kaibigan, at may alam akong isang mamamatay-tao na nagkukubli para sa kanyang buhay, ang sukatan ng aking pag-ibig para sa kaibigang iyon ay ang sukatan ng aking poot para sa mamamatay-tao na iyon.

Ang kasalanan ang tanging kaaway ng sangkatauhan. Ito ay lihim na nagkukubli sa likod ng sampung libong magagandang anyo ng kasiyahan, at palaging nagkukubli nang may nakamamatay na layunin. Ang lahat ng poot ng Diyos ay ang kanyang poot sa kasalanan. Ang lahat ng kanyang poot ay ang kanyang poot laban sa kasalanan. Ang poot at galit ay simpleng pag-ibig niya para sa makasalanang, na siyang hinahangad ng kasalanan na sirain. Ang plano ng pagtubos ay pagsisikap ng Diyos, sa pamamagitan ng pagpapahayag ng kanyang walang hanggang pag-ibig, upang ihiwalay ang kasalanan mula sa makasalanang, upang ang kasalanan ay malipol, mapawi ang paghihirap, at malinis ang sansinukob, at gayunpaman ay maligtas ang makasalanang.

Tanging yaon lamang sa wakas at di-mapaghihiwalay na nag-uugnay sa kanilang sarili sa kasalanan, kung kaya't hindi masisira ng Diyos ang isa nang hindi sinisira ang isa pa, ang siyang iinom ng poot ng Diyos laban sa kasalanan. Hindi nalulugod ang pag-ibig sa pangyayaring ito. “Buhay ako, sabi ng Panginoong Diyos, wala akong kaluguran sa kamatayan ng masama; kundi ang masama ay tumalikod sa kaniyang lakad at mabuhay; manumbalik kayo, manumbalik kayo mula sa inyong masasamang lakad; sapagkat nais ninyo na mamatay kayo?”

Kaya naman ang lahat ng katangian ng Diyos ay matutunton pabalik sa iisang katangian, at “Ang Diyos ay pag-ibig.” “Ang pag-ibig ay sa Diyos; at ang bawat umiibig ay ipinanganak ng Diyos, at nakakakilala sa Diyos. Ang hindi umiibig ay hindi nakakakilala sa Diyos, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig.” Walang anuman sa Diyos kundi pag-ibig, sapagkat ang pag-ibig ay sumasaklaw sa lahat ng mabuti. Ang Kanyang pag-ibig ay umaabot hanggang sa pinakamalayang gilid ng Kanyang makapangyarihang sansinukob, at patuloy na inaalagaan ang lahat ng Kanyang mga nilalang, hindi sila iniwan kahit sandali, gaano man nila Siya kalungkot sa Kanyang puso.

### **3. Mahalin ang Pinagmumulan ng Katuwiran**

“Ang lahat ng iyong mga utos ay katuwiran.” – David

“Ang pag-ibig ay ang katuparan ng kautusan.” – Pablo

Ang pag-ibig ang tanging katangian ng Diyos, kung saan nagmumula ang lahat ng iba pang katangian, ang lahat sa lahat ng Diyos; at samakatuwid ang nakaraan, kasama ang mga pagkukulang at pagkabigo nito, at ang hinaharap, kasama ang mga kinatatakutan nito, kung magtitiwala lamang tayo sa kanya, ay ligtas na nakasalalay sa mga kamay ng Pag-ibig. Ngunit, sabi ng isa, bakit napakahalagang malaman ito?

Hindi pa kasama rito ang di-masambit na kagalakan ng kaalamang ito, ang lahat ng kapangyarihan ng ebanghelyo ni Cristo na baguhin ang kaluluwa at gumawa sa atin ng mga gawa ng katuwiran, ay nakasalalay dito. Ang lahat ng katuwiran ng Diyos ay nabubuod sa Sampung Utos, kaya naman sinabi ni David: “Ang kautusan ng Panginoon ay sakdal;” at, “lahat ng iyong mga utos ay katuwiran.” Sabi ng Diyos, “Makinig kayo sa akin, kayong nakakakilala ng katuwiran, ang bayan na ang aking kautusan ay nasa puso.” Kaya nakikita na ang pagkakaroon ng katuwiran ng Diyos sa puso ay ang pagkakaroon lamang ng kautusan ng Diyos na nakasulat doon. Binubuod ni Jesus ang lahat ng kautusan, at dahil dito ang buong tungkuling moral ng tao, sa dalawang

prinsipyo ng pag-ibig sa Diyos at pag-ibig sa tao. Binabawasan ni Juan ang mga prinsipyong iyon sa iisang prinsipyo ng pag-ibig sa Diyos, sa pamamagitan ng pagpapakita na kung iniibig natin ang Diyos, ang Ama, mamahalin natin ang tao, ang kanyang anak, ang ating kapatid. Kaya't binuod ni Pablo ang buong tungkulin ng tao at ang lahat ng katuwiran ng Diyos sa isang salita, na sinasabing "Ang pag-ibig ay siyang katuparan ng kautusan," at sumasang-ayon si Juan sa panukalang ito sa pagsasabing, "Sinumang tumutupad ng kanyang salita, tunay na dito nagiging ganap ang pag-ibig ng Diyos." Kaya ang pag-ibig na nananahan sa puso ng tao ay siyang katuparan ng lahat ng katuwiran, at ang poot na nananahan doon ay siyang katuparan ng lahat ng kasamaan, at ang lahat ng tunggalian ng mga panahon ay simpleng tunggalian ng dalawang prinsipyong ito sa puso ng mga nilalang ng Diyos.

Ngunit ano ang magpapabago sa ating mga pusong puno ng poot, tungo sa mga pusong puno lamang ng pag-ibig? Ano ang pinagmumulan ng lahat ng pag-ibig na ito? Sumagot si Juan sa pagsasabing, "Ang pag-ibig ay sa Diyos; at ang bawat umiibig ay ipinanganak ng Diyos." At, iyon na nga; ang katulad ay nagbubunga ng katulad, -- ang makapangyarihan, palagian, at sumasaklaw sa lahat ng pag-ibig ng Diyos, na sumusuporta sa atin, at bumabalot sa atin, at bumabalot sa atin sa kanya, ay nagbubunga ng katulad na pag-ibig sa ating mga puso, na umaakay sa atin na iabot ang mga matulunging kamay sa mahabagin at madamaying pag-ibig sa lahat ng kanyang mga nilalang! At ito ang katuwiran, ang katuwiran ng Diyos, at wala nang iba pa ang katuwiran.

Ipagpalagay na posible para sa tao na gumawa ng tama para lamang makarating siya sa langit. Ang mismong pagnanasang iyon na patuloy at walang pag-iisip na itinatangi, habang napakaraming iba pa ang namamatay, ay magiging pagkamakasarili at kasalanan. Isinuko ni Hesukristo ang langit, na itinuring na hindi ito isang bagay na dapat panghawakan nang ang tao ay mawala. Ipagpalagay na posible na ang isang tao ay gumawa ng tama dahil sa takot sa impiyerno; na sa pinakamabuti ay isang uri ng kaduwagan, na hindi nangangahas na pumunta kung saan pinaniniwalaan nitong pupuntahan ng napakaraming iba. Ang lahat ng ito ay magiging isang panlabas na katuwiran lamang, isang paglilinis ng labas ng tasa at pinggan. Ang tunay na prinsipyo ng katuwiran, na siyang pag-ibig mismo, ay magkukulang, kaya wala sa katuwiran ng Diyos, kundi ang sariling pagmamatuwid lamang, na parang maruruming basahan sa kanyang paningin. May katotohanan at kagandahan sa lumang alamat ng isang anghel na may palayok sa isang kamay at isang pansala sa kabila, na nagbubuhos ng tubig sa apoy ng impiyerno, habang pinapapataas ang usok at tinataktan ang kaluwalhatian ng langit, upang ang mga tao ay makagawa ng tama para lamang sa pag-ibig sa katuwiran.

Tandaan na ang pag-ibig sa tama at ang pag-ibig sa Diyos ay iisa, sapagkat sa konsepto ng lahat ng tunay na tao, ang Diyos ang siyang sagisag ng kataas-taasang tama, ang kataas-taasang mabuti. Kung gayon, ang pag-ibig sa Diyos ang siyang kaluluwa at diwa ng lahat ng katuwiran, paano natin siya mamahalin?

Mas mabuting itanong, “Bakit, gayong siya ang lubos na kaibig-ibig, kaunti lang ang ating pagmamahal? Bakit napakaraming malamig na pilosopiya at kakaunti ang mainit na relihiyon sa puso? Bakit natin iniisip na ang mismong salitang pag-ibig, kapag ginamit sa Diyos, ay nangangahulugang ibang bagay mula sa mainit na pag-abot ng mga simpatiya at pananabik ng puso na nararamdaman natin para sa isang kaibigan?” Marahil, kapag ginamit sa kanya, nangangahulugan ito ng pinaghalong pagkamangha at paggalang na mas malapit sa takot at maging sa takot kaysa sa pag-ibig. Ah! Ang lahat ng ito ay nagmumula sa pagkakaroon ng mga mali at paganong ideya tungkol sa Diyos; hindi pa natin nakikita na ang Diyos ay pag-ibig. Kapag nakita na natin, ang perpektong pag-ibig ay magtataboy ng takot, sapagkat ang takot ay may pahirap.

Ngunit sinasabi ng isa, “Paano ko mamahalin ang Diyos? Sinubukan ko nang sinubukan.” Kawawang kaluluwa! Huwag nang subukan pa. Ang pag-ibig ay hindi dumarating sa ganitong paraan. Hindi ito itinutulak palabas mula sa loob ng anumang uri ng determinasyon; ito ay hinihila mula sa labas, sa pamamagitan ng paningin ng kaibig-ibig at kaibig-ibig. Tumigil; itigil ang iyong paghihirap at pagsubok; tingnan Siya gaya ng ipinahayag sa kanyang gawain at sa kanyang salita. Hindi ba siya ang pinakadakila sa sampung libo, ang Rosas ng Sharon, ang Liryo ng Lambak, ang Isa na lubos na kaibig-ibig? Hindi ba’t nakikita ng iyong mga mata, kahit ngayon, ang Hari sa kanyang kagandahan? Alam na alam ng Diyos na ang lahat ng katuwiran ay pag-ibig lamang sa kanya, at alam niya na imposible para sa atin na mahalin ang hindi kaibig-ibig; kaya ang paglikha at pagtubos ay kambal na pagsisikap ng banal na Isa upang ipakita ang kanyang makapangyarihang pag-ibig sa kaluluwang hihinto lamang upang tumingin at mabuhay. Ang kanyang pag-ibig ang nagpinta para sa iyong mga mata ng pamumula ng kagandahan sa pisngi ng rosas. Upang maaliw ang iyong pakiramdam ay binigyan niya ang rosas ng mabangong hininga nito. Ang mga pinong kulay at bakas ng libu-libong anyo ng kagandahan sa iyong landas ay napakaraming ebidensya ng kanyang mapagmahal na pangangalaga—isang pangangalaga na, sumasaklaw sa lahat, ay yumuyuko mula sa nagniningning na mga bituin at araw upang mapansin ang pagbagsak ng maya. Ah, siya ang nagbubunton sa iyo ng mga ulap ng paglubog ng araw sa gayong kamangha-manghang mga anyo ng templo, lugar, at piramide, na nagbubuhos sa lahat ng gayong mga baha ng ginintuang



liwanag, upang pagandahin ang pinakadulo ng kadiliman, na sa pamamagitan ng mga pintuang ito ng diwata ay halos naiisip natin na naroon ang lungsod ng ating mga pag-asa at pangarap, at lahat ng ating mga mithiin at pananabik ay tila hindi nalalayo upang maabot at matanto! Hindi ba't ang kanyang tinig ay nagsasalita sa iyo sa lahat ng ito, na nagsasabi sa iyo na sa mismong pagsasara ng gabi ng kalungkutan, kadiliman, at kamatayan ay maaaring dumating sa iyo ang pagsikat ng mas magandang araw?

Hindi ba't ang kanyang pag-ibig ang siyang inaawitan ng mga ibon? At mula sa bulong ng mga puno ng pino na tinatangay ng hangin ay hindi napuputol ang kanyang buntong-hininga na pakikiramay sa iyong kaluluwa? Ang walang humpay na paghampas ng karagatan sa mabatong dalampasigan, ano pa nga ba ito kundi ang pintig ng kanyang makapangyarihang puso laban sa mga hadlang ng pagkamakasariili at kasalanan na pumipigil sa iyo mula sa kanya? Makinig! Hindi ba't ang puso ay tumitibok sa pakikiramay sa kalungkutan at sakit ng tao? Hindi ba't ang mga makapangyarihang bisig na iyon ay umaabot upang yakapin at saklawin ang bawat lupain? "Bakit mo sinasabi, Oh Jacob, at nagsasalita, Oh Israel, Ang aking daan ay natatago sa Panginoon, at ang aking kahatulan ay nilalampasan ng aking Diyos? Hindi mo ba nalalaman? Hindi mo ba narinig na ang walang hanggang Diyos, ang Panginoon, ang Lumikha ng mga dulo ng lupa, ay hindi nanghihina, ni napapagod man? Walang masusuri ang kanyang unawa." Hindi natin dapat limitahan ang kanyang pangangalaga o magtakda ng mga hangganan sa kanyang pag-ibig.

Siya na humahawak sa mga mundo sa kanyang palad, siya na "inilalabas ang kanilang hukbo ayon sa bilang" at "tinatawag silang lahat sa pangalan sa pamamagitan ng kadakilaan ng kanyang kapangyarihan, sapagkat siya ay malakas sa kapangyarihan; walang isa mang nagkukulang," siya ang nagsasabing, "Aliwin ninyo, aliwin ninyo ang aking bayan." Siya ang naglalagay ng ating mga luha sa kanyang bote, at isinusulat ang lahat ng ito sa kanyang aklat. O sana'y tumingin at makinig ang mga tao hanggang sa ang kaisipan ng Diyos na nahayag sa napakaraming anyo ng kalikasan, at nagsasalita sa pamamagitan ng iba't ibang tinig nito, ay makapagpasigla sa kanilang sariling mga puso ng kanyang banal na pag-ibig! Kung magkagayon ay mawawala ang kalungkutan at pag-iisa ng gutom na kaluluwa, at sa itaas at sa ibaba at sa paligid natin, na bumabalot sa atin at bumabalot sa atin kasama niya, kung madarama at malalaman natin ang mahabagin na presensya ng isip na ang kapangyarihan ay sumusuporta sa sansinukob, ngunit ang pag-ibig ay nakikinig sa pinakamahinang buntong-hininga ng kalungkutan. Kung gayon, kasama ni Carlisle, masasabi natin, "Ah, mas matamis pa na ang tinig ng ina sa batang naliligaw at nalilito sa walang-daan na mundo, ay dumarating sa aking puso ang ebanghelyong ito! Ang sansinukob ay hindi na patay at mala-

demonyo, isang mosoliem na pinamumugaran ng mga multo, kundi parang-diyos, at sa aking Ama.”

At ano ang masasabi natin dito tungkol sa paghahayag ng pag-ibig ng Diyos sa pagtubos? Anong mga salita ang ating sasalitain, kahit sa malayo, tungkol sa hindi masabi? Ito ay masasabi natin kasama ni Pablo, Sino ang maghihiwalay sa atin sa pag-ibig? “Ang kapighatian ba, o ang paghihirap, o ang pag-uusig, o ang taggutom, o ang kahubaran, o ang panganib, o ang tabak? Hindi, kundi sa lahat ng mga bagay na ito ay higit pa tayo sa mga mananagumpay sa pamamagitan niya na umibig sa atin. Sapagka't naniniwala ako, na kahit ang kamatayan, kahit ang buhay, kahit ang mga anghel, kahit ang mga pamunuan, kahit ang mga kapangyarihan, kahit ang mga bagay na kasalukuyan, kahit ang mga bagay na darating, kahit ang kataasan, kahit ang kalaliman, kahit ang alin mang ibang nilalang, ay hindi makapaghihiwalay sa atin sa pag-ibig ng Diyos, na nasa kay Cristo Jesus na ating Panginoon.” Kundi sa halip, na si Cristo na nananahan sa ating mga puso sa pamamagitan ng pananampalataya, ay mag-ugat at maging matatag tayo sa pag-ibig, at maunawaan kasama ng lahat ng mga banal kung ano ang lapad at haba, at lalim, at taas, at makilala ang pag-ibig ni Cristo, at higit sa kaalaman, upang tayo'y mapuspos ng buong kapuspusan ng Diyos.

Oo, ang malaman na ang pag-ibig ng Diyos ay dapat mapuspos ng kanyang kapuspusan, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig. Ang lahat ng kabutihan, ang lahat ng katuwiran ay pag-ibig, at ang pag-ibig ay ipinanganak ng pag-ibig, ang tao ng banal; kaya ang pinakamahalagang bagay na dapat malaman ay ang Diyos ay pag-ibig. Ang malaman na ito ay buhay na walang hanggan.

## **4. Ang Pagsisikap ni Satanas na Itago ang Pag-ibig ng Diyos Mula sa Nagugutom na mga Puso ng Tao.**

Pagka nagsasalita siya ng kasinungalingan, ay nagsasalita siya ng sa ganang kaniya; sapagka't siya'y isang sinungaling, at ama ng mga kasinungalingan.

Juan 8:44

Ang lahat ng tunay na katuwiran ay ang tahanan lamang ng banal na pag-ibig sa puso ng tao at ang bunga nito ay pagpapakita sa kilos ng tao. Imposibleng magmahal ang sinuman sa pamamagitan lamang ng pagpapasiya o pagsisikap na gawin ito. Ang pag-ibig ay ipinanganak ng pag-ibig; ito ay nag-aalab sa kaluluwa sa pamamagitan ng pagtingin at pagkilala sa Kanya na kaibig-ibig.

Kaya naman, ang lahat ng kapangyarihang tumubos – lahat ng kapangyarihang magpawalang-sala – ay ang kapangyarihang magbunga ng pag-ibig sa kaluluwa ng tao, at dahil magagawa lamang ito sa pamamagitan ng pagpapakita ng higit na pag-ibig, sumusunod na ang lahat ng kapangyarihan ng Diyos na tubusin ang mundo ay ang kanyang kapangyarihan lamang upang maipakita ang kanyang makapangyarihang pag-ibig sa sangkatauhan. Sumasang-ayon ito sa sinabi ni Juan, “Iniibig natin siya sapagkat siya ang unang umibig sa atin,” at “Gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa mundo, kaya’t ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak,” atbp. Dahil sa mga katotohanang ito, nakita natin na ang paglikha at pagtubos ay parehong pagsisikap ng Diyos upang maipakita ang kanyang pag-ibig sa kanyang mga nilalang.

Ngayon, ang kabaligtaran ng lahat ng ito ay ang kapangyarihan ni Satanas na talunin ang gawain ng Diyos sa kaluluwa ng tao ay ang kanyang kapangyarihan lamang na talunin ang pagpapakita ng pag-ibig ng Diyos; at kung paanong ang orihinal na panukala ay pinatutunayan ng lahat ng pakikitungo ng Diyos sa sangkatauhan, gayundin ito ay pinatutunayan ng bawat pagsisikap ni Satanas na hadlangan ang banal na plano. Bawat maling doktrina at bawat maling sistema ng pagsamba na ipinakilala ni Satanas sa mundo, makikita natin, kung titingnan natin silang mabuti, ay nagkaroon ng iisang layunin na gawing kasinungalingan ang buong kuwento ng pag-ibig ng Diyos.

Sa simula pa lamang, sinabi ni Satanas kay Eba, “Oo, sinabi ba ng Diyos, Huwag kayong kakain sa bawat punongkahoy sa halamanan?” Sa orihinal, ang “oo” na ito ay simpleng pagpapahayag ng paghamak o panunuya. Nang sumagot si Eba, “Makakakain kami ng bunga ng mga punongkahoy sa halamanan; ngunit sa bunga ng punongkahoy na nasa gitna ng halamanan, sinabi ng Diyos, Huwag kayong kakain niyaon, ni huwag ninyong hihipuin, baka kayo’y mamatay.” Muling sinabi ni Satanas sa paghamak sa Diyos, “Tunay na hindi kayo mamamatay; sapagkat nalalaman ng Diyos na sa araw na kayo’y kumain niyaon, ang inyong mga mata ay madidilat, at kayo’y magiging parang mga diyos, na nakakakilala ng mabuti at masama.” Ito ay isang direktang pagtanggì sa pag-ibig ng Diyos. Inilagay ng Diyos ang punong iyon doon sa pag-ibig, para sa ikabubuti ng kanyang mga anak, upang magbigay ng pagkakataon para sa pag-unlad ng karakter, na kung hindi, sa kanilang kasalukuyang kalagayan noon, ay imposible. Sa pag-ibig ay sinabi niya, Huwag kayong kakain niyaon, gaya ng sinabi ng ama sa anak, Huwag kayong kakain ng mga berry na ito, anak ko, ang mga iyon ay lason. Alam ni Satanas ang lahat ng ito, ngunit itinanggi niya ito, upang palabasing ang Diyos, sa inggit o selosong takot, ay tumatanggi sa kanyang mga anak ng

isang bagay na para sa kanilang ikabubuti, at magtataas sa kanila sa pagkakapantay-pantay sa kanya. Nagsinungaling si Satanas, at sa pamamagitan ng kasinungalingan ay dinala niya mula kay Kristo mismo ang galit na pagtuligsa ng pagiging isang "sinungaling mula pa sa simula, at amano."

Hindi gaanong masasabi na ang lahat ng huwad na relihiyon ay isang lohikal na pag-unlad mula sa kasinungalingan, bagama't hindi natin maaaring paglaanan ng oras at espasyo upang maipakita ito nang tiyak. Gaano man karaming mga diyos ang kanilang sinamba, bawat sibilisadong paganong bansa ay may tradisyon, marahil ay malabo at pantasya lamang, – isang tradisyong nakalimutan ng karamihan, maaaring ito ay, at pinahahalagahan lamang ng mga piling tao, ng iilang edukado, ngunit isa pa ring tradisyon, -- na mayroong isang Diyos sa likod ng lahat ng mga diyos na ito, na siyang lumikha sa kanila, at siyang lumikha ng lahat ng bagay. Bakit hindi nila siya sinamba? -- Dahil hindi sila naniniwala na nagmamalasakit siya sa kanila. Inisip nila siyang napakadakila at napakalayo na ang kaluluwa ng tao ay hindi niya napapansin, na ang pagdurog sa lahat ng lahi ng tao ay hindi hihigit sa kanya kaysa sa pagdurog ng isang uod sa atin.

At dahil napakalayo ng Diyos na ito, nagpatuloy sila sa pagpasok ng mga diyos at mga diyos-diyosan, at mga hari at mga pari sa pagitan niya at ng puso ng tao, hanggang sa walang nagdadalamhati at nagdurusa na kaluluwa ang mag-iisip o maglalakas-loob na abutin ang nanginginig na kamay ng pananampalataya para sa nakapapawing-pagod at mahabaging haplos niya na tunay at tunay na banal. Sa ganitong mundo, si Jesus ay naparito upang ihayag ang tunay na Diyos, at ang Diyos na kanyang ipinahayag ay si Emanuel, ang Diyos na kasama natin; at sa ganitong mga tao, itinuro ni Pablo ang kahanga-hangang katotohanan na ang Diyos ay "hindi malayo sa bawat isa sa atin; sapagkat sa kanya tayo ay nabubuhay, at gumagalaw, at mayroon tayong pagkatao; sapagkat tayo rin ay kanyang mga anak."

Ang parehong bagay na nagawa ni Satanas sa paganismo ay nagawa rin niya sa kapapahan. Para sa mga papa, ang Diyos ang mahigpit, ang malayong hukom, walang kakayahang makadama ng simpatiya o pagmamahal ng tao, at si Kristo ang tagapamagitan at tagapamagitan, na ang tungkulin, kung maaari, ay hipuin ang puso ng Diyos nang may damdamin ng ating mga pangangailangan, at pukawin ang kanyang habag. Ngunit kahit si Kristo ay hindi naaantig sa damdamin ng lahat ng ating mga kahinaan; kaya dapat siyang lapitan sa pamamagitan ng Birhen, ang kanyang ina, at ng santo na itinalaga, at buhay na papa, at obispo at pari. Sa gayon, muli, ang Diyos ay inilalagay sa malayo, at ang maganda at buhay na katotohanan ng kanyang

pag-ibig ay itinatangi. Hindi na Siya ang "ating Ama," na nalulugod sa pagbibigay ng mabubuting kaloob sa kanyang mga anak.

Ang bawat paganong relihiyon ay may sakripisyo, at ang sakripisyong ito ay nagmula sa tunay na Sakripisyo kung saan ang mundo ay tutubusin, sa pamamagitan ng pagbagsak mula sa tunay na uri ng sakripisyong ibinigay ng Diyos sa tao sa pintuan ng nawalang Eden. Ngunit pinalitan ito ni Satanas kung kaya't ang paganong sakripisyo ay nangangahulugan ng kabaligtaran ng totoo. Ang kahulugan ng tunay na sakripisyo ay ito: "Ganito na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa mundo kaya't ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak." Ang bawat sakripisyong tunay na inialay ay isang paghahayag, isang pagpapahayag ng dakilang sakripisyong iyon kung saan ibibigay ng Diyos ang pangako sa lahat ng kanyang matatalinong nilalang sa lahat ng mundo na *labis niya silang minahal na, kung kinakailangan, ibibigay niya ang kanyang buhay upang tubusin sila*. Ngunit ang paganong sakripisyo ay nagsasalita tungkol sa isang diyos ng poot at galit, na ang poot ay dapat sa anumang paraan ay mapawi, marahil sa pamamagitan ng dugo ng isang kordero, o maaaring sa pamamagitan lamang ng dugo ng isang magandang dalaga, o inosenteng bata, o ibang biktima ng tao. Kapag naamoy niya ang sariwang umaagos na dugo, naniniwala sila na ang kanyang paghihiganti ay masisiyahan, siya ay mapapatawad.

Ano ang masasabi natin tungkol sa maling ideya ng pagbabayad-sala, na pinanghahawakan maging ng marami sa mga sikat na simbahang Protestante ngayon, at ipinahayag sa isang huling pagpapahayag ng pananampalataya sa mga salitang ito, "Si Cristo ay namatay upang ipagkasundo ang Ama sa atin"? Hindi ito ang lugar para pag-usapan ang temang iyan; sapat nang sabihin na ito ang paganong ideya ng sakripisyo na inilalapat sa Kristiyanismo. Sa palagay nila, nagalit ang Diyos; dapat niyang ibuhos ang kanyang poot sa isang tao. Kung sa tao, ito ay magpapahamak sa kanya magpakailanman, gaya ng nararapat sa kanya; ngunit ito ay makakasagabal sa plano at layunin ng Diyos sa paglikha ng mga mundo, kaya hindi ito dapat mangyari. Gayunpaman, hindi dapat dayain ang Diyos sa kanyang paghihiganti; dahil dito ibinubuhos niya ito kay Cristo, ang taong iyon na aking pinalaya. Kaya nang mamatay si Cristo, siya ay talagang pinatay ng poot at galit ng Ama. Ito ay paganismo.

Ang tunay na ideya ng pagbabayad-sala ay ginagawang magkapantay ang Diyos at si Cristo sa kanilang pag-ibig, at isa sa kanilang layunin ng pagliligtas sa sangkatauhan. "Ang Diyos ay na kay Cristo, na pinagkakasundo ang sanlibutan sa kanyang sarili." Ang buhay ni Cristo ay hindi ang halagang ibinayad sa ama para sa ating kapatawaran; ngunit ang buhay ang halagang

ibinayad ng Ama upang maipakita ang kanyang mapagmahal na kapangyarihan upang madala tayo sa nagsisising saloobin ng pag-iisip kung saan *maaari niya tayong malayang mapatawad*. Ang pagkakaiba sa pagitan ng totoo at maling mga ideya ay maikli at ipinahayag ng propeta sa mga salitang ito: “Tunay na kaniyang dinala ang ating mga karamdaman, at dinala ang ating mga kapanglawan; gayon ma’y ating *itinuring siyang hinampas*, sinaktan ng Dios, at dinalamhati.” Sa gayon ay binago ni Satanas ang katotohanan ng pag-ibig ng Diyos tungo sa isang kasinungalingan, at isinama pa ang kasinungalingang ito sa mismong doktrina ng pagbabayad-sala ni Cristo.

Ang mga ito ay mga paglalarawan lamang ng kalikasan at hilig ng lahat ng mga huwad na sistema. Ang mga ito ay mga plano ng diyablo upang hadlangan ang kapangyarihan at layunin ng banal na pag-ibig. Ang doktrina ng likas na imortalidad – “hindi kayo tiyak na mamamatay” -- kung saan nakasalalay ang lahat ng mga huwad na sistemang ito para sa kanilang pag-asa sa hinaharap, ay nagkakaroon ng lehitimong bunga sa kakila-kilabot na paniniwalang sumisira sa Diyos sa walang hanggang malay na paghihirap para sa lahat ng karamihan ng mga nawawala.

Muli: Binabago ni Satanas ang maluwalhating katotohanang naghahayag ng pag-ibig tungkol sa walang hanggang layunin ng Diyos sa paglikha tungo sa mahigpit na doktrina ng "mga ganap na utos," na doktrinang inaakusahan ang Diyos ng paglikha ng karamihan para sa impiyerno, at nang hindi sila binibigyan ng anumang pagkakataong makatakas, ginagawa silang walang pag-asa sa lugar na inimbento ni Satanas para sa kanila, ang iilan na naliligtas ay naliligtas din sa pamamagitan ng ganap na utos ng Diyos, at kaya, siyempre, sa kabila ng kanilang mga sarili. Ang dalawang doktrinang ito, ang likas na imortalidad at mga ganap na utos, ay nagsasama upang gawing kung ano ang teolohiya ng mundo noon at ngayon, at ang kombinasyong ito ay natagpuan ang lubos na pag-unlad sa turo ng maaaring tawaging " Ang Lubhang Calvinismo ng Simbahang Scottish." Kung ano iyon, sinabi ni Buckle, sa kanyang "Kasaysayan ng Kabihasan," ang sumusunod: --

“Ipinagmalaki ng mga pari na espesyal nilang misyon ang ibuhos ang poot at mga sumpa ng Panginoon. Sa kanilang paningin, ang Diyos ay hindi isang mabait na nilalang, kundi isang malupit at walang-awang malupit na pinuno. Ipinahayag nila na ang buong sangkatauhan, isang napakaliit na bahagi lamang ang maliban, ay nakatadhana sa walang hanggang paghihirap. At nang mailarawan nila kung ano ang paghihirap na iyon, ang kanilang madilim na imahinasyon ay nagsaya at nagyabang sa inaasahan. Sa mga larawang kanilang iginuhit, muling ginaya at pinatingkad nila ang barbarong imahe ng isang barbarong panahon.

Natuwa silang sabihin sa kanilang mga tagapakinig na sila ay iihaw sa malalaking apoy, at ibibitin sa pamamagitan ng kanilang mga dila. Sila ay hahagupitin ng mga alakdan, at makikita ang kanilang mga kasama na pumipilipit at umaalulong sa paligid nila. Sila ay itatapon sa kumukulong langis at nagbabagang tingga. Isang ilog ng apoy at asupre, na mas malapad pa sa lupa, ang inihanda para sa kanila; sa diwa ay ilulubog sila; ang kanilang mga buto, ang kanilang mga бага, at ang kanilang atay ay pakuluan ngunit hindi kailanman matutupok. Kasabay nito, ang mga bulate ay magiging biktima nila, at habang ang mga ito ay nginangatngat ang kanilang mga katawan, sila ay mapapalibutan ng mga demonyo, nangungutya at ginagawang libangan ang kanilang mga sakit. Iyon ang mga unang yugto ng kanilang pagdurusa, at ang mga ito lamang ang una; sapagkat ang mga pagpapahirap, bukod sa walang tigil, ay unti-unting lalala.

“Napakasinop at napakalinang ng kanilang kalupitan anupa’t ang isang impiyerno ay sinundan ng panibagong impiyerno; at upang hindi man lang manlumo ang nagdurusa, siya ay naantig upang makaranas ng mga panibagong paghihirap sa mga bagong lugar. Ang lahat ng ito ay gawa ng Diyos ng mga klerong Scotch. Hindi lamang ito ang kanyang gawain, kundi ito rin ang kanyang kagalakan at pagmamalaki; sapagkat, ayon sa kanila, ang impiyerno ay nilikha bago pa man dumating ang tao sa mundo. Hindi nila ikinalulungkot na sabihin na ang Makapangyarihan sa lahat ay ginugol ang kanyang nakaraang libreng oras sa paghahanda at pagkumpleto ng lugar na ito ng pagpapahirap, upang kapag lumitaw ang sangkatauhan, ito ay maging handa na para sa kanilang pagtanggap. Gayunpaman, kahit na sapat ang mga kaayusan, hindi ito sapat, at ang impiyerno, dahil hindi sapat ang laki upang magkasya ang hindi mabilang na mga biktima na walang tigil na ibinubuhos dito, ay pinalaki, sa mga huling araw na ito. Ngunit sa malawak na kalawakan na iyon ay walang kawalan, sapagkat ang kabuuan nito ay umalingawngaw sa mga sigaw at hiyawan ng walang hanggang paghihirap.”

Maaaring ibigay ang lahat ng ito at marami pang iba, at, kahit na tila hindi kapani-paniwala, ang bawat ekspresyon ay kinuha mula sa mga sermon at mga aklat na aktwal na ipinangaral o binasa noong panahong iyon. Hindi na kailangang sabihin pa sa tunay na Kristiyano na ito ang gawain ni Satanas upang bulagin ang mga tao sa pag-ibig ng Diyos, na siyang tanging

kapangyarihang makapaglalapit sa kanila sa kanya at gagawin silang matuwid. Kabaligtaran ng lahat ng ito, ilagay ang magagandang salita ni Whittier;

“Ngunit mahina pa rin ang aking mga kamay na tao para panghawakan ang inyong  
mga bakal na kredo o saligang paniniwala;  
Laban sa mga salitang iniuutos mong sabihin ko, Ang puso ko sa loob ko ay  
nagsusumamo

“Naglalakad ako sa lupa nang walang sapin, Kayo'y tumatapak nang may katapangan;  
Hindi ako mangangahas na itama gamit ang sukat at gapos, Ang pag-ibig at  
kapangyarihan ng Diyos.

“Pinupuri ninyo ang kaniyang katarungan; maging ang mga ganyan, ang kaniyang  
mahabaging pag-ibig ay itinuturing ko;  
Kayo'y naghahanap ng hari, ibig ko sanang mahipo, Ang damit na walang tahi.

“Hindi akin ang tumingin kung saan hindi makikita ng mga kerubin at serapin;  
Ngunit walang maaaring maging mabuti sa kanya na ang kasamaan ay nasa akin.

“Ang kasamaang sumasakit sa aking kaluluwa sa ibaba, hindi ako mangangahas na  
magluklok sa itaas;  
Hindi ko alam ang kaniyang poot, -- Alam ko ang kaniyang kabutihan at ang kaniyang  
pagmamahal.

“Hindi ko alam kung ano ang mangyayari sa hinaharap, pagkamangha o  
pagkagulat,  
Nakatitiyak lamang na ang buhay at kamatayan ay nasa ilalim ng Kanyang  
awa.

“Hindi ko alam kung saan itinataas ng kaniyang mga isla, Ang kanilang mga  
dahon ng palma sa ere;  
Ang alam ko lang ay hindi ako maaaring maanod lampas sa kanyang  
pagmamahal at pag-aalaga.”

## 5. Ang Pagkaama ng Diyos

“Kaya't manalangin kayo sa ganitong paraan, Ama namin na nasa langit ka.” –  
Hesus sa Mateo 6:9

Ang Diyos ay pag-ibig; lahat ng kanyang katangian ay mga katangian ng pag-ibig. Ang kanyang katarungan, ang kanyang karunungan, ang kanyang kapangyarihan, ang kanyang awa, at maging ang kanyang poot at galit, ay iba't ibang mukha lamang ng maraming panig ngunit sumasaklaw sa lahat at walang hanggang pag-ibig. Sumusunod na ang motibo ng pagkilos ng Diyos ay dapat na pag-ibig lamang. Ang pag-ibig ay walang motibo ng patakaran o pagmamataas; sa katunayan, mayroon lamang itong iisang motibo, at iyon ay



ang pag-ibig mismo. Anuman ang ginagawa ng pag-ibig ay para sa kapakanan ng pag-ibig, upang magbigay ng kasiyahan sa bagay na minamahal, at sa gayon ay tumanggap ng kasiyahan bilang kapalit. Sa pagsasaalang-alang sa mga kaisipang ito, itinatanong natin, Bakit nilikha ng Diyos ang mundong ito at inilagay ang tao rito? Bakit siya lumikha, at bakit, pagkatapos magsimula, ipinagpatuloy niya ang kanyang gawain hanggang sa ang walang katapusang kalaliman ng hindi maarok na espasyo ay pawang "pumipintig at mabilis" ng mga araw at umiikot na mundo?

Ang apostol na kinasihan ay nagbibigay ng sagot: "Ikaw ay karapat-dapat, Oh Panginoon, na tumanggap ng kaluwalhatian at karangalan at kapangyarihan; sapagka't iyong nilikha ang lahat ng mga bagay, at dahil sa iyong kalooban ay naroon sila at nangalikha."

Maaaring may magsabi, "Oo, makasarili rin ang Diyos tulad natin; ginawa niya ang lahat para sa sarili niyang kasiyahan." Ngunit dapat tandaan na ang kasiyahan ng pag-ibig ay hindi kailanman makasarili. Ang kasiyahan ng pag-ibig ay ang magmahal at mahalín, -- upang maipakita ang sarili upang magdulot ng kapalit na pag-ibig. Kung ang imahinasyon ay maaaring maglakas-loob na lumipad, isipin ang Diyos bago pa man magsimula ang gawain ng paglikha. Ang Diyos ay pag-ibig; siya ay pag-ibig noon, sapagkat siya ay pareho kahapon, ngayon, at magpakailanman. Siya ay nananahan sa kawalang-hanggan. Siya ay pag-ibig, ngunit siya ay nag-iisa, at ang pag-ibig lamang ang nag-iisa. Ang walang hanggang puso, kasama ang lahat ng lambing nito, ang pakikiramay nito, ang kapangyarihan ng pagmamahal nito, ay nag-iisa, nakakulong nang mag-isa, na walang ibang posibleng paraan ng pagpapahayag, para sa kanyang kasiyahan, -- para sa kasiyahan ng pag-ibig, upang ang pag-ibig ay maipahayag ang sarili upang magdulot ng kapalit na pag-ibig.

Ang tao ay nilikha ayon sa wangis ng Diyos. Ang wangis na ito ay halos nawala dahil sa kasalanan, at kailangang maibalik sa pamamagitan ng pagtubos, sapagkat tayo ay "mababago sa kaalaman ayon sa wangis niyaong lumalang" sa atin. Kaya nakikita natin na ang wangis na ito ay hindi lamang binubuo ng panlabas na anyo, kundi pati na rin ng panloob na katotohanan ng pakiramdam, pag-iisip, at pag-alam.

Ano ang nasa puso ng tao na lumilikha ng lahat ng ating mga tahanan, at nagtatayo at nagbubuklod sa bawat tunay na pamilya? Tinatawag natin itong pagnanais para sa mga supling o sa mga anak, ngunit ano ang pagnanais ng mga supling kundi ang pagnanais ng pag-ibig na ipahayag ang sarili sa paraang magbabalik ng pag-ibig mula sa mapagmahal na mga kamay, at mapagmahal na mga mata, at mapagmahal na mga tinig?

Ito marahil ang pinakamalakas na likas na hangarin ng puso ng tao. Nagmana mula kanino? -- Mula sa Diyos, nang nilikha Niya tayo ayon sa Kanyang wangis. Madalas sabihin na ang tunay na tahanan ay isang maliit na mundo sa kanyang sarili. Ang hangaring ito sa puso ng tao ang lumilikha ng maliliit na mundong ito sa lahat ng dako, at ginagawa silang sentro ng liwanag, at pag-ibig, at kagalakan, hanggang sa ang lumang mundong ito, kung minsan ay tila, ay maihahalintulad sa langit. Ang hangaring ito sa puso ng banal na Pag-ibig ang lumikha sa mundong ito, at sa lahat ng mga mundo, at pinanahanan ang mga ito ng matatalinong nilalang, na may kakayahang pahalagahan ang Kanyang pag-ibig at suklian Siya ng masayang mapagmahal na paglilingkod.

Nilikha niya ang mundo para sa kanyang kasiyahan. Ang kanyang mapagmahal at nag-iisang puso ay naghangad ng pagpapahayag sa pamamagitan lamang ng tanging paraan nito, ang paglikha, at ang sansinukob ay materyal lamang ng banal na kaisipang iyon ng pag-ibig. Ito ang ibig naming sabihin sa pagiging Ama ng Diyos. Mas pinag-isipan ito ni Cristo kaysa sa anumang ibang katotohanan. Siya ang nagturo sa atin na sabihin, "Ama namin na nasa langit ka." Oh, mayroong isang bagay sa mga salitang iyon, "Ama namin," na tila naglalapit sa Diyos nang husto kaya alam at nararamdaman natin na maririnig niya ang pinakamahinang sigaw ng kalungkutan at pangangailangan ng pananampalataya, at makikita ang pinakamaliit na senyales ng pagkabalisa! "Ama namin" – ano ang ibig sabihin ng mga salita? Ano pa nga ba, dahil tayo ang mga ama ng ating mga anak, siya rin ang Ama nating lahat, ngunit siya ay mas handa at mas magiliw.

Ang kasiyahan ng ama ay nasa kaligayahan at tagumpay ng kanyang mga anak. Sa bawat paghakbang ng anak na lalaki o babae tungo sa bagong kasaganaan at kapakinabangan, ang ngayon at mas mataas na kagalakan ay dumarating sa puso ng ama. Kaya ang "kasiyahan" ng Diyos ay kapareho ng pinakamataas na posibleng kaligayahan ng lahat ng kanyang mga nilalang. Hangga't sa isang mundo ay may isang indibidwal na hindi pa nakakarating sa pinakamataas na ruok ng kaligayahan na kaya niyang makamit, hangga't mayroong ilang kagalakan na kaya ng Diyos, na hindi pa niya nararating. Sa gayon, ang pag-ibig ay nagbubuklod sa mga interes ng tao at sa mga interes ng Diyos, at sa kaligayahan ng tao at sa kaligayahan ng Diyos, sa isa; at hakbang-hakbang sa buong panahon ng hinaharap, habang ang lahi ng matatalinong nilalang ay nagpapatuloy sa mas malawak na kaalaman tungo sa mas dakilang kagalakan, ang Diyos mismo ang mangunguna sa kanila at makikibahagi sa kanila sa mas mataas na kaligayahang iyon. "Hindi na sila magugutom pa, ni mauuhaw pa man; ni hindi na sila tatamaan ng araw, o ng anumang init. Sapagka't ang Kordero na nasa gitna ng trono ay siyang magpapakain sa

kanila, at papatnubayan sila sa mga bukal ng tubig na nagbibigay-buhay; at papahirin ng Diyos ang lahat ng luha sa kanilang mga mata.”

Hanggang dito na lang ang hinaharap; ngunit nakakaaliw na alalahanin na ang parehong pag-ibig na nagagalak sa ating kagalakan ay nagdurusa rin sa ating kalungkutan. Si Hesus ay ang taong puno ng kalungkutan, at bihasa sa kalungkutan, dahil tiniis niya ang ating mga kalungkutan at dinala ang ating mga kalungkutan. Napakakitid ng ating mga pakikiramay! Kung may anumang kalungkutan na dumarating sa loob ng maliit na bilog ng ating pamilya at mga kaibigan, nararamdaman natin ito, ngunit ano ang malawak na mundo para sa atin? Ang maliit na lawa ay maaaring minsan ay hinahampas ng mga bagyo sa loob ng makitid na lambak nito, ngunit kung sumisikat ang araw doon, ito ay nakangiti nang mapayapa mula sa pagitan ng mga nagsisigapang na puno nito, gaano man kalakas ang mga bagyo sa ibang lugar. Hindi ganoon sa malawak na karagatan, na ang makapangyarihang mga bisig ay sumasaklaw sa bawat lupain. Hawak nito ang dakilang mundo sa puso nito. Nararamdaman nito ang matinding kilig ng bawat lindol, at ang mga alon nito ay tumataas kasabay ng bawat bagyo. Kaya’t kinarga ng Tagapagligtas ang nagdurusa na mundo sa kanyang mga bisig, at hinawakan ito sa kanyang puso. Inilagay niya ang kanyang sarili sa isang kaugnayan sa sangkatauhan. Ang malaking nagpapagal, nagdadalamhati, at nahihirapang masa ng buhay ng tao ay mabigat na nakaatang sa kanyang mahabaging kaluluwa. Dinala niya ang ating mga kalungkutan, dinala niya ang ating mga kalungkutan. Siya ay pareho ngayon. “Wala tayong isang Mataas na Saserdote na hindi maaaring madamay sa ating mga kahinaan.”

Ngunit ano ang dahilan kung bakit narito si Hesus sa mundo? -- Upang ihayag ang Ama. Sinabi Niya, “Ako at ang aking Ama ay iisa.” “Ang nakakita sa akin ay nakakita sa Ama.” Inihayag Niya ang isang Diyos na siyang “ating Ama,” na ang dakilang puso ng pag-ibig ay laging tumitibok sa pakikiramay sa isang nalulungkot at may sakit sa kasalanang sangkatauhan, at siyang umiibig sa atin magpakailanman, kahit na sa ating mga kasalanan, dahil nilikha Niya tayo upang magkaroon Siya ng isang taong mamahalin.

Kaluluwang pagod, bakit hindi lumapit sa kanya at aminin ang iyong kasalanan, at tanggapin ang kaaliwan at ang aliw ng kanyang pag-ibig? Bakit lalayo dahil sa takot? Bakit mo pa iisipin na mamahalin ka niya kung sakaling maramdaman mo na ikaw ay gumawa ng mabuti at marangal? Bakit mo iisipin na ang mga araw ng pagsisisi at pagtangis ay kinakailangan pagkatapos mong magkasala bago ka niya tanggapin?

Kahit ngayon ay bukas ang kanyang mga bisig para sa iyo. Kahit ngayon ay kumakatok ang Tagapagligtas sa pintuan ng iyong puso. Mahal ba ng ina ang anak na lalaki kapag ito ay mabuti, at kinalilimutan at kinapopootan siya kapag ito ay naliligaw ng landas? Hindi ba’t ang kanyang pag-ibig ay kumakapit sa kanya

kailanman, lalong lumalambot sa pinakamadilim na oras ng kanyang kasalanan? Hindi ba't ito ang tali na humihila sa kanya pabalik sa kabutihan at sa kagalakan?

Kaya't hindi ba't ang kabutihan ng Diyos ay umaakay sa iyo kahit ngayon sa pagsisisi? Hindi mo ba siya naririnig na sinasabi sa iyo, "Maaaring kalimutan ng ina ang anak, ngunit hindi kita kalilimutan"? Oh, nawa'y lagi nating mapagtanto na tayo ay Kanyang mga anak, at nilikha Niya tayo para sa kagalakan ng pagmamahal sa atin at ng ating pagmamahal sa Kanya; at na kahit tayo'y kusang nagpatapon sa ating sarili, kumakain ng ipa ng mga baboy—ang mga pag-asa at kalayawang makalupa—tayo'y patuloy pa rin Niyang ipinagluluksa bilang Kanyang mga anak, bagaman naligaw; at lagi Siyang handang tumakbo upang salubungin tayo mula sa malayo sa ating pagbabalik, at batiin tayo ng mga halik ng kagalakan?

Ang pagkakilala rito ay pagkilala sa Diyos, at ang pagkilala sa kanya ay pagmamahal sa kanya, at ito ang buhay na walang hanggan.

## 6. Ang Kaluwalhatian ng Diyos

“Paano nito mababawasan ang bigat at pagkamangha,  
Kung, itataas mula sa mga balikat na walang kamatayan pababa,  
Ang mga mundo ay inihagis sa mga dagat ng kawalan,  
Sa mga kaharian na walang korona? – *Jean Ingelow*

Bago natin pag-usapan ang pag-ibig ng Diyos na ipinahayag sa paglikha, isaalang-alang muna natin ang isa pang teksto. Sinasabi sa Apocalipsis 4:11 na nilikha ng Diyos ang lahat ng bagay para sa kanyang kasiyahan. Natutunan na natin kung ano ang kasiyahang iyon, at kung ano ang ipinapakita nito sa atin tungkol sa banal na pag-ibig.

Sa Isaias 43:7, sinasabi ng Diyos tungkol sa tao, “Nilikha ko siya para sa aking kaluwalhatian.” Ang kaluwalhatian ng Diyos ay hindi lamang panlabas na kaluwalhatian ng mga bahaghari at nagniningning na liwanag na hindi matitinag ng sinumang mata. Nang si Moises, na pinalakas ng loob ng mahalagang pangako ng Diyos tungkol sa kanyang presensya at kapahingahan, ay nagsikap na lumapit pa sa Panginoon, at nangahas na humiling ng mas malalaking kahilingan, sinabi niya, “Isinasamo ko sa iyo, ipakita mo sa akin ang iyong kaluwalhatian.” Bilang tugon, sa halip na bulagin ang mga mata ni Moises sa pamamagitan ng pag-alis ng Itim na ulap na tumatakip sa kanyang liwanag, sinabi ng Panginoon, “Paradaanin ko ang lahat ng aking kabutihan sa harap mo.” Pagkatapos ay bumaba ang Panginoon sa ulap, . . . at ipinahayag ang pangalan ng Panginoon. “At ang Panginoon ay

nagdaan sa harap niya, at ipinahayag, Ang Panginoon, Ang Panginoong Diyos, maawain at mapagbiyaya, matiisin sa pagtitiis, at sagana sa kabutihan at katotohanan.” Ito, kung gayon, ayon sa kanyang sariling tahasang pagpapahayag, ang tunay na kaluwalhatian ng Diyos – ang kanyang kabutihan.

Ang panlabas na kaluwalhatian ay bunga at panlabas na pagpapahayag lamang ng kanyang kabutihan; at kung wala ang kabutihang ito, ang bahaghari sa paligid ng trono ay maglalaho, at ang di-masambit na liwanag, na ngayon ay maawaing nalililiman mula sa mga mata ng tao, ay mamumutla tungo sa masasamang kaluwalhatian na kumukurap-kurap pababa sa kadiliman.

Nang malaman ito ni Moises, nagmadali siya, at yumuko sa lupa, at sumamba; at gayundin tayo. O sana'y makita ito at malaman ng buong mundo! Kung gayon ay maaari silang bumaling nang may mapagmahal na pagsunod sa kanya! Pagkatapos, sa pagmasdan ang kaluwalhatian ng kanyang kabutihan, maaari nilang makita doon ang paghahayag ng kanilang pagkamakasari at kasalanan! Pagkatapos ay masasabi nila, tulad ni Job, “Narinig kita sa pamamagitan ng pakikinig ng tainga; ngunit ngayon ay nakikita ka ng aking mata. Kaya't kinasusuklanan ko ang aking sarili, at nagsisisi ako sa alabok at abo.” Sa ganitong paraan, upang ihayag ang Diyos kaya naparito si Jesus.

Nilikha ng Diyos ang tao “para sa kanyang kaluwalhatian,” – para sa kanyang kabutihan. Iyon ay ang Diyos, dahil sa kanyang kaluwalhatian – ang kanyang kabutihan – dahil siya ay Pag-ibig, ginawa ang tao na isang may kamalayan, matalino, responsable sa moral, at mapagpasalamat na nilalang, upang maipahayag niya sa kanya at sa kanya ang kanyang sariling kabutihan at kaluwalhatian; upang ang tao, sa pamamagitan ng pagbabalik sa Diyos na nangangailangan ng pagmamahal at pasasalamat, ay maging “sa kapurihan ng kaluwalhatian ng kanyang biyaya.” At lahat ng ito ay maisasakatuparan sa kabila ng kasalanan at kalungkutan; sapagkat sinabi ni Pablo, “Sa aking palagay ang mga pagdurusa sa kasalukuyang panahong ito ay hindi karapat-dapat ihambing sa kaluwalhati ng ihahayag sa atin.” At na ang kaluwalhati ng ito ay ang kaluwalhatian ng banal na kabutihan na ihahayag sa kanyang mga anak, ipinakita niya sa pamamagitan ng agad na pagdaragdag, “Ang maalab na pag-asam ng nilalang ay naghihintay sa pagpapakita ng mga anak ng Diyos.” Kung ang kaluwalhati ng ito – ang kabutihang ito – ay maihahayag sa atin, lahat ng iba pang kaluwalhatian ay susunod sa takdang panahon.

Ngunit nilikha tayo ng Diyos upang ihayag ang kaluwalhati ng ito sa atin at sa loob natin. Sa simula ay inilagay niya ang ating sanggol na lahi sa ilalim ng pagtuturo ng mga anghel, -- mga batang nakatayo sa harap ng makapangyarihang mga hiwaga ng paglikha, na ang bawat katotohanan, kung

paano ito mabubuksan sa harap nila, ay maghahayag ng pag-ibig ng isang Ama, ng kabutihan ng isang Ama, ng kaluwalhatian ng isang Ama.

Maaaring magising ang bata sa isang lugar, napapaligiran ng mga tagapagalaga at lahat ng bagay para sa kanyang kaginhawahan, ngunit wala ang ama. Sa una, ang kanyang mga pangangailangan ay pisikal lamang. Kailangan lamang niya ng pagkain at pagtulog; at ang pagkain ay naibibigay, at ang paraan ng pahinga. Maya-maya, magsisimulang magising ang talino, at humihingi ito ng pagkain para sa pag-iisip. Ang bata ay naglakad sa isa pang silid, at nakahanap ng mga istante ng mga aklat na angkop sa kanyang mga pangangailangan, at habang umuunlad ang kanyang isip, humihingi ng mas masustansyang pagkain, natuklasan niya ang sunod-sunod na aklat, -- isang kahanga-hangang aklatan, bawat aklat ay nakaimbak ng pinakamagagandang kaisipan ng mga pinakadakilang palaisip. Bukod sa iba pa, natuklasan niya ang isang magandang aklat, bawat salita nito ay nakasulat sa mga liham ng pag-ibig, -- isang autobiography ng buhay ng kanyang ama, na nagsasabi kung kailan itatayo ang palasyo, kung saan siya ngayon, kung bakit siya wala, at kung kailan siya babalik.

Maya-maya, ang pag-ibig sa maganda, ang pundasyon ng lahat ng sining, ay nagsisimulang magpakita sa bata, at humingi ng kasiyahan. Narito, isang araw, sinubukan ng batang lalaki na buksan ang isang napabayaang pinto ng malaking mansyon, at narito, isang kahanga-hangang galeriya ng sining, isang maliit na mundo sa sarili nito, na nilikha para sa kanya ng mga bihasang kamay, at pinagsama-sama rito sa kosmos na ito ng kagandahan para sa kanyang kasiyahan. Sa kabila nito ay isang silid-musika na may iba't ibang instrumento na nag-aanyaya sa kanya, at mga bihasang musikero sa pamamagitan ng kanilang sariling matatamis na awitin na nagtuturo sa kanya na hawakan ang mga unang nota. Kasabay ng kamalayan sa bawat bagong pangangailangan ay ang pagtuklas ng mga paraan ng kasiyahan nito, hanggang sa araw-araw ay napipilitan ang bata na sabihin nang may pagkagulat, "Alam ng Ama, mahal ako ng Ama, at inilaan ang bawat pangangailangan."

Ganitong palasyo ang mundong ito, kasama ang musika at ang iba't ibang kagandahan ng mga bundok at lambak, ang napakagandang kaluwalhatian ng mga ulap ng paglubog ng araw, at ang naliliwanagan ng buwan at mga bituin na kalangitan sa gabi! Totoo ngang may isang kaaway na gumapang papasok sa lugar na ito, at ngayon ang ilan sa mga pinto ay nakakandado, na mabubuksan lamang sa pamamagitan ng mga gintong susi. Ngunit alam natin na ang Ama ay naglaan ng mga paraan para sa mabilis na pagpuksa sa makasariling diyablo na ito; at kahit ngayon ay nakikita natin ang orihinal na layunin ng Pag-ibig sa lahat ng ito—na ang bawat pangangailangan ay mabigyan ng kasiyahan, at ang bawat marangal na pagnanasa ay mabigyan ng

kasiyahan. May kagandahan para sa mata, at ang mata para sa kagandahan; musika para sa tainga, at ang tainga para sa musika; halimuyak para sa ilong, at ang ilong para sa halimuyak; matamis para sa lasa, at ang lasa para sa matamis; at ginawa at pinag-isa ng mahal na Ama ang lahat ng ito. Hindi lahat ng lumalaking pangangailangan ng pamilyang ito ay makakakuha ng kahit isang piraso bago ang walang-hanggang pag-iisip ng Pag-ibig, na gumabay sa kanyang kamay sa pagsisimula ng paglikha. Kapag ang kahoy ay hindi sapat para sa panggatong, at ang kandila para sa liwanag, ang uling at langis ay matatagpuan sa ibang silid sa palasyo, kung saan itinago ni Ama ang mga ito noong unang panahon. Sa bawat maingat na hakbang, kailangan nating sabihin, “Alam ni Ama, at mahal ni Ama.”

Bakit ganito ang lahat?—dahil nilikha ng Diyos ang mundong ito at ang sansinukob para sa kanyang kasiyahan at kaluwalhatian, at ang kasiyahan at kaluwalhatian ng Pag-ibig ay upang maipakita ang sarili upang makatanggap ng kapalit na pagmamahal mula sa mapagmahal at handang mga puso. Nilikha ng Diyos ang buong mundo sa pamamagitan ni Jesucristo. “Ang lahat ng mga bagay ay ginawa sa pamamagitan niya [Cristo]; at kung wala siya ay walang anumang ginawa sa lahat ng nilikha.” “Siya ay nasa mundo, at ang mundo ay ginawa sa pamamagitan niya, at hindi siya nakilala ng mundo.” Gumawa lamang Siya ng isang pamilya sa mundong ito noong una, upang “ang lahat ng mga bansa ng mga tao ay manirahan sa buong balat ng lupa” ay maging iisa ang dugo. Si Jesucristo ang Ama ng iisang pamilyang iyon na para sa mga tao sa mundong ito. Siya rin ang Ama ng mga pamilya na para sa mga tao sa lahat ng iba pang mga mundo, upang sa kanya ang mga naninirahan sa lahat ng mundo ay makahanap ng isang karaniwang Ama at isang unibersal na kapatiran ng pagkatao. Kaya dinisenyo na ang lahat ng matatalinong nilalang ay dapat bumuo lamang ng isang pamilya, at si Cristo ang dapat maging Ama. Ito ang ibig sabihin ng propeta nang sabihin niya tungkol kay Hesus: “Sapagkat sa atin ay ipinanganak ang isang bata, sa atin ay ibinigay ang isang anak na lalaki; at ang pamamahala ay maaatang sa kanyang balikat; at ang kanyang pangalan ay tatawaging Kamangha-mangha, Tagapayo, Makapangyarihang Diyos, WALANG HANGGANG AMA, Prinsipe ng Kapapapaan.”

Ngunit si Hesus mismo ang bugtong na Anak ng Ama. Kaya ang Diyos Ama ay ating Ama sa pamamagitan ni Cristo; at ang mga naninirahan sa lahat ng mundo ay magiging isang kapatiran, isang pamilya, sa kanya, upang maipahayag ng Diyos sa kanila at sa kanila ang kanyang pag-ibig at kabutihan, upang makita nila ang kanyang kaluwalhatian; sapagkat ikinalugod ng Ama na sa kanya (Cristo) manahan ang buong kapuspusan.

Tungkol sa pamilyang ito at sa pag-ibig na ito, si Pablo ay nagsasalita nang sabihin niya: “Dahil dito’y iniluluhod ko ang aking mga tuhod sa Ama ng ating Panginoong Jesu-Cristo, na siyang dahilan ng pagtawag sa buong sambahayan sa langit at lupa, upang ipagkaloob niya sa inyo, ayon sa kayamanan ng kaniyang kaluwalhatian, na kayo’y palakasin ng kapangyarihan sa pamamagitan ng kaniyang Espiritu sa pagkataong panloob; upang si Cristo ay manahan sa inyong mga puso sa pamamagitan ng pananampalataya; upang kayo, na nag-uugat at natatatag sa pag-ibig, ay matalastas ninyo, kasama ng lahat ng mga banal, kung ano ang lapad, at haba, at lalim, at taas; at upang makilala ang pag-ibig ni Cristo na higit sa kaalaman, upang kayo’y mapuspos ng buong kapuspusan ng Dios.”

Ang kaluwalhatianang ito – ang kabutihang ito—ang pag-ibig na ito – na hinangad ng Diyos na ihayag sa kanyang mga anak sa paglikha, ay natakpan ng kasalanan, at ng kalungkutan, na bunga ng kasalanan, ngunit isang tinig na mas matamis kaysa sa tinig ng ina sa nagdurusang anak ang nagsasabing, “Aliwin ninyo, aliwin ninyo ang aking bayan.” “Bawat lambak ay itataas, at bawat bundok at burol ay ibaba; at ang mga baluktot ay matutuwid, at ang mga baku-bakong dako ay patagin; at ang kaluwalhatian ng Panginoon ay mahahayag, at makikita ito ng lahat ng laman na magkakasama.” Ang tinig na iyon ay tinig ni Jesus, at sa pamamagitan niya ang gawain ay maisasagawa, at ang orihinal na layunin ng paglikha, kasama ang lahat ng pag-ibig nito, ay mahahayag.

O, ang malalim at madilim na mga lambak ng kahihiyan at pagdurusang minsan ay tinatawag tayong daanan—ang pinakamababa sa lahat, ang lambak ng anino ng kamatayan! Gayon pa man ang kanyang pag-ibig ay magbibigay-liwanag sa daan, at ang lambak sa pamamagitan ng kanyang presensya ay itataas sa mismong mga pintuan ng langit. Ang matataas na bundok ng paghihirap ng tao na naglagay ng kanilang nakapanlulumong anino sa ating buhay, na tinatakpan ang sikat ng araw ng langit mula sa ating mga puso, ay ibababa.

Ang tila baluktot at hindi makatarungan sa atin dito—ang kasaganaan ng masasama, ang kahirapan ng matuwid, ang mga mahiwagang paglalaan na kung minsan ay tila nagkataon, at tinutukso tayong isipin na hindi Niya alam ang ating mga kalungkutan, ni nagmamalasakit sa ating mga kalungkutan—lahat ng ito ay magiging malinaw at tuwid. At ang mga baku-bakong daan na pinagdaanan nang pagod ng ating mga sugat at duguan na paa, ang mga ito rin ay magiging malinaw. Ang ating mga sabik na mata, na sumusuri sa baku-bakong landas, ay makakakita ng mga bakas ng kanyang madugong mga yapak; at mula sa malayong kaitaasan, kung saan siya rin ay umakyat sa



pamamagitan ng pagdurusa, maririnig natin ang kanyang tinig na nagsasabing, “Magsiparito kayo sa akin, at bibigyan ko kayo ng kapahingahan.” Kaisa niya, papahirin ng Diyos ang lahat ng luha sa ating mga mata.

Maisasakatuparan ang lahat ng ito, sapagkat ito ang kasiyahan ng Diyos sa paglikha. Tila nahadlangan ng kasalanan ang kanyang plano sa loob ng ilang panahon; ngunit “ang tulong ay inilagay sa Isa na makapangyarihan,” at “ang kasiyahan ng Panginoon ay mapapasaatin sa kanyang mga kamay.”

## **7. Ang Pagkakaisa ng Batas at ng Ebanghelyo**

“Ang kautusan ng Panginoon ay sakdal, na nagpapanibagong-loob sa kaluluwa.” – David

Nilikha ng Diyos ang lahat ng bagay sa pamamagitan ni Hesukristo, at samakatuwid si Kristo ang "makapangyarihang Diyos," ang "walang hanggang Ama" ng lahat ng matatalinong nilalang sa lahat ng mundo. Ang Diyos Ama ay ang Ama ni Kristo, at samakatuwid sa pamamagitan niya ay nilikha ni Kristo ang lahat ng mga nilalang na ito. Kaya naman, pinag-iisa ng Diyos, Ama at Anak, sa kanilang sarili ang lahat ng may pananagutang moral na nilalang sa sansinukob sa isang pamilya; at layunin na makilala at ariin natin ang ating kapatiran, hindi lamang sa lahat ng tao, kundi pati na rin sa mga anghel at sa mga naninirahan sa lahat ng mundo.

Ngayon, ang Ama sa Lahat ay nagbigay sa kanyang mga anak ng ilang mga tuntunin o batas upang pangasiwaan ang kanilang pag-uugali. Ang mga batas na ito ay hindi basta-basta, hindi idinisenyo upang ipakita ang kanyang karapatan o kapangyarihan na maging amo, o mangibabaw, sa kanyang mga anak, ngunit tulad ng mga tuntunin ng lahat ng maayos na inayos na pamilya, ang mga ito ay idinisenyo upang itaguyod ang kaligayahan ng lahat ng mga bata, at ang pagkakaisa ng buhay pamilya.

Bagama't marami ang maaaring mag-atubiling ipahayag ito nang ganito, ang kaisipang nananatili sa kanilang isipan ay ganito: "Ang Diyos ay arbitraryo at matigas ang ulo, at hindi niya pahihintulutan ang kahit kaunting pagbabago mula sa kanyang mga batas nang hindi tayo ibinabagsak sa walang hanggang kamatayan." Ito ang palaging sinasabi ni Satanas tungkol sa Diyos at sa kanyang pamahalaan. Nais kong ipakita ang kabaligtaran upang makita ng lahat. Nais kong ipakita na ang mismong pagbabago ang nagbubuhos sa atin sa walang hanggang kamatayan, at hindi ang arbitraryong utos ng Diyos. Ang pag-ibig ng Diyos ang hindi sa anumang paraan papayag sa pagbabagong iyon, dahil humahantong ito sa napakasamang mga resulta.

Ang batas ng Diyos ay hindi lamang niya utos; ito ay nakabatay sa mga walang hanggang prinsipyo ng kasiyahan at sakit, -- mga prinsipyong hindi nagbabago sa kanilang likas na katangian tulad ng mga batas na namamahala sa mga panahon o kumokontrol sa mga galaw ng mga planeta. Ang batas ay hindi lamang dahil ito ay ganito, kundi dahil dapat itong maging ganito magpakailanman at pangkalahatan.

Sa wastong pag-unawa sa mga prinsipyong ito ng kalikasan ng batas ng Diyos nakasalalay ang ating kapangyarihang unawain ang pag-ibig ng Diyos sa lahat ng kanyang pakikitungo sa kanyang mga nilalang. Dito nakasalalay ang buong pilosopiya ng layunin ng paglikha at ng plano ng pagtubos. Ang pagkakaroon ng paghihirap at pagdurusa, ang pangangailangang iyon para sa isang pagbabayad-sala, at kung paano isinasagawa ni Cristo ang pagbabayad-sala na iyon, ay mauunawaan lamang sa liwanag ng pag-ibig ng Diyos kung paano nabubunyag ang kalikasan ng kanyang batas. Dahil dito, nilalayon naming pag-usapan nang detalyado sa mga pahinang ito ang kalikasan ng batas ng Diyos.

Noon pa man ay iniisip na natin na ang Sampung Utos ay humihingi ng ating pagmamahal sa Diyos at sa lahat ng kanyang mga nilalang; naisip na ba natin ang mga ito bilang pagpapahayag ng kanyang pagmamahal sa atin? Magiging lubos na kahangalan ang humingi ng ating pagmamahal sa pamamagitan ng arbitraryong utos; ang pagmamahal ay hindi maaaring ibigay sa ganoong paraan; ang pagmamahal ay nagmumula lamang sa pagmamahal. Ang estado ay maaaring magbatas na huwag sumikat ang araw o huwag dumaloy pababa ang tubig, tulad ng paggawa ng arbitraryong kahilingan ng Panginoon para sa pagmamahal. Sa alinmang kaso, ang batas ay hindi makakaapekto kahit kaunti sa bagay na isinabatas.

Gayunpaman, nananatiling totoo na ang tanging hinihingi ng batas ng Diyos ay pag-ibig, at, gaya ng sabi ng apostol, ang pag-ibig ang siyang katuparan ng batas, -- ng buong batas. Paano ito nangyari? – Sa madaling salita, ang batas mismo, kapag naunawaan natin ito, ay isang paghahayag ng walang hanggang pag-ibig na kayang at tutuparin ang batas.

“Ang Diyos ay pag-ibig.” Bawat salita, bawat tuldok at kudlit, ng batas na iyon, na nagmumula sa pag-ibig, ay nangangailangan lamang ng paglilingkod na idinidikta ng pag-ibig. Kapag ang pag-ibig ding iyon na ipinapahayag sa atin ng batas na iyon ay isinilang nito sa ating mga puso, at umaagos patungo sa Diyos at sa lahat ng kanyang mga nilalang sa pamamagitan ng mapagmahal na mga gawa, kung gayon ang batas ay natutupad.

Maaaring may tumutol na ang banal na pag-ibig, upang magbunga ng pagbabalik-loob na pag-ibig sa atin, ay hindi nahayag sa batas, kundi sa buhay

at kamatayan lamang ni Hesukristo. Sa isang diwa, ito ay totoo, at sa iba naman ay hindi totoo. Ang pag-ibig na hinangad ng Diyos na ihayag sa kanyang batas, at sa lahat ng pangangasiwa ng batas sa kanyang pamamahala, ay itinanggi ni Satanas mula pa sa simula; "sapagkat siya ay isang sinungaling," "at hindi nananatili sa katotohanan." Ito rin ay natakpan at itinago ng kasalanan at kalungkutan kaya't marami ang hindi nakakita nito. Ngunit ang pag-ibig ng Diyos na ipinahayag kay Hesukristo ay hindi isang bagong pag-ibig para sa atin. Ang Diyos ay pareho; "sa kanya ay walang pagbabago, ni anino man ng pagbabago." Ang lahat ng pag-ibig na ito para sa atin ay taglay niya mula pa sa simula, at ipinahayag niya ito sa kanyang batas; itinanggi lamang ito ng diyablo, at ang kasalanan ang nagtakip dito. Ipinahayag lamang ni Kristo ang pag-ibig na kailanman ay dinala sa atin ng Diyos, at siyang pinagbabatayan ng lahat ng kanyang mga batas at pamamahala.

Ang buhay ni Cristo ay ang batas ng Diyos na kumikilos; ang kanyang kamatayan, ngunit ang natural na resulta ng perpektong pagsunod sa batas na iyon, at perpektong pagpapahayag nito sa iba, sa isang mundong napopoot sa katotohanan at kabutihan. Tingnan ang buhay at kamatayan ng walang bahid-dungis na pag-ibig. Sa lahat ng ito, higit pa ba ang ginawa ni Cristo kaysa sa hinihingi ng batas? – Imposible, sapagkat noon ay higit pa siya sa perpekto; sapagkat sinasabi ng salmista, "ang batas ng Panginoon ay perpekto." Kung gayon, ang buhay ni Cristo ay hindi nagpapakita ng bagong pag-ibig kundi sa mga pusong matigas at sa mga matang nabulag ng kasalanan, muli niyang ipinapakita ang parehong pag-ibig na nagdidikta sa bawat salita ng batas na iyon.

Walang tunggalian sa pagitan ng Sinai at Kalbaryo. "Ang iyong kautusan ay katotohanan," sabi ni David, at "lahat ng iyong mga utos ay katuwiran." Muli, "Patnubayan mo ako sa landas ng iyong mga utos." Si Jesus ang "matuwid na lingkod" na siyang magpapawalang-sala sa marami sa pamamagitan ng kanyang katuwiran. Sabi niya, "Ako ang daan, ang katotohanan, at ang buhay." Siya noon at ngayon ang Prinsipe ng Kapayapaan at ang pagpapakita ng awa. Sa kanya "ang awa at katotohanan ay nagtatagpo; ang katuwiran at kapayapaan ay naghalikan." Nakita natin na ang lahat ng nilikhang matatalinong nilalang ay nakatagpo ng isang iisang Ama, at samakatuwid ay isang pangkalahatang kapatiran, sa Diyos; ngayon nais nating makita na ang lahat ng pakikitungo ng Diyos sa kanyang mga nilalang na may pananagutan sa moral ay mga pakikitungo lamang ng isang mapagmahal na magulang sa kanyang mga anak. Ganito dapat kung siya ang "ating Ama." Hindi ba siya isang mabuting Ama? Ang mismong salitang Diyos ay nangangahulugang

mabuti. Kung siya ay mapatunayang iba sa kabutihan sa anumang bagay, hindi na siya Diyos. Ito ay upang patalsikin siya sa trono, at pagkatapos –

“Sino ang inakay ng ulilang buwan,  
At sino ang mga walang-amang mundo?”

Hindi ba't siya'y pag-ibig? At maaari bang kumilos ang pag-ibig nang iba maliban sa pagmamahal? Ang pagpapakita na ang Diyos ay kumikilos mula sa ibang motibo na ang pag-ibig ay pagpapakita na hindi siya ang Diyos, sapagkat "Ang Diyos ay pag-ibig." Pakinggan siya: "Kayo'y aking mga saksi, sabi ng Panginoon, na ako ang Diyos." Palagi na ba nating nasasaksihan ang ganito? Hindi ba't sa ating mga puso ay libong beses nating pinagdudahan ang kanyang pag-ibig, habang lubos na naniniwala sa pag-ibig ng isang kaibigang tao? Ah, ito ay upang itaas ang tao kaysa sa banal—ito ay idolatriya!

Marahil ang ating mga buhay ay malungkot at madilim, at tayo ay nagtaka kung bakit, at sa gayon ay naakay sa pagdududa. Si Jesus ang bugtong na Anak ng Ama, minahal niya bago pa man ang mga mundo, ngunit habang narito siya ay isang "Taong puno ng kalungkutan at bihasa sa kalungkutan." Siya, ang Kapitan ng ating kaligtasan, ay "ginawang perpekto sa pamamagitan ng pagdurusa." Ito ang ministryo ng kalungkutan. Hindi mo ba alam, ikaw na nagdadalamhati at natutukso, na ang anino ay hindi maaaring bumagsak maliban kung ang araw ay sumisikat sa itaas? "kapag ang mga ulap ay nawala na," at nakikita natin ang mukha ng Ama, at nalalaman kung paano tayo nakikilala, ah, saka natin makikita na –

“Kadiliman sa landas ng buhay ng tao  
Ay anino lamang ng probidensya ng Diyos,  
Sa pamamagitan ng dakilang Araw ng karunungan na ibinuhos dito;  
At ang madilim sa ibaba ay magiging liwanag sa langit.”

## **8. Ang Kalikasan ng Banal na Pamahalaan.**

“Ang mga panahon ko ay nasa Iyong kamay.  
Bakit ako dapat magduda o matakot?  
Ang kamay ng aking Ama ay hindi kailanman magiging sanhi  
Ang kanyang anak ay isang luhang walang kabuluhan.”  
– William F Lloyd

Ang Diyos ay “ating Ama,” at layunin niya na kilalanin natin siya bilang ganito, at, sa pamamagitan ng pagkakaisa sa kanya, lahat ng matatalinong nilalang ay makatagpo ng isang pangkalahatang kapatiran. Dahil totoo ito,

sumusunod na ang mga batas ng Diyos at ang kanyang mga pamamaraan ng pagpapatupad ng mga ito – sa madaling salita, lahat ng kanyang pakikitungo sa atin sa mundong ito – ay ang mga ginagawa ng isang mapagmahal at matalinong magulang sa kanyang mga anak.

Kumuha tayo ng isang karaniwan at pang-araw-araw na ilustrasyon. Gustong kainin ng batang lalaki ang hilaw na prutas. Bakit? – Dahil sa sarap ng pagkain nito. Ang totoo, kung titingnan ito sa pinakamalawak na kahulugan, ang kasiyahan – kaligayahan – ang pangkalahatang paghahanap sa buhay. Lahat ng relihiyon at pilosopiya ay kailangang harapin ang problemang ito.

Itinuturo ng Epicureanismo sa mga mananampalataya nito na maghanap ng kasiyahan sa mga panandaliang multo ng lumilipas na oras. Hangad ng Estoismo na gawing walang pakialam ang mga tao sa pagnanais ng kaligayahan – ibig sabihin, kahit kakaiba ang dating, hangad nitong gawing kuntento o masaya ang mga tao nang walang kaligayahan. Itinuturo ng Budismo na ang malay na pag-iral ay paghihirap, at samakatuwid ang kaligayahan ay hindi makakamit maliban sa nirvana, o pagkalipol ng pagkatao, sa pamamagitan ng pagsipsip sa Diyos.

Para sa karangalan ng Kristiyanismo, itinuro nito ang tanging posibleng paraan upang makamit ang pangkalahatang paghahanap na ito. Dapat natin itong matagpuan sa pamamagitan ng paglimot dito; at dapat din natin itong kalimutan para sa ating sarili sa masidhing pagnanais na makamit ito para sa mga nakapaligid sa atin. Ang kaligayahan ay isang mahiyain na dalaga na laging nakakaligtaan ng labis na sabik na pag-abot ng makasariling naghahanap; ngunit kapag ang sarili ay nakalimutan sa paglilingkod sa iba, ang pusong nananabik ay namamalayan ang kanyang presensya, at ang mata, na sandaling nabuhayan ng loob, ay lubos na nakatuon sa kanyang nakangiting mukha.

Ngunit upang bumalik sa ilustrasyon: Ang batang lalaki, sa kanyang pagnanais na kumain ng berdeng mansanas, ay isinasaalang-alang lamang ang ilang minutong kinakain niya. Nakalimutan niya ang hinaharap sa pagnanais para sa kasalukuyang kasiyahan. Sabi ng ama, "Tumigil ka, anak; huwag mong kainin ang mansanas na iyan." Bakit ito ipinagbabawal? Dahil ba sa nais ng ama na gamitin ang kanyang awtoridad? -- Hindi. Mahal ng ama ang anak. Mas maraming oras ang isinaalang-alang niya kaysa sa bata. Iniisip niya hindi lamang ang ilang minutong iyon habang ang lasa ng mansanas ay nasa bibig, kundi iniisip din niya ang kinabukasan ng pagkakasakit at kirot, at posibleng kamatayan, at sa pagmamahal ay sinabi niya, "Huwag mo dapat gawin."

Kung sakaling mahuli ang bata na kumakain muli ng prutas, sinabi ng ama sa kanya, "Johnnie, kapag kumain ka pa ng isa sa mga mansanas na ito,

hahagupitin kita.” Bakit ganito? Galit ba ang ama sa bata? At balak ba niyang gumanti sa pamamagitan ng paghagupit?—Ah, hindi! Sabi niya sa kanyang puso: “Hindi lubos na nauunawaan ng bata ang dahilan ko sa pagtanggì sa kanya ng inaasam na kasiyahan iyon; ngunit hindi niya dapat kainin ang prutas na iyon, papatayin siya nito. Bibigyan ko siya ng motibo para pigilan ito upang maunawaan niya.”

Ang lahat ng ito ay pagmamahal sa panig ng magulang. Sa bata sa panahong iyon ay maaaring mukhang arbitrario at mahirap ito, ngunit kapag tiningnan niya ito mula sa pananaw ng ama at nalaman kung bakit niya ito ipinagbawal, magpapasalamat at mamahalin niya ito para sa pagbabawal.

Ganito rin ang pakikitungo sa atin ng Diyos. Tayo ay mga bata rito sa dilim. Nakikita natin ang mga bata rito sa dilim. Kakaunti lamang ang ating nakikitang daan, dahil nababalot tayo ng mga anino. Ang ating buhay, kung titingnan nang iba maliban sa mata ng pananampalataya, "ay isang makitid na lambak sa pagitan ng malamig at tigang na mga taluktok ng dalawang dulo." "Walang saysay ang pagsisikap nating tumingin sa kabila ng kaitaasan." Sa pinakamaganda, sa simula ay isinasaalang-alang lamang natin ang maliit na buhay na ito, na nalilimitahan ng makitid na pagitan sa pagitan ng paggising at pagtulog.

Ngunit ito lamang ang ngayon ng ating pag-iral. Ang bukas – ah, ang bukas na iyon! Paano sa paningin ng Diyos ito nagbubukas para sa atin patungo sa malawak at malalim na dagat ng kawalang-hanggan! Walang hanggan! Sino ang makapagsasabi sa atin kung ano ang inilalaan nito para sa atin? Sapagkat ito rin ay nagmumula sa mapagmahal na kamay ng isang Ama, at umaapaw sa kanyang mga pagpapala. Kay laki ng mga posibilidad ng kasiyahan ang narito, na lumalagpas sa ating pinakamataas na pangarap! “Hindi pa nakikita ng mata, ni naririnig ng tainga, ni hindi pa pumapasok sa puso ng tao, ang mga bagay na inihanda ng Diyos para sa kanila na nagmamahal sa kanya.”

Ngunit lahat ng mga posibilidad na ito ng bukas ay nakasalalay sa tamang paggamit ng kasalukuyan. Nakikita ng Diyos ang wakas mula sa simula. Alam Niya kung ano ang inihanda Niya para sa atin sa malalayong distansya na lampas sa abot ng ating paningin. Nakikita Niya ang mga panahong sumisikat sa harap natin, at tayo ay sumisikat upang salubungin ang mga ito, na may patuloy na pagtaas ng kapasidad para sa kaligayahan, ngunit ang kapasidad na iyon ay patuloy na umaapaw. Alam ng Diyos ang tanging landas na patungo sa daang iyon, at iyon ay ang landas ng katuwiran. Sinasabi Niya nang may pagmamahal, “Dito, anak ko, dito.”

Malawak at marami ang mga daan patungo sa kamatayan. Kaydalas, kapag nasisilaw sa liwanag ng ilang pangako ng kasiyahan sa kasalukuyan, tayo ay

lumilihis sa ilan sa mga landas na ito, para lamang marinig ang Ama na nagsasabing, “Huwag kang lalabag, anak ko, huwag kang lalabag!” Kung sa tila maaraw na dalisdig ng malaswa at makasariling pagpapakasasa ay makikita natin ang karatula na nakalagay, “Bawal Lumabag dito,” ang kamay ng Ama ang naglagay nito roon upang ibalik tayo sa landas na patungo sa pinagmumulan ng sikat ng araw.

Tutuksoin tayo ni Satanas na kalimutan ang hinaharap, kasama ang walang hanggang posibilidad nito, sa paghahangad ng pabago-bagong kasalukuyan, kasama ang panandaliang kagalakan nito. Hindi niya kailanman itinataas ang kristal na kopa ng kaligayahan sa labi ng tao kundi ibinabato ito sa paanan sa sandaling maiinom ang isang patak, at pagkatapos ay tatayo siyang nakaturo sa mga basag na piraso na may mala-demonyo na tawa. Lahat ng pain na ginagamit niya sa pag-akit sa kaluluwa na magkasala ay ang maalamat na supot ng ginto sa dulo ng pana ng pangako. Habang tayo ay humahabol, ang pana ay umatras sa harap natin, at sa wakas ay naglalaho ito sa paningin sa kadiliman ng paparating na bagyo, at maging ang pangako ng kasiyahan ay wala na.

Sa gayon, tinatalikuran ng mga tao ang Panginoon, ang tanging tunay na bukal ng buhay na tubig, upang sundan ang ilang mapang-akit na pantasya patungo sa disyerto. Patuloy silang lumalayo, hindi namamalayan ang humahabang mga anino, na palaging pinupukaw ng uhaw na tanging ang buhay na tubig lamang ang makakapagbigay-kasiyahan, at siyang nilayon ng Diyos na akayin sila sa kanya. Maya-maya, ang pantasya mismo ay naglalaho kasabay ng paglubog ng araw, at ang kaluluwa ay matatagpuan ang sarili na nag-iisa sa nagtitipong kadiliman, na napapalibutan lamang ng tigang na buhangin ng isang buhay na nasayang.

akinggan ang patotoo ng isang taong naglakbay sa landas na ito hanggang sa mismong gilid ng bangin ng kawalang-pag-asa, kumakapit sa bawat bagong pangako at sa huli’y umaasa na lamang sa kaaliwan ng pag-ibig ng tao. At habang ang huling sandigan ng kanyang pag-asa at pagtiwala ay unti-unting dumudulas mula sa kanyang pagkakahawak, na walang laban sa malupit na kapit ng sakit na konsumsyon o pagkaubos, siya’y biglang nagbuhos ng ganitong panagho: --

“Ano ang ating pag-ibig na may bahid ng kalibugan,  
Ang mga kasiyahan nagpapasakit sa atin, ang sakit na nagpapaibig sa atin,  
Ngunit kagalakan sa isang bungkos ng magandang alikabok,  
Na gumuguhog at lumilipad sa mga pakpak ng mga taon.”

Hindi ipagkakatiwala ng Diyos sa mga panandaliang kasiyahan ito ang ating pagtiwala. Lahat ng tunay na kaligayahan, kahit dito sa mundo, ay

nagmumula sa Kanya. Inihahayag ng Kanyang batas ang mga prinsipyong iyon, at ang pagsunod dito ay nagbibigay-daan sa kaligayahan dito at sa kabilang buhay. Lagi Niya tayong hinihikayat na mamuhay at kumilos, hindi sa kasalukuyan at sa hinaharap, kundi sa walang hanggan kasama Niya.

Ang Kanyang batas ang lansangan ng kabanalan na lalakaran ng mga tinubos kapag sila ay bumalik at pumunta sa Sion na may mga awit at walang hanggang kagalakan, upang magtamo ng kagalakan at kagalakan, habang ang kalungkutan at pagbubuntong-hininga ay tumatakas. Upang tayo ay idirekta sa ganitong daan kaya niya tayo pinahihirapan dito sa pag-ibig. Kapag sa ganitong paraan, ang landas ay tumataas at lumalawak sa harap natin, umaabot paitaas sa walang hanggang mga tanawin, hanggang sa mawala sa kaluwalhatian ng nakapalibot sa trono.

Sa kaniyang "Data of Ethics," sinabi ni Herbert Spencer na ang batayan ng mga etikal na pagkakaiba ay hindi ang ipinahayag na kalooban ng Diyos. Hindi kailangan ng tao ang anumang ganitong paghahayag. Maaari niyang umunlad ang sarili niyang batas sa pamamagitan ng karanasan. Pagkatapos ay ipinakita niya na ang bawat tamang prinsipyo ay tama dahil ito ay nagdudulot ng kaligayahan ng lahat ng nilikhang matatalinong nilalang, at ang bawat maling prinsipyo ay mali dahil ito ay nagdudulot ng kanilang paghihirap. Dito ay iniisip niya na inalis na niya ang pangangailangan para sa isang paghahayag ng banal na kalooban; at dahil inaakala niyang walang pangangailangan, itinatangi niya ang katotohanan ng gayong paghahayag.

Sino ang hindi nakakakita na ang kaniyang lohika, sa halip na tanggihan ang pangangailangan para sa gayong paghahayag, ay itinataas lamang ang paghahayag na iyon sa ibabaw ng saklaw ng basta arbitraryong utos, tungo sa larangan ng pagmamahal ng isang ama? Totoo, ang batang lalaki, kung hindi siya namatay sa sakit na kolera, ay maaaring natuklasan sa pamamagitan ng matinding sakit na ang pagkain ng hilaw na prutas ay hindi nagdudulot ng kaligayahan. Ang pagmamahal ng ama ang magliligtas sa kaniya sa paghihirap na iyon. Kung walang mapang-akit na diyablo, ang tao sa hindi mabilang na panahon ng pagdurusa, at nang ang susunod na henerasyon ay naligaw nang walang pag-asa nang hindi kailanman natuklasan ang tamang daan, -- ang tao ay maaaring sa wakas ay makaabot sa kaalaman ng mga prinsipyong ito kung saan nakasalalay ang kaligayahan, at sa gayon ay "bumuo ng sarili niyang batas." Ngunit kahit na noon ay masusumpungan niya ang kanyang sarili na nakagapos ng mga tanikala ng masasamang gawi na nakatali na, kaya't ang kabutihang gagawin niya ay hindi niya magagawa; at kahit na noon ay kakailanganin niya ang isang Tagapagligtas, at ang banal na paghahayag niya.



Sa paghahayag ng Diyos sa kaniyang batas, ililigtas niya ang tao sa lahat ng ito, at bibigyan ang unang tao ng pantay na pagkakataon ng kaligayahan at buhay na walang hanggan kasama ng huling tao, na siyang tinatawag na laging pinag-uusapan ng agham bilang pag-asa ng mga darating na panahon, ang korona ng ebolusyon.

Oo, ang daan ng Diyos ang siyang pinakamahasag kailanman, dahil ang kanyang daan ay sa pag-ibig. Ang pag-ibig ng Ama ay hindi nasisiyahan sa paggawa lamang ng kaligayahan na posible para sa sangkatauhan, pagkatapos ng maraming taon ng paghihirap at pagdurusa, kundi pati na rin sa indibidwal, at nagdadala ng posibilidad ng walang katapusang kaligayahan sa bawat pusong nagugutom. Ito ang "dahil" sa batas ng Diyos. Ito ang dahilan kung bakit niya ito ibinigay kay Adan noong simula. Ang "dahil" na ito, tulad ng dahilan ng lahat ng ginagawa ng Diyos, ay simpleng pag-ibig, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig.

## 9. Ang Batas ng Pag-ibig

“O kahanga-hangang pagiging mapaniwalain ng tao!  
Kung tunay ngang naglihim ang Diyos, malalaman mo kaya  
O kaya'y sundan ang makapangyarihang Artisan  
Maliban na lang kung gugustuhin niya?”  
– Jean Ingelow.

Sinasabing dapat tayong masiyahan na malaman kung ano ang sinasabi ng Diyos, kung ano ang kanyang ginagawa, at kung ano ang kanyang iniuutos, nang hindi nagtatanong kung bakit. Ang huli, ayon sa paniniwala, ay para lamang sa walang-katapatan na pagsisiyasat sa mga lihim ng Diyos, at pagsisikap na unawain ang kanyang mga motibo. Ang sagot ay ang buong buhay ni Cristo at ang buong kinasihang salita ay isang paghahayag ng motibo ng Diyos; at pinaikli ni Juan ang lahat ng paghahayag na ito sa isang salita nang sabihin niyang, “*Ang Diyos ay pag-ibig.*”

Maaaring alam natin ang mga kilos ng isang tao sa isang antas, ngunit wala tayong tunay na nalalaman tungkol sa kanya. Makikilala lamang natin siya kung alam natin ang mga motibo sa ilalim ng mga kilos na ito.

Ito ay totoo tungkol sa Diyos bilang tao. Ngunit inaanyayahan tayo ng Diyos na makilala siya; sinikap niyang ihayag ang kanyang sarili sa atin sa pamamagitan ni Jesucristo; at sinabi niya sa atin na sa kanya matatagpuan ang lahat ng kayamanan ng karunungan at kaalaman. Sinabi mismo ni Jesus, “Ito ang buhay na walang hanggan, na makilala ka nila, ang iisang tunay na Diyos,

at si Jesucristo, na iyong sinugo.” Kaya ang maliit na aklat na ito ay isang mapagkumbabang pagsisikap na tumingin sa ilalim ng "ano," at tuklasin ang ilan sa "bakit" ng mga gawa at salita ng Diyos.

Totoo ngang ito ay banal na lugar, kung saan kailangang lakarin, tulad ng ginawa ng isa sa mga matatanda, na walang sapin ang mga paa at walang takip ang ulo. Totoo rin na ito ay isang misteryo na nais tingnan ng mga anghel; ngunit hindi ito isang misteryo dahil itinatago ito ng Diyos sa atin, kundi dahil ito ang misteryo ng isang pag-ibig na higit sa kaalaman. Narito ang mga lalim, taas, haba, at lawak na ang kawalang-hanggan ay hindi sapat ang haba para lubos nating maunawaan, ngunit kahit ngayon ay maaari natin itong malaman sa pamamagitan ng pananampalataya. Tiyak na kung nais ng Diyos na maglihim sa anumang punto, hindi tayo matatakot na matuklasan siya; ngunit siya ang Bukal ng Buhay, at sinabi niya na sinumang may gusto ay maaaring lumapit at kumuha nang malaya.

Alam na alam ng bata na kapag nakikita niya ang pag-ibig sa utos ng ama, mas madaling sumunod; kaya kapag ang parehong banal na pag-ibig na nagdikta sa mga utos ng Diyos ay pumasok sa ating mga puso, malalaman natin, kasama ni Juan, na “ito ang pag-ibig ng Diyos, na ating tuparin ang kanyang mga utos; at ang kanyang mga utos ay hindi mabibigat.”

“Huwag kang magkakaroon ng ibang mga diyos sa harap ko.” Bakit ganito ang pagbabawal? Totoo na ang Diyos ang ating Lumikha, at sa kanya nararapat ang ating sukdulang pagmamahal at pagsamba. Totoo na may karapatan siyang iutos ito, at dapat natin itong ibigay dahil iniutos niya ito. Gayunpaman, ang karapatang iutos ang ating pagmamahal at pagsamba ay nakasalalay sa kanyang pagmamahal sa atin, na ang mismong utos na ito ay isang pagpapakita ng pagmamahal. Wala bang tamang dahilan dito kundi ang Diyos, na may pagnanais na mahalin at sambahin, at may karapatan sa ating pagmamahal at pagsamba, ang nag-uutos nito?

Maaari tayong huminto sandali at magtanong kung bakit niya ninanais ang ating pag-ibig. Pag-ibig lamang ang nananabik sa pag-ibig. Ang pusong nananabik sa di-masambit na lambing sa iba, ay nakakahanap ng sarili nitong pag-ibig bilang tunay na sukatan ng pananabik nito sa pagbabalik ng pag-ibig. Ang wika ng Diyos sa Israel, habang nilabag nila ang tuntuning ito, ay palaging tungkol sa nasugatang pag-ibig. “Ang aking tipan ay kanilang nilabag, bagaman ako'y asawa nila, sabi ng Panginoon.” “Manumbalik kayo, Oh mga anak na tumalikod, sabi ng Panginoon: sapagkat ako'y kasal sa inyo.” “Tunay na kung paanong ang isang asawang babae ay humihiwalay nang may pagtataksil sa kaniyang asawa, gayon kayo nagtaksil sa akin, Oh sangbahayan ni Israel, sabi ng Panginoon.” Ang lahat ng mga pagpapahayag na ito ay

nagpapakita ng nananabik na pag-ibig ng Diyos na siyang saligan ng tuntuning ito. Ito ay tunay na pananabik ng tunay na pag-ibig para sa sukdulang pagmamahal ng bagay na minamahal.

Ngunit mayroong mas malalim at mas malawak na kahulugan dito, ito ay ito. Kung paanong ang kaligayahan ng pamilya ay nakasalalay sa pagkakaroon ng debosyon sa isa't isa, gayundin sa pangkalahatang pamilya na ating napag-usapan. Kapag pinagmamasdan ang kabilugan ng buwan na naglalayag sa itaas na kalangitan at nagbibgay ng banayad na liwanag nito sa lahat ng dako, hindi mo ba naisip kailanman na ang isang kaibigan, bagama't libu-libong milya ang layo, ay maaaring sa sandaling iyon ay nakatingin din sa iisang bagay? At hindi ba't ang kaisipang iyon ay isang mahiwagang tali upang paglapitin ang inyong mga puso, sa kabila ng distansya at kadiliman? Kaya't ang sukdulang pagtingin ng bawat isa sa iisang Diyos ay upang paglapitin ang mga puso ng sangkatauhan, at pag-isahin sila sa masayang pagkakaisa.

Nang minsang nag-canvass ang manunulat sa Kanlurang Iowa, pumasok siya sa isang bahay at nagsimulang ipakita ang kaniyang libro. Hindi pa siya nakakalayo nang maganap ang sumunod na pag-uusap. Napansin ng ginoo ng bahay ang kakaiba sa kaniyang punto, kaya't sinabi niya:

“Yankee ka, 'di ba?”

““Oo; natuklasan mo ba iyon sa aking talumpati?” “Oo; taga-saan kang estado?”

“Bagong Hampshire.”

““*Ganoon ba? Anong country o bundok?*” “*County o bundok ng Hillsborough.*”

“Gusto kong malaman! Nakilala mo na ba ang isang lalaking nagngangalang Hanson, na nakatira sa lumang sakahan ni Horace Greeley sa Amherst?”

“Oo; Kaibigan ko siya. Kumain ako kasama niya roon sa lumang bahay na yari sa troso di-nagtagal bago ako pumunta sa Kanluran.”

Tumayo siya mula sa kanyang upuan, at iniabot ang kanyang kamay, na aking hinawakan, habang nanginginig ang kanyang mga labi, at umaagos ang mga luha sa kanyang mukha, sinabi niya: “Kapatid ko ang lalaking iyon. Hindi ko siya nakita sa loob ng tatlumpung taon. Misis, hindi pa ba handa ang hapunan? Dadalhin ko ang librong iyan, Ginoong Fifield, at dapat kang manatili sa amin para sa hapunan.”

Isa akong ganap na estranghero sa lalaking iyon, ngunit itinuring niya akong parang isang kapatid. Gusto niyang manatili ako sa kanya nang isang linggo,

at pumunta at bisitahin siya kung kailan ko siya mabibisita. Ano ang agad na nagpakilala sa amin at nag-isa sa aming mga puso? Mayroon kaming iisang bagay na minamahal, at bawat isa ay kilala at minamahal ang iisang tao, kilala at minamahal namin ang isa't isa. Kaya sa pamamagitan ng pag-iisa ng lahat ng tao sa mapagmahal na pagsamba sa iisang Ama, gagawin silang lahat ng Diyos na isang masayang pamilya ng magkakapatid.

Bilang paglalarawan nito, may isang maikling kuwento tungkol sa isang mahirap na palaboy sa kalye na pinapasok isang malamig na umaga sa likurang pinto ng isang bahay ng isang ministro, na nagbigay sa kanya ng isang napakaliit at napakatuyong tinapay, at pagkatapos ay sinimulang tanungin siya. Ang batang lalaki ay napaka-ignorante, kaya sinimulan siyang ikuwento ng ministro tungkol sa Diyos. Sinabi niya na ang Diyos ang Lumikha, na siya ang lumikha ng lahat ng bagay, at na siya ay naninirahan sa langit. Ang batang lalaki, sa kanyang gutom, ay sinubukang kainin ang tinapay, halos hindi napansin ang sinabi. Sa wakas ay sinabi ng ministro na ang Diyos ang ating Ama. Nakuha nito ang atensyon ng bata. Sinabi niya, "Siya ba ang iyong Ama?" Sinabi ng ministro, "Oo." "Siya ba ang aking Ama?" Muli ay sinabi ng ministro, "Oo." Nag-isip sandali ang bata, pagkatapos ay sinabi, "Magkapatid tayo, hindi ba?" Nag-aatubili na sinabi ng ministro, "Oo." Pagkatapos ay sinabi ng bata, "Hindi ka ba nahihiya na bigyan ako ng ganito katuyong tinapay?"

Ang kuwentong ito, gaano man ito kasimple, ay maaaring magdulot ng paniniwala at pagkondena sa marami sa atin. Pinahalagahan ba natin ang biyaya ng kabaitang pangkapatid para sa lahat? Sa pag-aari natin sa Diyos bilang ating Ama, nadama ba natin ang ating kaugnayan at tungkulin sa lahat ng kanyang mga anak? Taglay ng maikling kuwentong ito ang prinsipyo ng unang tuntunin; at sa madaling salita, ng lahat ng sampu, sapagkat lahat sila ay kasama sa pagiging ama ng Diyos at sa kapatiran ng tao. Ang paglabag sa kanyang tuntunin ay humantong sa pagsamba sa iba't ibang diyos. Hinati nito ang mundo sa iba't ibang pamilya at iba't ibang bansa, bawat isa ay may kanya-kanyang diyos, at bawat isa ay nagsasabing ang mga diyos ng ibang mga bansa ay hindi mga diyos, bawat isa ay nagmamay-ari ng kapatiran sa sarili nitong maliit na tribo, o angkan, ngunit itinatangi ito sa lahat ng iba pa. Kaya ang mundo ay napuno ng digmaan at pagdanak ng dugo. Nakipaglaban ang mga tao dahil sila ay naiinggit sa kadakilaan at kataas-taasang kapangyarihan ng kanilang mga diyos; at kaya ang mismong mga diyos na nilikha ng kanilang mga takot at pamahiin, ay nakibahagi sa pagkawasak ng buhay ng tao.

Hindi kalabisan kung sasabihing mas maraming paghihirap ang dulot ng direktang paglabag sa utos na ito kaysa sa lahat ng iba pa. Sa katunayan, kapag naalala natin na ang siyam na iba pang utos ay mga espesyal na panuto lamang para sa pagsunod sa dalawang prinsipyong nakapaloob sa tuntuning ito, makikita natin na ang lahat ng kasalanan, at samakatuwid lahat ng paghihirap, ay bunga ng paglabag sa utos na ito.

Alam na ng Diyos sa simula pa lamang ang hindi maiiwasang resulta sa kanyang mga anak ng gayong paglayo sa kanya. Walang pagkamakasari sa pag-ibig na nagsasabing, “Huwag kang magkakaroon ng ibang mga diyos sa harap ko.” Si Jesucristo ang nagturo sa atin ng tuntuning ito at nagturo sa atin na sabihin, “Ama namin na nasa langit ka.” Maisasakatuparan Niya sa simbahan ang maaaring maisakatuparan sana sa mundo kung hindi dahil sa kasalanan. Sa simbahang iyon ay sinabi Niya, “Huwag ninyong tawaging ama ang sinuman sa lupa; sapagkat iisa ang inyong Ama, na nasa langit.” “Huwag kayong patawag na Rabbi; sapagkat iisa ang inyong Guro, ang Cristo; at kayong lahat ay *magkakapatid*.”

Sa ating banal na Panginoon, ang Diyos ay palaging "Ama Natin," – isang Ama na nalulugod na magbigay ng mabubuting kaloob sa kanyang mga anak, -- isang Ama na nagpapakain sa uwak, at nagbibihis sa liryo ng kagandahan, at kung wala siya ay walang maya na mahuhulog sa lupa. Ang buong buhay ni Hesus ay isang paglalarawan ng tuntuning ito. Para sa kanya, lahat ng tao ay magkakapatid, at sinikap niyang dalhin sila sa pagkilala sa kapatirang iyon. Bagama't siya ay nagmula sa hindi masabi na kaluwalhatian na taglay niya kasama ang Ama bago pa man ang mga mundo, gayunpaman ay nagpakumbaba siya sa ating mga pangangailangan, at hindi nahiya na tawagin tayong mga kapatid.

O sana'y maging katulad niya tayong lahat; kung gayon ay maakay natin ang mga lalaking may pusong gutom at pagod sa mundo kay Hesus, ang pagpapakita ng banal na pag-ibig, kung saan, sa pamamagitan ng muling pagsilang ng iisang Ama, sila ay tunay na magiging mga miyembro ng iisang tunay na kapatiran! O sana'y mas lubos nating mapagtanto ang kapatirang ito ngayon sa ating mga simbahan, upang ang simpatikong pagtugon ng puso sa puso ay magpapanatili ng luha para sa kalungkutan ng isa't isa, at ngiti para sa kagalakan ng isa't isa! Kung gayon, ang ating mga puso ay hindi, dahil sa pangangailangan, titingala nang may mabagal na apoy ng kalungkutan, na nagbabaga sa kadiliman; ngunit kahit dito, gaya ng Kanyang dinisenyo, maaaring mayroong isang imahe ng langit sa lupa, -- isang lugar kung saan tayo ay magkikita, hindi lamang nang harapan, kundi pati na rin nang puso sa puso, at magkakilala gaya ng pagkakilala sa atin. Ang pag-ibig na magbibigay

sa atin ng kagalakang ito ay inihahayag sa unang prinsipyo ng Dekalogo at inilalarawan sa buhay ni Hesukristo.

Ang "dahil" ng utos na iyan ay pag-ibig, sapagkat "ang Diyos ay pag-ibig".

## 10. Ang Dalawang Daan.

“Pumasok kayo sa makipot na pintuan; sapagkat maluwan ang pintuan, at malapad ang daang patungo sa kapahamakan, at marami ang pumapasok doon: sapagkat makipot ang pintuan, at makitid ang daang patungo sa buhay, at kakaunti ang nangakakasumpung nito.” – Matt. 7:13,14

Dahil nakita natin na ang pagsunod sa unang utos ng Dekalogo ay lubos na kailangan para sa kaligayahan ng mga matatalinong nilalang, makikita rin natin ang pareho sa lahat ng iba pa. Sa katunayan, ang natitirang tatlong utos ng unang hapag-kainan ay mga pananggalang lamang laban sa paglayo mula sa mapagmahal na pagsamba sa iisang Ama; at ang anim na utos ng huling hapag-kainan ay mga kailangang-kailangan na panuto para mapangalagaan ang maayos na pagkakaisa ng iisang kapatiran.

Ngunit sino ang iisang Amang ito? – Siya ang Lumikha ng langit at lupa, at ng lahat ng bagay. Anumang pagtalikod, samakatuwid, sa kanyang pagsamba tungo sa ibang diyos ay walang iba kundi ang pag-alis ng Lumikha para sa nilikha, isang pagkalimot sa manggagawa sa maling paghanga sa gawain.

Ang bawat gawain ay nagsisimula sa isipan ng manggagawa. Gaano man ito kalaki at kahanga-hanga, ito ay isang paghahayag lamang ng isipan na, dahil may kakayahang mag-isip at magsagawa ng gayong gawain, ay mas kahanga-hanga pa. Ang lahat ng tunay na pagpapahalaga sa mga gawa ng Diyos ay matatagpuan ang mga gawang ito, sa kanilang walang katapusang pagkakaiba-iba at kagandahan, kundi isang ginintuan at maluwalhating hagdanan, kung saan, habang umaakyat nang walang humpay, ang isip ay hindi humihinto hanggang sa, sa tuktok, na puno ng hindi masabi na pagkamangha, ay sumisigaw ito sa walang humpay na, “Banal, banal, banal, Panginoong Diyos na Makapangyarihan sa lahat!” “Ikaw ang karapat-dapat, O Panginoon, na tumanggap ng kaluwalhatian at karangalan at kapangyarihan; sapagkat nilikha mo ang lahat ng mga bagay, at dahil sa iyong kalooban, sila ay naroon at nalikha!” Ang lahat ng idolatriya ay isang paghinto sa isang lugar sa pag-akyat na ito, upang magbigay ng sukdulang pagsamba at pagmamahal sa isang bagay na dumadaan, sa halip na umakyat pataas sa kanya.

Kung gayon, hindi lamang ang mga gawa ng Diyos, kundi pati na rin ang mga gawa ni Satanas, na isa lamang pagpapasama sa mga gawa ng Diyos, kung saan si Satanas mismo ang pangunahing kapintasan. Mula sa punto ng pag-

akyat sa Diyos kung saan ang isip ay humihinto, tumatangging umakyat nang mas mataas, inaakay ito ni Satanas mula sa paghanga sa mga dalisay na gawa ng Diyos patungo sa kanyang sariling mga kapintasang gawa, at pagkatapos ay unti-unting pababa sa kanya.

Ang pangalawa at pang-apat na tuntunin ng Dekalogo ay dinisenyo upang maging ligtas na mga harang laban sa kasalanang ito. Ang Sabbath ay isang lingguhang alaala na ang tanging tunay na Diyos, ang tanging karapat-dapat sambahin, ang Lumikha ng lahat ng bagay. “Alalahanin mo ang araw ng Sabbath upang ipangilin.” Bakit? – “Sapagkat sa anim na araw ay ginawa ng Panginoon ang langit at lupa, ang dagat, at lahat ng naroon, at nagpahinga sa ikapitong araw; kaya't pinagpala ng Panginoon ang araw ng Sabbath, at pinabanal.” Saanman sa Bibliya ang layunin ng manunulat ay ang makilala ang pagkakaiba sa pagitan ng mga huwad na diyos at ng tunay na Diyos, ang katotohanang ito ay tinutukoy. Sabi ni Pablo, “Ang bawat bahay ay itinayo ng isang tao; ngunit ang nagtayo ng lahat ng bagay ay ang Diyos.” Sabi ni Jeremias, “Ang mga diyos na hindi gumawa ng langit at lupa, sila nga ay malilipol mula sa lupa, at mula sa ilalim ng mga langit na ito. Kaniyang ginawa ang lupa sa pamamagitan ng kaniyang kapangyarihan, kaniyang itinatag ang sanglibutan sa pamamagitan ng kaniyang karunungan, at kaniyang iniladlad ang langit sa pamamagitan ng kaniyang pagkaunawa.”

Sa mga mananamba sa diyus-diyosan ng Atenas, na, sa takot na baka makaligtaan nila ang pagsamba sa isang diyos at sa gayon ay matamo ang kanyang poot, ay nagtayo ng isang altar na may nakasulat na, “Sa Diyos na Hindi Kilala,” sinabi ni Pablo, “Kaya't siya ang inyong sinasamba nang walang kaalaman, siya ang ipinapahayag ko sa inyo. Ang Diyos na gumawa ng sanlibutan at ng lahat ng mga bagay na naririto.”

Isang kahanga-hangang katotohanan na halos palaging inaamin ng mga bansang pagano na ang kanilang mga diyos ay bahagi ng nilikha, at mayroon silang malabong ideya ng ibang diyos sa likuran nila, at nasa itaas nila, na siyang Lumikha. Kung palaging ipinangilin ng mga tao ang Sabbath sa tunay na diwa nito, ang maling pagsambang ito ay magiging imposible. Tuwing linggo, ginugunita sana ng lahat ng tao ang katotohanan na ang tanging tunay na Diyos at Ama ng lahat ay ang Lumikha. Sa gayon, nagpatuloy sana sila sa pagsamba sa iisang Diyos, ang iisang Ama.

Ito ay magiging isang araw para sa lahat ng isipan na umakyat nang sama-sama sa ginintuang hagdanan na iyon, at makatagpo ng masayang pakikiisa sa kanya. Sabi ng salmista, sa awit na iyon para sa araw ng Sabbath: “Ikaw, Panginoon, ay pinasaya mo ako sa pamamagitan ng iyong gawa, ako'y magtatagumpay sa mga gawa ng iyong mga kamay. Oh Panginoon, kay dakila

ng iyong mga gawa! At ang iyong mga pag-iisip ay napakalalim.” Ito ang tunay na diwa ng araw ng Sabbath—isang araw upang kalimutan ang mundo at ang mga alalahanin nito, habang ang kaluluwa at kaluluwa ay lumilipad upang langhapin ang dalisay na hangin ng makalangit na kaitaasan.

Dalawa lamang ang landas na mayroon—ang tuwid at makitid, na patungo pataas; at ang malawak na daan, na patungo pababa. Kapag sinasamba ng mga tao ang lumikha, ang kanyang gawain ay nasa paligid nila, upang ipakita na siya ay mas mataas kaysa sa kanilang pinakamataas na pangarap tungkol sa kanya.

Mayroong kawalang-hanggan sa bawat araw, bituin, at mundo, sa bawat dahon, halaman, at bulaklak, na hindi kayang unawain ng tao. Kung hindi kayang arukin ng isip ang gawain, paano nito mauunawaan ang manggagawa? Paano pa nito magagawa maliban sa pagsasabi nang may mapagkumbabang debosyon, “Dakila at kamangha-mangha ang iyong mga gawa, Panginoong Diyos na Makapangyarihan sa lahat?” Dapat nitong tandaan na ang pinakamataas na mithiin nito sa kanya ay isa pa ring ideya, at ang diyos ay mas mataas at mas dakila. Dahil sa pamamagitan ng pagtingin, tayo ay nababago sa kanyang wangis, hanggang sa marating natin ang mithiing iyon, maaari na nating buuin ang mithiing iyon nang mas mataas at mas totoo. At sa gayon, ang kaluluwa ay lumilipad para sa isa pang paglipad, patuloy na pataas, pataas, mula sa pananampalataya patungo sa pananampalataya, mula sa kaluwalhatian patungo sa kaluwalhatian, hanggang sa, mawala sa walang limitasyong maluwalhating distansya, tayo ay ganap na mababago sa kanyang wangis.

Sa gayon, tayo ay nagiging banal sa pamamagitan ng kanyang katotohanan, hindi lamang tayo nagiging isa sa kanya, kundi isa sa isa't isa. “Pabanalin mo sila sa iyong katotohanan; upang silang lahat ay maging isa; kung paanong ikaw, Ama, ay nasa akin, at ako'y nasa iyo, upang sila rin ay maging isa sa atin.” Ito ang mga salita ni Hesus, at ito ang diwa at layunin ng lahat ng tunay na pagsamba. Habang lumalapit tayo sa kanya, lalo tayong lumalapit sa isa't isa; habang lalo natin siyang kinikilala bilang ating Ama, lalo nating kinikilala ang isa't isa bilang magkakapatid, hanggang sa, kapag natapos na ang gawain, sinabi ni Hesus, “Sa araw na iyon ay malalaman ninyo na ako'y nasa aking Ama, at kayo'y nasa akin, at ako'y nasa inyo.”

Ah, anong maligayang pagkakaisa? Ito ang landas na patungo pataas, sa patuloy na lumalaking kaligayahan, patungo sa Diyos. Kaya nga sinabi ng Ama tungkol sa kanyang daan, “Ikaw ay dapat.” Ang “dahil” ay pag-ibig, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig.



Ngunit may isa pang landas na laging kinahihiligan ng mga tao. Sinamba at pinaglingkuran nila ang nilalang nang higit pa sa Lumikha. Hindi lamang sila huminto, sa pag-akyat, upang sambahin ang nilikha, kundi isinagisag din nila ang nilikha sa pamamagitan ng mga gawa ng kanilang sariling mga kamay, at pagkatapos ay sinamba ang kanilang sariling mithiin na kinakatawan nito. Kaya una nilang tinanggihan na luwalhatiin ang Diyos bilang Diyos, sa pamamagitan ng paniniwalang siya ay mas mataas at mas mabuti kaysa sa kanilang kasalukuyang pagkaunawa sa kanya, at sa gayon ay lumalakad nang pasulong at paitaas sa nagbubukas na liwanag ng kanyang katotohanan. Sa kabaligtaran, sa pamamagitan ng pagpapahayag na sila ay masyadong matalino upang lumakad nang ganito, ginawa nila ang laging ginagawa ng mga tao kapag isinusulat nila ang kanilang kredo—sinabi nila sa kanilang mga puso, "Hindi siya mas mataas kaysa sa ating kasalukuyang kaalaman sa kanya;" at sa gayon ay naging mga hangal sila sa pamamagitan ng pagpapalit ng kaluwalhatian ng Diyos na walang kasiraan ng isang larawan na ginawa muna tulad ng taong may kasiraan, pagkatapos ay sa mga ibon, at mga hayop na may apat na paa, at mga gumagapang na bagay, pababa, pababa, sa matandang ahas mismo, na siyang diyablo at Satanas.

Sa gayon ay inilagay si Satanas sa lugar ng Diyos; at ang mga tao, sa pamamagitan ng pagsamba, sa halip na akayin pataas sa pagkakaisa sa kanya, ay naakay pababa sa lahat ng kapangitan at alitan, mapoot at namumuhi sa isa't isa, hanggang sa ang kamay ng bawat isa ay laban sa kanyang kapwa, at ang haka-haka ng mga iniisip ng mga puso ng mga tao ay masama at patuloy na masama. Ito ang pababang landas na humahantong sa paghihirap at kamatayan. Alam na ng Diyos ang resulta ng bawat kilos. Kaya nga sinabi niya sa ikalawang utos ng landas na ito. "Huwag kang gagawa." Ang "bakit" ay pag-ibig, sapagkat ang Diyos ay Pag-ibig.

Sa parehong dahilan, ang ikatlong tuntunin ng Dekalogo ay nag-uutos ng mapitagang paggamit ng pangalan ng Diyos, upang ang sagradong pangalang ito ay magkaroon ng mahiwagang kapangyarihan upang magbunga sa atin ng mas mataas at mas totoong mga konsepto ng bagay na pinangalanan, sa gayon ay itinataas tayo sa pagkakaisa sa kanya at sa isa't isa. Sa pagitan ng dalawang landas na ito, ang isa ay patuloy na patungo sa walang hanggang taas ng buhay at kagalakan at kaluwalhatian, ang isa ay pababa sa kadiliman patungo sa kamatayan, inilagay ng Diyos ang pagtatatag ng Sabbath. Ang layunin nito ay harangan ang daan ng pababang landas, at ilipat ang mga paa ng mga tao sa pataas na daan.

Dito makikita ang masamang balak ni Satanas sa pag-alis ng institusyong iyon mula sa lugar nito at paglalagay ng isang huwad na kapalit nito. Kung

paanong ang tunay na Sabbath ay isang alaala ng kapangyarihan ng Lumikha upang tayo ay iangat pataas patungo sa kanya, gayundin ang huwad na Sabbath ay isang simbolo ng kapangyarihan ng nilikha (ng kanya na nag-isip dito na itaas ang kanyang sarili sa lahat ng tinatawag na Diyos o sinasamba) upang hilahin tayo pababa sa kamatayan. Saang daan tayo pupunta, ang daan ng pag-ibig at liwanag at kaluwalhatian, o ang daan ng kadiliman, alitan at kamatayan?

## 11. Ang Disenyo ng Batas.

“Kung gaano kalawak ang mundo ay iyong utos,  
Ang iyong pag-ibig ay kasinglawak ng walang hanggan;  
Ang iyong katotohanan ay matatag na parang bato,  
Kapag ang mga taon ay tumigil sa paggalaw.”  
-- Isaac Watts

Ang unang talahanayan ng batas ay dinisenyo, sa pamamagitan ng pagpapanatili sa mga tao sa pagsamba sa iisang Diyos at Ama, upang pag-isahin sila sa isang pamilya at iangat sila nang higit pa, tungo sa pagsasakatuparan ng lahat ng posibleng kagalakan at kapayapaan.

Ang pangalawang talaan ng batas ay isinulat ng parehong daliri, at nagmula sa puso ng parehong mapagmahal na Ama. Ito ay simpleng pahayag niya ng ilang maiikling prinsipyo na siyang saligan ng lahat ng posibleng pagkakaisa at kaligayahan ng pamilya sa ugnayan ng tao sa kapwa. Ito ay masyadong maliwanag para mangailangan ng anumang argumento. Maging ang batas sibil ay nagpapatupad, sa isang antas, ng panlabas na pagsunod sa mga titik ng mga tuntuning ito bilang batayan ng lipunang sibil. Sa ganitong panlabas na pagsunod nakasalalay ang lipunang sibil, at kung wala ito, ang buong istrukturang panlipunan ay maguguhô.

Ang pagkakaiba sa pagitan ng kabihasnan at ng lubos na kalupitan ng pinakamasamang uri ay isa lamang pagkakaibang naging posible sa pamamagitan ng gayong panlabas na pagsunod. Kapag ang karamihan ng mga tao, sa kanilang sariling malayang kalooban, kahit man lang sa panlabas na anyo, ay sumusunod sa mga utos na ito, at, ang pagsasama-sama ay bumubuo ng isang impluwensyang sapat na malakas upang mapigilan ang nagkakawatak-watak na minorya, kung gayon, at hindi hanggang noon, posible ang kabihasnan. Ngunit kung ang malaking pagkakaiba sa pagitan ng kabihasnan at kalupitan ay dahil sa panlabas na pagsunod sa letra ng batas na iyon, kahit na ang pagsunod na iyon ay ipinipilit sa minorya, ano ang masasabi tungkol sa posibleng kagalakan sa ideal na estado kung saan ang lahat, sa

kanilang sariling malayang kalooban, ay sumusunod hindi lamang sa letra kundi pati na rin sa diwa ng batas? Kay gandang pagkakaibigan, kay perpektong seguridad at tiwala sa lahat! Sa katunayan, ang mga naninirahan sa bansang iyon ay maaaring "manahanan nang ligtas sa ilang, at matulog sa kakahuyan o gubat." Kung paano tayo umaangat sa ibabaw ng panlabas na pagsunod patungo sa espirituwal, tayo ay inaangat sa ibabaw ng purong sibilisasyon patungo sa Kristiyano.

Sa pamamagitan ni Hesukristo, ibinigay sa atin ang Banal na Espiritu, upang isulat ang batas, hindi lamang sa titik, at sa mga tapyas ng bato, kundi sa espiritu, at sa mga tapyas ng puso na laman. Sa lahat ng ito, hindi lamang ang sarili niyang kasiyahan ang nasa isip ng Diyos kundi pati na rin ang kaligayahan ng kanyang mga anak. Magkapareho ang dalawa, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig. Uulitin ko: Ang pinakamataas na posibleng kasiyahan ng Diyos ay kapareho ng pinakamataas na posibleng kaligayahan ng lahat ng kanyang mga nilalang. Ang pinakamasayang pamilya, kung pantay-pantay ang iba pang mga bagay, ay ang siyang higit na nagpaparangal sa ama at ina. Naaalala ng manunulat ang ilan sa mga ganitong pamilya, kung saan siya ay nagkaroon ng pribilehiyong manirahan sa loob ng isang panahon, -- naaalala sila bilang mga oasis sa disyerto ng buhay, bilang mga maliwanag na lugar kung saan ang langit ay tunay na bumaba at dumampi sa lupang ito. Kung ang pagsunod sa tuntuning ito ay magpapasaya sa isang pamilya, hindi ba't dalawa? Hindi ba't tatlo? Hindi ba't lahat? Ito ang dahilan kung bakit ito iniutos ng Diyos.

Ang utos na, "Huwag kang papatay," na, sa espiritu, ay nangangahulugang, huwag kang mapopoot, ay nagbabantay sa kagalakan ng pamumuhay.

"Huwag kang mangangalunya," ang siyang nagbabantay sa mga sagradong kagalakan ng ugnayan ng pamilya.

"Huwag kang magnanakaw," binabantayan ang karapatan at kagalakan ng ari-arian.

"Huwag kang sasaksi sa kasinungalingan." Binabantayan nito ang karapatan sa ari-arian, at ang kagalakan ng pagkakaibigan at reputasyon.

"Huwag kang magnanasa," ay nagbabawal sa pag-aaruga sa unang binhi ng pagnanasa na humahantong sa lahat ng kasamaan at lahat ng paghihirap.<sup>1</sup>

Bakit, kay-ingat ng ating Ama sa atin! Kay hangad ng ating sukdulang kagalakan! Ito ang pagmamalasakit ng pag-ibig.

---

<sup>1</sup> Tingnan din ang Kahalagahan sa Buhay – Ang proteksyon ng daluyan ng pagpapala, pahina 119-128 na makukuha sa [www.fatheroflife.info](http://www.fatheroflife.info)

Dahil sa paglabag sa mga tuntuning ito, ang mundo ay nahahati sa mahihirap, na may walang katapusang nakakapagod na pakikibaka para sa buhay; at ang mayayaman, na may nakapanlulumong pag-aalaga sa di-mabilang na ginto, -- pagkabalisa at pagkabalisa sa magkabilang sukdulan, sa halip na kasaganaan at kasiyahan para sa lahat. Dahil sa paglabag sa mga prinsipyong ito, ang mundo ay walang iniaalok sa atin na isang kagalakan na tiyak, walang pag-asa na hindi maaaring magdaya, walang kasiyahang walang kaakibat na posibleng sakit nito. Ang paglabag sa mga utos na ito ay naging dahilan upang kailanganin ang ating mga bilangguan, ang ating mga ampunan para sa mga baliw, at ang ating mga bahay-ampunan; nilagyan nito ng mga kandado hindi lamang ang ating mga bahay at tindahan, kundi pati na rin ang ating mga puso.

Kaydalas nating napipilitang maglakad nang mag-isa at nag-iisa, kahit na sa gitna ng karamihan at kakapalan ng mga tao! Walang matang nakakakita ng ating kalungkutan o nakikiramay sa ating kagalakan; ang sagradong templo ng puso ay nananatiling bukas lamang para sa mga yabag ng multo, tayo lamang ang mga sumasamba sa dambana ng mga alaala nito. Kung, marahil, sa isang mapagkakatiwalaang kaibigan ang panlabas na pinto ay maiwang nakabukas sandali, ito ay dali-daling isinasara at hinaharangan, baka may sinumang manira na agawin, para sa mahalay na tingin, ang larawan mula sa dingding o ang estatwa mula sa nitso o kinatatayuan nito.

Ah, kay laking pagkakaiba ng buhay na ito na napilitan tayong tahakin dito, dahil sa kasalanan, mula sa kung ano ang posible kung ang mga prinsipyong ito ang palaging naging tuntunin ng kilos ng tao! Totoo, ang Banal na Espiritu, kung aanyayahan natin siya, ay gagawing templo ng pusong ito ang kanyang tahanan, at kahit ngayon ay pupunuin at babahain ito ng liwanag ng ibang mundo, kung saan ang lahat ng ating mga mithiin at mithiin ay maisasakatuparan, at higit pa sa maisasakatuparan, sa kanya. Gayunpaman, ang puso ay mananabik pa rin sa pakikiramay ng tao. Hindi ba't sa oras ng kanyang paglapit sa Diyos, si Jesus ay lumapit sa kanyang mga alagad nang may pananabik na tulad ng sa tao, at sinabi, "Ama, nais ko na sila rin na ibinigay mo sa akin ay makasama ko kung saan ako naroroon"?

Ang mundo ay nabubuhay sa hayagang pagwawalang-bahala sa diwa, kung hindi man sa titik, ng mga tuntuning ito – nabubuhay sa inggit at paninibugho, sa alitan at pakikibaka para sa kayabangan, mapoot at namumuhi sa isa't isa. Ngunit sinabi ni Hesukristo tungkol sa kanyang simbahan, "Hindi sila taga-mundo, gaya ko na hindi taga-mundo." Sila ay pinili mula sa mundo, upang maisulat ang batas na ito sa kanilang mga puso, at upang lumakad sa lansangan ng kabanalan kasama niya. Ang daang iyon ay ang daan ng kapayapaan, sapagkat si Hesus ang Prinsipe ng Kapayapaan. Ang bawat

hakbang ay hindi lamang maglalapit sa kanila sa Diyos, kundi maglalapit din sa kanila sa isa't isa.

Kahit dito ay makikitang bumabalik ang mga tinubos ng Panginoon, at pumupunta sa Sion na may mga awit at walang hanggang kagalakan sa kanilang mga puso. Ngunit kung dumating man ang mga kalungkutan, tayo rin ay magtitiis ng mga kalungkutan ng isa't isa, at "puso sa puso, maghihintay tayo sa mga anino hanggang sa mawala ang mga ulap." Ito ang prinsipyong pinagbabatayan ng batas—ang mapagmahal na pagnanais ng Ama para sa kapakanan at kaligayahan ng kanyang mga anak. Bawat tuldok at kudlit ay idinidikta ng pag-ibig, sapagkat "Ang Diyos ay pag-ibig."

Dito natin naitatag ang isang pundasyon na hindi kailanman kayang hawakan ng antinomianismo; ngayon alam na natin kung bakit ang batas ay hindi kailanman mababago; ito ay dahil ang kanyang pag-ibig ay hindi kailanman nagbabago. Siya ay pareho kahapon, ngayon, at magpakailanman; at minahal niya tayo ng walang hanggang pag-ibig. Sabi ni Hesus, "Mas madaling mawala ang langit at lupa, kaysa mabigo ang isang kudlit ng batas." Hindi ito pagmamalabis; ito ang simpleng pahayag ng isang katotohanan na mauunawaan natin. May panahon na wala pa ang langit at lupa. Maaaring isipin na darating muli ang panahon na wala na sila. Ang Diyos na lumikha sa kanila ay maaaring puksain sila. Ito ay kathang-isip lamang, ngunit talagang hindi kathang-isip na may anumang mundo na umiral o maaaring umiral, na may mga matatalinong nilalang, kung saan ang pagsunod sa mga prinsipyong ito ay hindi hahantong sa kagalakan, at ang pagsuway sa mga ito ay hahantong sa paghihirap at kamatayan.

Hindi kapani-paniwala na ang Diyos ay may isang ideya ng karapatan sa Jupiter, at isa pa sa Saturn, at isa pa sa ibang lugar. Siya ang parehong Diyos, hindi lamang kahapon, ngayon at magpakailanman, kundi, tulad ng saanman sa panahon, gayundin sa lahat ng dako, sa kalawakan, mula sa sentro ng mga sentro hanggang sa pinakadulong gilid ng kanyang moral na pamahalaan para sa lahat ng kanyang moral na may pananagutang nilalang. Kung paanong ang iba't ibang Estado ng ating Unyon ay pinamumunuan ng parehong Pederal na batas mula sa kapitolyo, gayundin ang lahat ng mundo ay pinamumunuan mula sa kanyang trono. Ang kanilang Sabbath ay maaaring hindi umayon sa atin sa ganap na panahon, ngunit ang prinsipyo ay pareho. Siya na nakatuklas sa plano ng isang bulaklak ay nakatuklas ng isang plano na tumatakbo sa buong kaharian ng mga bulaklak. Halos walang hanggan ang mga pagkakaiba-iba, totoo, ngunit ang plano ay pareho pa rin. Kaya ang plano ng isang hayop ay tumatakbo sa buong kaharian ng mga hayop, at sa katotohanang ito, itinatag ang agham/science ng paghahambing na anatomiya.

Sa simpleng wika, ibinibigay sa atin ng Bibliya ang plano ng Diyos sa paglikha ng mga mundo, at pagpapatira sa mga ito, at pagsasailalim sa mga ito sa kanyang moral na pamamahala. Maaaring may mga pagkakaiba-iba sa detalye, ngunit ang prinsipyo ay pareho. Kahit ang Diyos mismo ay hindi maaaring baguhin ang batas at manatiling Diyos. Ang salitang "Diyos" ay nangangahulugang mabuti. Ang Diyos ang kataas-taasan, sumasaklaw sa lahat ng Kabutihan. Kung paanong nasa kanya ang lahat ng kayamanan ng karunungan at kaalaman, at ang lahat ng tunay na pagkatuto ay ang pagtuklas lamang sa kanya; gayundin sa kanya ang lahat ng kabutihan, at ang lahat ng pagiging mabuti ay ang pagiging katulad niya. Ang batas ay talaan ng kabutihan ng Diyos, ng karakter ng Diyos; samakatuwid, ito, tulad ng sinabi ni David, "ay perpekto, gaya niya na perpekto." Nang sabihin ni Solomon, "Matakot ka sa Diyos, at sundin mo ang kanyang mga utos; sapagkat kanya ang buong tungkulin ng tao," isa lamang itong paraan ng pagsasabi na ang buong tungkulin ng tao ay maging katulad ng kanyang Lumikha. Ang buhay ng Diyos, kung tungkol sa mga prinsipyong moral, ay nakasulat sa batas na iyon, at isinabuhay sa lupa ni Jesucristo.

Dahil ang batas na iyon ay kalooban ng Diyos at katangian ng Diyos, kahit siya ay hindi ito mababago nang hindi binabago ang kanyang sarili. Ngunit dahil kasama na niya ang lahat ng kabutihan ngayon, hindi niya mababago ang kanyang sarili nang hindi nagbabago tungo sa kasamaan. Ngunit ang pagiging masama ng Diyos ay nangangahulugan ng pagtigil niya sa pagiging Diyos, dahil ang salitang "Diyos" ay nangangahulugang mabuti. Kung ang Diyos mismo ay magbabago, at mag-uutos ng kanyang ipinagbabawal, at ipagbawal ang kanyang iniutos, hindi nito babaguhin ang mga pinagbabatayang tendensiya ng mga tuntuning iyon tungo sa kaligayahan o paghihirap. Babaguhin nito ang Diyos tungo sa pagiging sagisag ng lahat ng kasamaan, sa halip na lahat ng kabutihan. Kung gayon, siya ay gagawa para sa paghihirap ng lahat ng kanyang mga anak, tulad ngayon, para sa kanilang kaligayahan at kagalakan. Kung gayon, magiging totoo na ang Diyos ay poot, tulad ngayon, totoo na ang Diyos ay pag-ibig.

Ang buong argumento para sa ganap na katatagan at kawalang-hanggan ng batas ng Diyos ay nakasalalay sa katotohanang aksiomatiko. Dahil lubos na hindi maisip ng isip ng tao na maaaring magkaroon ng isang mundo kung saan, o isang panahon kung kailan, ang dalawa at dalawa ay magiging lima sa halip na apat, hindi rin maisip na maaaring magkaroon ng isang mundo kung saan, o isang panahon kung kailan, ang mga prinsipyong ito, kung susundin, ay hindi hahantong sa pagkakaisa at kaligayahan, at kung susuwayin, sa pagkakawatak-watak, kaguluhan, paghihirap, at alitan. Nagbabasa sila tungkol sa pag-ibig, at ang pag-ibig ay hindi kailanman nabibigo. "Kung may mga

propesiya, ang mga ito ay mabibigo; kung may mga wika, ang mga ito ay titigil; kung may kaalaman, ito ay maglalaho;" ngunit sa ganap na pagbubukang-liwayway ng mas maliwanag na araw na iyon, kung saan ang kaalaman sa kasalukuyan ay maglalaho tulad ng liwanag ng kandila sa harap ng sumisikat na araw, ang pag-ibig ang magiging tuntunin ng pagkilos para sa lahat; at ito ang mga prinsipyo ng pag-ibig.

## 12. Paano Maling Naunawaan ng Tao ang Kanyang Tagapaglikha

“Walang agos mula sa pinagmulan nito

Umaagos patungo sa dagat, gaano man kalungkot ang dinaraan nito,

Ngunit kung ano ang ikinagagalak ng ilang lupain.

Walang bituin na sumikat at lumubog, nang walang impluwensya sa kung saan.

Sino ang nakakaalam kung ano ang kailangan ng mundo mula sa pinakamababang nilalang ng mundo?

Walang buhay ang maaaring maging dalisay sa layunin nito at maging matatag sa pakikipaglaban nito,

At lahat ng buhay ay hindi magiging mas dalisay at mas malakas dahil dito.”

-- Owen Meredith.

“Ang ating mga alingawngaw ay dumadagundong mula kaluluwa patungo sa kaluluwa.

At lumago magpakailanman at magpakailanman.” – Tennyson.

May dalawang paraan lamang sa buhay na maaaring tahakin ng mga tao, ang isa ay patungo sa itaas, na may patuloy na lumalaking kaligayahan, patungo sa Diyos, ang isa naman ay pababa sa kadiliman patungo sa kamatayan. Ang unang paraan ay ang paraan ng batas ng Diyos. Madalas nating marinig ang mga tao na nagsasabi kapag nakagawa sila ng anumang kakaiba, "Buweno, iyan ang aking paraan." Ang batas na ito ay paraan ng Diyos. Ito ang paraan ng paglakad ng mga anghel, at iyan ang dahilan kung bakit sila masaya. Ito ang batas ng kalayaan. Tinutukoy nito ang mga hangganan ng mga karapatan ng bawat tao. Mula sa kanyang daan, ang mga tao ay kailangang magdusa, hindi lamang para sa kanilang sariling mga pagkakamali, kundi para rin sa mga kasalanan ng iba, -- hindi lamang sila nagkakasala, kundi pinagkakasala rin sila; sa ganitong paraan ay makakalakad sila bilang magkakapatid, nang may pagkakaisa at kagalakan.

Wala, at hindi maaaring magkaroon kahit saan sa sansinukob, ng anumang tunay na kaligayahan maliban sa matatagpuan sa paglakad sa ganitong paraan. Kaya naman pinayuhan tayong lahat ng Diyos sa "Katapatan at Katotohanan" na lumakad sa ganitong paraan, at ang kanyang mga payo ay "kahanga-hanga sa karunungan, at mahusay sa paggawa.”

Ang lahat ng ito at higit pa ay nakita ni David nang sabihin niyang, “Mapalad [o maligaya] ang mga sakdal sa daan, na nagsisilakad sa kautusan ng Panginoon.” Hindi nakakapagtaka na siya ay nanalangin, dahil pribilehiyo rin natin ang manalangin: “Turuan mo ako, Oh Panginoon, ng daan ng iyong mga palatuntunan; at aking iingatang hanggang sa wakas.” “Patnubayan mo ako sa landas ng iyong mga utos; sapagka’t doon ako nalulugod.”

Ang lahat ng pagtalikod sa landas na ito ay pagsunod sa mga payo ng masasama tungo sa kalungkutan at kamatayan. Sa ganitong paraan sinunod ng ating mga unang magulang ang mga payo ni Satanas; at ang lahi, na maaaring umakyat, dito, sa hindi masabi na mga taas ng kaluwalhatian at kagalakan, ay napunta sa pababang daan patungo sa paghihirap at sakit. Hindi sa nakatayo ang Diyos sa itaas, at sa pamamagitan ng arbitrario, mapaghiganting kamay ay ibinubuhos ang kanyang poot sa paghihirap sa mga nagkakasala; kundi ang pagtalikod sa mga walang muwang ang pumapatay sa kanila. Sila ay "kumakain lamang ng bunga ng kanilang sariling lakad," at ito ay dahil "hindi nila tinanggap" ang mga payo ng Diyos, at hinamak ang kanyang mga saway.

Ito ang isang puntong matagal nang tinangkang itago ni Satanas sa ating mga mata, upang mapabilis niya tayo sa landas ng pagbaba. Palagi niya tayong nilililang sa pamamagitan ng pangako ng kasiyahan, ngunit ang pagsunod sa kanyang mga payo ay nagdudulot lamang ng sakit. Pagkatapos, itinuturo ang paghihirap na bunga ng ating sariling mga gawa, sinabi niya, “Tingnan ninyo, ang Diyos ay galit at mapaghiganti, kung hindi ay hindi niya hahayaang mangyari ito sa inyo.”

Maaaring ang ating kalungkutan ay hindi bunga ng ating sariling kasalanan, kundi ng mga kasalanan ng mga nakapaligid sa atin. Ang tao ay hindi nag-iisa, kundi isang sosyal na nilalang. "Wala sa atin ang nabubuhay para sa kanyang sarili, at walang taong namamatay para sa kanyang sarili," sabi ni Pablo; at dito ay may kalaliman ng pilosopiya. Ang pinaka-makasarili na tao ay nabubuhay para sa kanyang sarili hindi na higit pa sa pinaka-hindi makasarili; ang pagkakaiba ay nasa uri lamang ng kanyang impluwensya sa mga nakapaligid sa kanya. Ang isang buhay ay isang pagpapala at isang pagpapala, ang isa ay isang patuloy na banta at sumpa. Ang isang batong itinaapon sa lawa ay nagdudulot ng sunod-sunod na patuloy na dumarami at lumalaking mga bilog. Maaari silang maging hindi natin nakikita pagkaraan ng ilang panahon, ngunit kung ang ating paningin ay sapat lamang ang pagiging perpekto, matutuklasan natin na hindi sila tumitigil hanggang sa umaalon ang tubig laban sa pinakamalayong baybayin.

Madalas na inilalarawan ng Bibliya ang masa ng sangkatauhan bilang isang lawa o dagat ng tubig. Ang buhay ng bawat tao ay isang bula na inilulubog sa



kanyang karagatan. Sa kabutihan man o kasamaan, sa kagalakan o kalungkutan, ang impluwensya nito ay gumugulong mula kaluluwa patungo sa kaluluwa sa patuloy na lumalawak na mga bilog, na hindi tumitigil hanggang sa maabot ang pinakamalayong hangganan ng buhay ng tao. Hindi tayo, hindi natin kayang, mabuhay at mag-isip at kumilos nang mag-isa. Tayo ay mga bahagi ng isang malaking kabuuan, at ang ating buhay ay nakakaapekto sa lahat ng buhay.

Narito ang kakila-kilabot na kawalan ng katarungan ng kasamaan. Hindi lamang si Hesus ang nagdusa, ang inosente para sa mga nagkasala. Tayong lahat ay kailangang magdala ng mga kasalanan at kalungkutan ng mga nakapaligid sa atin. Alam ito ng Diyos nang sa pag-ibig ay itinuro Niya ang tamang daan. Alam ito ni Satanas nang sa matinding poot sa Diyos ay inakay Niya ang tao sa pababang landas. Ngayon, habang nagmamasid, natuklasan niya ang ilang kawawang inosenteng kaluluwa na nagdurusa sa paghihirap bunga ng mga kasalanan ng mga nakapaligid sa kanya. Ang nagdadalamhating puso ay naghahangad na bumangon sa nanginginig na pananampalataya sa kaaliwan ng kamalayan na ang Diyos ay pag-ibig. Ngunit bumubulong si Satanas, "Ano ang nagawa mo upang magdusa ka nang ganito? Gaano kawalang-katarungan sa Diyos na pahintulutan ito? Tiyak na hindi ka niya mamahalin, kung hindi ay hindi ito mangyayari." Kaya't palaging inaakusahan ni Satanas ang Diyos ng mga resulta na dumating sa mga tao mula sa pagtanggì sa payo ng Diyos. Hindi nakakapagtaka na inaakusahan tayo ni Santiago; "Huwag kayong magkamali, mga minamahal kong kapatid. Ang bawat mabuting kaloob at bawat perpektong kaloob ay mula sa itaas, at bumababa mula sa Ama ng mga ilaw, na walang pagbabago, ni anino man ng pagbabago."

Si Satanas ay palaging nagtutulak sa mga tao na magkamali rito, at sa gayon ay binulag niya sila sa pag-ibig ng Diyos, at nagbunga sa kanila ng poot sa Diyos, sa halip na pag-ibig. Nakita natin na ang pag-ibig sa Diyos, ang iisang Ama, ay kinabibilangan ng pag-ibig sa mga tao, ang kanyang mga anak, at samakatuwid ay ang katuparan ng buong batas. Kaya ang poot sa Diyos ay kinabibilangan ng poot sa lahat ng kanyang mga nilalang, at ito ang paglabag sa buong batas. Sa pamamagitan ng kasalanan ay dumating ang kalungkutan at kamatayan sa lahat. Sa pamamagitan ng kalungkutan at pagdurusa ay dumating ang ideya na ang Diyos ay galit, at pinaparusahan tayo nang hindi makatarungan, ang mga walang sala kasama ang mga may sala. Kaya pumasok sa puso ng tao ang poot sa halip na pag-ibig. Ngunit ang poot ay humahantong sa mas maraming kasalanan, -- sa katunayan, sa paglabag sa bawat tuntunin ng banal na batas. Kaya, sa pamamagitan ng poot ay dumating ang mas maraming kasalanan, at sa pamamagitan ng kasalanan ay mas

maraming pagdurusa, at sa pamamagitan ng pagdurusa ay mas maraming poot, at sa pamamagitan ng poot ay mas maraming kasalanan; at ang mundo ay patuloy na umiikot sa madilim na bilog ng patuloy na lumalaking poot, at lumalaking kasalanan, at lumalaking paghihirap, napopoot at napopoot sa isa't isa, ang kamay ng bawat tao laban sa kanyang kapwa, ang mga imahinasyon ng kanilang mga iniisip ay kasamaan lamang, at patuloy na kasamaan. Ito ang pinagsama-samang pababa na tendensiya ng kasalanan.

Bukod pa rito, sa pamamagitan ng kasalanan ay nagmula ang isang masamang minana. Ang mga tao ay ipinanganak na may tendensiyang mag-isip ng mali at gumawa ng mali. Sa pamamagitan nito ay sumunod ang isang masamang kapaligiran, na naglalapat ng impluwensya nito para sa kasamaan sa bata mula sa kanyang mga unang sandali ng kamalayan. Kaya't ang bawat mas malalim na paglubog ng kaluluwa sa kasalanan ay nagdala ng mas masahol na minana, at ito ay nagdala ng mas masahol na kapaligiran, at ang mga ito ay nagdala sa mga tao ng kasalanan upang lalong mapababa ang pamantayan ng parehong minana at ng kapaligiran. Ah, ito ang pababang daan patungo sa kamatayan!

At si Satanas ay palaging inaakusahan ang lahat ng paghihirap na ito sa pagkalimot sa atin ng Diyos, o sa kanyang galit at poot. Kay laking pagtataka na nawala sa mga tao ang kaalaman tungkol sa tunay na Diyos! Kay laking pagtataka na lalo nila siyang ibinaba pababa sa sagisag ng lahat ng kasamaan, sa halip na lahat ng kabutihan. Sa gayon ay inilalagay ang diyablo sa lugar ng Diyos! At ganoon nga ang ginawa nila, sapagkat ang lahat ng paganismo ay bahagyang pagsamba sa diyablo. Sabi ni Pablo, “Ang mga bagay na inihahain ng mga Hentil, ay inihahain nila sa mga demonyo, at hindi sa Diyos.” Sa gayon, ang mga tao ay nahiwalay sa Diyos. Hindi sa tumigil ang Diyos sa pagmamahal sa kanila, kundi tumigil sila sa pagmamahal sa Diyos; at sa pagtigil sa pagmamahal sa iisang Ama, tumigil sila sa pagmamahal sa isa't isa. Ang kasalanan ay nagtayo ng isang mataas na pader, o partisyon, sa pagitan ng tao at Diyos, at sa pagitan ng tao at tao.

Hindi kailangang makipagkasundo ang Diyos sa tao, sapagkat, tulad ng pagmamahal ng ina, ang kanyang pagmamahal ay laging sumusunod sa atin, kahit na tayo ay nasa pababang landas, na naghahangad na ibalik tayo sa kanya. Ngunit ang tao ay kailangang makipagkasundo sa Diyos. Sa ilang paraan ay kailangang may maisagawang pagbabayad-sala. Hindi sa kailangan niyang bigyang-kasiyahan ang poot ng Diyos, upang siya ay tumingin nang may paglingap sa taong nagkasala, kundi ang pagmamahal ng Diyos ay dapat na mahayag, sa kabila ng pagkakaroon ng pagdurusa at kasalanan, upang ang mga tao ay ibaling ang kanilang mga puso sa kanya, tulad ng bulaklak patungo sa araw. Ang kapangyarihan ng araw na magpainit sa lupa pagkatapos ng gabi

ng bagyo ay ang kapangyarihan nitong magliwanag sa mga ambon at kadiliman, upang masdan ng mga tao ang maluwalhating mukha nito. Kaya ang kapangyarihan ng Diyos na magpainit sa matigas at malamig na mga puso ng mga tao tungo sa bagong pag-ibig at buhay ay ang kanyang kapangyarihan na magliwanag sa halos hindi maarok na ambon at kadiliman upang makita siya ng mga tao kung sino siya at malaman na ang Diyos ay pag-ibig.

Ito ang gawain ni Cristo, ang Araw ng Katuwiran. Kung paano niya ito nagagawa ay sisikaping ipakita sa mga susunod na kabanata. Purihin natin siya rito, na hindi tayo pinabayaan ng kanyang pag-ibig noong tayo ay naliligaw mula sa kanya; ngunit kahit na tayo ay mga patay sa mga kasalanan, dahil sa kanyang dakilang pag-ibig na kung saan niya tayo minahal, binuhay niya tayo kasama ni Cristo, upang sa pamamagitan ng pagpapakitang ito ng kanyang hindi nararapat na biyaya ay maligtas tayo. "Gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan." Ang salitang "sanlibutan" dito ay kosmos, na nangangahulugang kaayusan, pagkakasundo, kaayusan. Ngunit ang mundo ay wala sa kaayusan, at wala sa pagkakasundo, halos isang kaguluhan sa halip na isang kosmos. Nilikha ng Diyos ang mundo para sa kanyang kasiyahan, para sa kanyang kaluwalhatian; ngunit tayong lahat ay nagkasala at hindi nakaabot sa kaluwalhatian ng Diyos. Ang kanyang mataas na mithiin ay hindi pa rin natutupad sa atin. Anumang kulang sa banal na pag-ibig ay mag-iiwan sa atin sa ating kapalaran, -- ang walang pag-asang pagkawasak ng sukdulang pababang mga tendensiya ng paghihirap at kasalanan.

Dito, ang pag-ibig ng Diyos ay tumingin sa atin, hindi kung ano tayo noon, kundi kung ano ang kaya nating maging. Nakita Niya tayo, hindi sa kadiliman ng kasalukuyang kasalanan, kundi sa maluwalhating liwanag ng posibleng hinaharap. Sa ilalim ng kaguluhan, nakita Niya ang kosmos—bawat nilalang sa pinagpalang pagkakaisa na nagsasabing, "Ang pagpapala, at karangalan, at kaluwalhatian, at kapangyarihan, ay sumakaniya na nakaupo sa trono, at sa Kordero magpakailanman." Ang Kanyang pag-ibig ay nananatili sa atin, at ibinigay ang Kanyang Anak upang ilabas ang posibilidad na ito sa loob natin. Tungkol dito, sinabi ni Pablo, "Sa aking palagay, ang mga pagtitiis sa kasalukuyang panahon ay hindi karapat-dapat ihambing sa kaluwalhatiang ihahayag sa atin."

Ano nga ba ang pag-ibig na ito ng Diyos kundi ang pag-ibig ng ama at ina na laging sumusunod sa naliligaw na anak sa lahat ng kanyang paggala—sumusunod sa kanya kahit na pinabayaan at itinatakwil siya ng mundo, palaging naniniwala sa isang posibleng kinabukasan para sa kanya na hindi nakikita ng mundo, at palaging naghahanap, nang may halos walang katapusang pagmamahal at pananabik, na ilabas ang posibleng iyon sa loob

niya? Ito ang ibig sabihin ng Diyos nang sabihin niya, Maaaring kalimutan ng ina ang kanyang anak, ngunit hindi kita kalilimutan.

Nakakagaan ng loob na malaman na tinitingnan Niya tayo ngayon nang ganito, hindi ang ating mga kasalanan at ang kaguluhan ng mga pagnanasa ng tao at ng pagkamakasariili na naghahari sa loob, kundi ang perpektong kagandahan ng pagkatao na siyang dahilan kung bakit Niya tayo nilikha, at siyang lagi Niyang hinahangad na ilabas sa loob natin! Ah! Ito ang pag-ibig, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig! Tulad ng sinabi Niya sa dagat na binabayo ng bagyo, gayundin sa kaluluwang binabayo ng pagnanasa, si Hesus ay naghihintay, at naghihintay sa pag-ibig, upang sabihin, “Pumayapa, tumahimik ka”—naghihintay lamang ang nakataas na mata ng pananampalataya at tiwala na sumisigaw, “Panginoon, wala ka bang pakialam na tayo ay mapahamak?”

### 13. Ang Pagbabayad-sala

“Dahil dito'y iniluluhod ko ang aking mga tuhod sa Ama ng ating Panginoong Jesucristo, na siyang pinagkakalooban ng pangalan ng buong sambahayan sa langit at sa lupa.” – Paul

Ang salitang "pagbabayad-sala" ay nangangahulugang pag-iisa. **Ang kasalanan ay nagdulot ng paghihirap, at ang paghihirap ay nagdulot ng hindi pagkakaunawaan sa karakter ng Diyos.** Kaya naman, ang mga tao ay namuhi sa Diyos sa halip na mahalín siya; at sa pagkapoot sa kanya, ang iisang Ama, ang mga tao ay napoot din sa tao, ang kanilang kapatid. Kaya naman, sa halip na iisang pamilya at iisang Ama, ang mga tao ay nahiwalay sa Diyos at sa isa't isa, at pinaghiwalay ng poot at pagkamakasariili. Dapat mayroong pagbabayad-sala.

**Ang pagbabayad-sala ay magagawa lamang sa pamamagitan ng pagpapahayag ng Diyos ng kanyang pag-ibig, sa kabila ng kasalanan at kalungkutan, upang ang mga puso ng mga tao ay maantig sa pagmamahal; at sila, na iniligtas mula sa mga panlilinlang ni Satanas, ay makita kung gaano kalubha at kakila-kilabot ang kanilang maling pagkaunawa sa Banal na Isa, at sa gayon ay ginawa nila ang pagsalangsang sa Espiritu ng kanyang biyaya. Sa gayon, sila ay maakay, bilang mga nagbabalik na kapatid, upang bumalik sa bahay ng Ama sa maligayang pagkakaisa.**

**Ang pagbabayad-sala ay hindi upang payapain ang poot ng Diyos, upang ang mga tao ay maglakas-loob na lumapit sa kanya, kundi upang ihayag ang kanyang pag-ibig, upang sila ay lumapit sa kanya.** Hindi si Kristo ang nakipagkasundo sa Diyos sa sanlibutan, kundi ang Diyos sa pamamagitan ni

Kristo ang nakipagkasundo sa sanlibutan sa kanyang sarili. Hindi sinasabi saanman na kailangang makipagkasundo ang Diyos sa atin; sabi niya, “Hindi ko kayo pinabayaan, kundi ako'y pinabayaan ninyo.” At sabi ni Pablo, “Ipinakiusap ko sa inyo alang-alang kay Kristo, sa pamamagitan ninyo ay makipagkasundo kayo sa Diyos.” Ang tanong na ito ang kailangang sagutin: Paano nangyari na ang Diyos ay ating Ama, at siya ay pag-ibig, gayong tayo ay labis na nagdurusa, at kadalasan ay hindi makatarungan, ngunit walang tinig na bumabasag sa katahimikan, walang paghipo ng Ama ang nagpapakalma sa ating kalungkutan? Ang tanong ay sasagutin ng Diyos, sa pamamagitan ni Kristo, binabasag ang katahimikan, at sa pamamagitan niya ay nagpapagaling ng mga maysakit, at bumubuhay ng mga patay, na makahulang panahon kung kailan, dahil nasira ang kapangyarihan ni Satanas, lahat ng luha ay papahiran.

Kaya't nahayag na ang paghihirap ay hindi kalooban ng Diyos, bunga ng kanyang poot, kundi kalooban ng diyablo, bunga ng kasalanan. **Ang buong buhay ni Kristo, mula sa sabsaban ng Bethlehem hanggang sa krus ng Kalbaryo, ay isang buhay ng walang bahid, walang-dungis na pag-ibig.** Ngunit sino si Kristo? Ang salita ay nangangahulugang "pinahiran." Siya ang pinahiran ng Diyos, pinahiran ng Espiritu ng Diyos upang ipamuhay ang buhay ng Diyos sa lupa. Sabi ng anghel: "Tatawagin nila ang kanyang pangalang Emmanuel, na kung liliwanagin ay, ANG DIYOS AY KASAMA NATIN."

Ah, oo! Sapat na ang mga diyos bago dumating si Hesus upang ihayag sa nawawalang mundo ang kaalaman tungkol sa Ama. Sa Ehipto, minsan ay sinabi na mas madaling makahanap ng diyos kaysa sa tao; napakarami nila. Ang problema, wala sa kanila ang "aming Ama." Wala sila sa kanila na "kasama natin." Lahat sila ay mga diyos na nasa malayo at sa dilim, at wala sa kanila ang umiibig sa kaluluwa ng tao. May mga diyos ng digmaan, at mga diyos ng bagyo, at mga diyos ng kalibugan, at pagnanakaw, at lasing na pagsasaya, hanggang sa ang bawat hamak at galit na pagnanasa ng nawawalang kaluluwa ay dinidiyos at sinamba, upang hilahin ang kaluluwa palayo sa kasalanan at bunga ng paghihirap. May isang diyos sa mga ulap upang magpana ng mga palaso ng galit na kidlat; isang diyos sa karagatan upang ihagis ang mga alon sa mataas, at sirain ang mga barkong puno ng buhay ng tao; isang diyos sa lupa upang manginig ito sa takot, at magbuhos ng lava mula sa tuktok ng bundok, na winawasak ang mga lungsod sa paanan nito; isang diyos sa lahat ng dako para sa poot at pagkawasak; isang diyos sa lahat ng dako na ang poot ay dapat payapain sa pamamagitan ng ilang madugong sakripisyo; isang diyos sa lahat ng dako ngunit laging napakalayo

para maabot ng mga panalangin ng nanginginig na pananampalataya, na bumabangon mula sa mga kaluluwang nagdurusa.

Ngunit nang dumating si Hesus, siya ay Diyos na kasama natin—kasama natin sa kalungkutan, sapagkat siya ay isang taong puno ng kalungkutan at bihasa sa kalungkutan; kasama natin sa kagalakan, sapagkat siya rin ay nagalak sa salusalo ng kasal; kasama natin sa pagkabata, sapagkat siya ay isang bata, at maging ang mahiyain na panalangin ng bata ay maaaring umabot sa kanyang puso; kasama natin sa kabataan, sapagkat alam niya ang lahat ng madulas na landas nito, lahat ng nakakatakot na takot nito, na tahimik na pumalit sa mga panandaliang multo ng matataas na mithiin nito, at matataas na pag-asa na hindi natupad; kasama natin sa kahirapan, sapagkat wala siyang mahihigaan; kasama natin sa trabaho at pagkapagod, sapagkat siya ay isang karpintero, at anak ng isang karpintero; kasama natin sa pag-uusig, sapagkat siya ay dinala na parang isang kordero sa katayan; kasama natin sa malungkot na oras ng huling paghihiwalay mula sa mga mahal sa buhay, sapagkat hindi ba niya sinabi kay Juan sa krus, "Narito ang iyong ina"? kasama natin noong halos mabigo ang ating pananampalataya, sapagkat hindi ba niya rin sinabi sa paghihirap ng espiritu, "Diyos ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan?" Kasama natin sa madilim na lambak ng kamatayan, sapagkat siya rin ay "nakibahagi rin sa mga ito; upang sa pamamagitan ng kamatayan ay malipol niya ang may kapangyarihan sa kamatayan, samakatuwid nga, ang diyablo." Ah, oo! Siya ay si "Emanuel, na kung liliwanagin ay, ang Diyos ay sumasaatin."

**Paanong tumatakas ang mga kasinungalingan ng diyablo habang nakikita natin ang Diyos na nahayag kay Hesukristo! Paanong ang kaluluwang nahiwalay ay bumabalik sa kanyang tinubuang-bayan, at nagiging kaisa ng Diyos!** "Oo, ang maya ay nakasumpong ng bahay, at ang langaylangayan ay ng pugad para sa kaniyang sarili, na mapaglalagakan niya ng kaniyang mga inakay, sa makatuwid baga'y ang iyong mga dambana, Oh Panginoon ng mga hukbo, Hari ko, at Dios ko." Kay laking kataka-taka na ang bagong likhang si Pablo ay nangaral sa mga mananamba sa diosdiosan sa Atenas ng katotohanan na ang Dios ay hindi malayo sa bawat isa sa atin! Natuklasan niya iyan sa paglalakbay patungong Damasco, nang ang liwanag ay sumikat sa paligid niya, at isang tinig ang nagsabi, "Saulo, Saulo, bakit mo ako pinag-uusig?"

Ang mga kislap ng maluwalhating katotohanang ito ay ibinigay sa mga tapat noong unang panahon. Sa ganitong paraan lumakad si Enoc kasama ng Diyos. Ito ang natutunan ni Jacob nang gabing iyon sa Bethel. Mayroon bang pagkakataon na tila mas malayo ang Diyos sa sinumang kaluluwa ng tao kaysa

kay Jacob nang gabing iyon? Itinaboy palayo sa tahanan dahil sa kanyang sarili at sa kasalanan ng kanyang ina, isang pagod na palaboy sa ilang, walang bahay na nakikita, ang gabi ay lumalalim, at isang bato lamang ang unan, ang mamasa-masang lupa sa ilalim, at tila ang mga bituin lamang ang mga nagmamasid sa itaas—ah! Kung mayroon mang pagkakataon na tila malayo ang Diyos, at ang puso ay nalulungkot at nag-iisa, at ang hinaharap ay hindi alam, noon iyon. Ngunit ipinahayag ng Diyos maging sa makasalanang si Jacob ang katotohanan na mula sa bawat kaluluwa ng tao ay may hagdan na umaabot sa langit, at doon ay umaakyat at bumababa ang mga anghel ng Diyos, at mula sa itaas ay mapagmahal na tinitingnan ng ating Ama ang kanyang anak nang may pangako at basbas. Tayo rin, mula sa oras ng pinakamalalim na kadiliman ay maaaring magising upang malaman na "ito ay walang iba kundi ang bahay ng Diyos. At ito ang pintuan ng Langit."

Ito rin ang nakita ni Job nang, sa gitna ng kanyang mga paghihirap, pagkaubos ng ari-arian, pagkawala ng kalusugan, pagtalikod ng mga kaibigan, maging ang kanyang asawa ay humihimok sa kanya na sumpain ang Diyos at mamatay, ngunit taglay ang kahanga-hangang pananampalataya, na nagpakita kung gaano kalapit ang Diyos sa kanyang kaluluwa sa kabila ng lahat ng kasawian ng buhay, sinabi niya: "Talastas ko na ang aking Manunubos ay buhay, at siya'y tatayo sa lupa sa huling araw; at pagkatapos na magiba ang aking balat, gayon ma'y makikita ko ang Diyos sa aking laman."

Ang mga taong ito, tulad ni Abraham, ay nakita na ang araw ni Cristo nang una pa man, at nang makita ito, ay natuwa sila. Sa ganito nahayag ang pag-ibig ng Diyos kay Cristo sa kabila ng kalungkutang dulot ng kasalanan—isang pag-ibig na kusang yumuko upang pasanin ang ating mga kasalanan at makibahagi sa ating mga kalungkutan, upang madala niya tayo sa Diyos; isang pag-ibig na kahit ngayon sa pinakamadilim na ulap ng bagyo ay pinipinta ang busog ng pangako, at gagawing tuwid ang mga baluktot, at patagin ang mga baku-bakong lugar upang makita ng lahat ng laman ang kanyang kaluwalhatian.

Tunay nga, "siya ang ating kapayapaan, na siyang nag-isa sa ating dalawa, at nagwasak ng pader na nagpapahiwalay sa atin," upang hindi na tayo "mga taga ibang lupa at mga dayuhan, kundi mga kababayan natin na kasama ng mga banal, at kasambahay ng Dios." Ginawa Niya ang pagkakaisa, matapos tayong ipagkasundo sa Dios, upang, sa pamamagitan niya, ang tao sa tao at ang tao sa Dios ay madala pa sa maligayang pagkakaisa. At hindi lamang ang tao sa tao at ang tao sa Dios, kundi sa pag-ibig ng Dios na ipinahayag kay Jesucristo ay matatagpuan ng lahat ng matatalino at may pananagutang nilalang ang kanilang pinag-iisa, ang kanilang kapahingahan, at ang

pangkalahatang kapatiran ng pagkatao, “upang sa dispensasyon ng kaganapan ng mga panahon ay tipunin niya sa isa ang lahat ng mga bagay kay Cristo, ang mga nasa langit, at ang mga nasa lupa; maging sa kaniya, na sa kaniya rin tayo pinagmanahan.”

Ang kabutihan ng Diyos ang siyang umaakay sa atin pabalik sa bahay ng Ama sa pagsisisi. Ang kabutihang ito ay inihahayag sa pamamagitan ni Cristo; sapagkat “siya’y itinaas ng Diyos upang maging Prinsipe at Tagapagligtas, upang magbigay ng pagsisisi sa Israel, at kapatawaran ng mga kasalanan.”

Ang mundo ng teolohiya ay nahahati sa dalawang malalaking paaralan. Ang una sa mga ito ay kinakatawan ng tinatawag na ortodoksiya, at ang panghuli ay Unitarianismo. Ang una sa mga paaralang ito ay palaging pinag-uusapan ang tungkol sa kamatayan ni Kristo; ang panghuli, tungkol sa kanyang buhay.

**Ngayon ay imposibleng masyadong pag-isipan ang kamatayan ni Kristo; at imposible ring masyadong pag-isipan ang alaala ng kanyang buhay nang may pagmamahal, ngunit hindi dapat paghiwalayin ang dalawa sa isipan.** Walang makalupang bagay ang mas may kakayahang magbigay-inspirasyon sa kaluluwa at iangat ito sa marangal na pagsisikap kaysa sa pagsasakripisyo sa sarili at kabayanihang kamatayan ng tanging bayaning tao; **ngunit ang kamatayang iyon ay nagbibigay-inspirasyon, ay nagiging kabayanihan sa katunayan, kapag kinuha lamang kaugnay ng buhay—**kasama ang mga pangyayaring humantong sa kamatayan. Gayundin sa kamatayan ng banal na Anak ng Diyos; hindi lamang ang kamatayan, kundi ang buhay din, sapagkat sabi ni Pablo, “Kung, noong tayo ay mga kaaway, tayo ay naipagkasundo sa Diyos sa pamamagitan ng pagkamatay ng kanyang anak, lalo pa, ngayong naipagkasundo na, tayo ay maliligtas sa pamamagitan ng kanyang buhay.”

**Ang kamatayan ni Kristo ay nagiging makabuluhan lamang kapag isinaalang-alang ang kanyang buhay ng pagsasakripisyo sa sarili, na humantong at naging sanhi ng kanyang kamatayan. Sa ganitong paraan lamang magkakaroon ng kapangyarihan ang kamatayan na ihayag ang pag-ibig ng Diyos upang maipagkasundo tayo sa kanya;** at sa buhay na iyon hinabi ng Diyos sa kanya ang perpekto at walang bahid na damit ng kanyang katuwiran na, sa pamamagitan ng pananampalataya, ay unang iniuugnay sa atin at pagkatapos ay ginawa sa atin, sa gayon ay tinatakpan at sinusupil ang lahat ng ating mga kasalanan. Kung gayon, ating dakilain ang buhay at kamatayan ng anak ng Diyos bilang pag-asa ng kaligtasan ng mundo. Ang mga ito ang gumawa ng pagbabayad-sala; at walang ibang pangalan sa silong ng langit na ibinigay sa mga tao, na sukat nating maligtas.”



Ang una sa mga paaralang teolohikal na ito, na halos lubusang nagpapabaya at hindi nauunawaan ang pagkatao ni Kristo, ay palaging bumubulong ng, “Ecce Deus!” (Masdan ang Diyos); habang ang huli, na itinatangi ang kabanalan ni Kristo, ay sumisigaw ng, “Ecce homo!” (Masdan ang tao) Tila sa may-akda na ang dalawang ito ay gumagawa ng isang malubhang, kung hindi man nakamamatay na pagkakamali.

Tungkol sa una, sasabihin ko, ang Diyos ay pag-ibig. Ang pag-ibig, at samakatuwid ay ang Diyos, ay higit na nahayag kay Hesukristo kapag naaalala natin na sa kanya, para sa ating ikabubuti, **ang kabanalan ay aktuwal na nagtaglay ng pagkatao, kasama ang lahat ng kahinaan at pagkapagod nito, kasama ang lahat ng mga pagnanasa, at pag-ibig, at pananabik, at lahat ng mga tukso nito. Sa katunayan, sa ganitong paraan lamang ipinakikilala ni Kristo ang Diyos, at siya mismo ay banal, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig.**

Sa kabilang banda, kung si Hesus ay tao lamang, at hindi ang banal na Anak, paano nangyari na ang kanyang buhay ay higit pa sa lahat ng iba pang buhay na nabuhay sa mundo, na nakahihigit sa lahat ng tao sa kanyang panahon at sa lahat ng iba pang panahon, na nag-iisa, ang tanging sentro ng uri at alaala, ng propesiya at kasaysayan, ng pag-asa at pananampalataya, para sa mga nakalipas at darating na panahon? Kung tao lamang, paano nito ipinapahayag ang iba pa sa tao? Paano nito ipinapahayag ang Diyos upang maibalik ang mundo sa kanya? Kung tao lamang, ano ang magagawa nito para sa sangkatauhan, upang itaas lamang, marahil, ang alon ng kanilang mga mithiin at pananabik nang kaunti nang hindi pinapataas ang kapangyarihan para sa isang posibleng katuparan? Ito ay para lamang dagdagan ang kanilang paghihirap sa pamamagitan ng pangungutya sa kanila ng mga imposibleng bagay. Ito ay para lamang hawakan sa itaas nila ang mansanas ng buhay, na iniingatan lamang itong hindi nila kayang abutin. Ah, hindi! Hindi ito katulad ng Diyos. Alinman sa mga sukdulang ito ay nakamamatay.

Kailangan lang nating paniwalaan ang tala ng Bibliya tungkol sa pagkakatawang-tao. Hindi natin ito mauunawaan. Ano pa ang ating naunawaan tungkol sa misteryo maging ng buhay ng halaman at hayop? Dito ay nabibigo ang katwiran, at ang pinakahayagang agham ay nananatiling pipi, ngunit dito ay naniniwala at nalalaman natin. Bakit tayo magtataka na ang banal na buhay kay Cristo, at sa pamamagitan niya sa atin, ay dapat maging isang misteryo; at bakit tumatangging maniwala dito dahil ito ay isang misteryo? Ano ang ibig sabihin ng pagkakatawang-tao? – Ito lamang, na ang Diyos ay na kay Cristo, na pinagkakasundo ang mundo sa kanyang sarili; na si Jesus ay banal, ngunit tao, perpektong Diyos at perpektong tao, Anak ng Diyos, at Anak ng tao; na gamit ang banal na bisig ay mahahawakan niya ang

trono ng Walang Hanggan, habang gamit ang bisig ng tao ay kinukulong niya ang sangkatauhan, kasama ang lahat ng mga paghihirap at pangangailangan nito, kasama ang lahat ng mga pagkauhaw at dalamhati nito, at kinukulong ito upang iangat ito, upang pag-isahin ito sa Diyos, sa gayon ay ginagawa ang pagbabayad-sala. Ito, inuulit ko, tulad ng misteryo ng mas mababang buhay, ay maaaring lampas sa ating mga pangangatwiran, ngunit hindi ito hindi makatwiran, sapagkat ito ay katulad ng Diyos; sapagkat ito ay pag-ibig at "Ang Diyos ay pag-ibig."

## **14. Ang Pagbabayad-sala na Kahalili o Kapital**

"Tunay na kaniyang dinala ang ating mga karamdaman, at dinala ang ating mga kapanglawan; gayon ma'y ating itinuring siyang hinampas, sinaktan ng Dios, at dinalamhati. Ngunit siya'y nasugatan dahil sa ating mga pagsalangsang, siya'y nabugbog dahil sa ating mga kasamaan; at ang parusa ng ating kapayapaan ay nasa kaniya; at sa pamamagitan ng kaniyang mga latay ay nagsigaling tayo." – Isa. 53:4,5

**Matapos basahin ang huling kabanata, maaaring magtanong ang ilang matapat ngunit mahiyain na kaluluwa, "Hindi ba ito pagtangga sa pagbabayad-sala na dulot ng iba?" Ang sagot ko, HINDI; isang libong beses na hindi. Ito ay nagpapaangat, nagpapalawak, at nagpapalawak lamang ng ating pananaw sa pagbabayad-sala na dulot ng iba, at iniaayon ito sa ating nalalaman tungkol sa katangian ng Diyos, gaya ng inihahayag sa kanyang gawain at sa kanyang salita.** Si Hesus pa rin ang tanging Tagapagligtas ng mundo. Kapwa sa buhay at kamatayan, siya ay nagdusa nang walang dahilan, dinala ang ating mga kalungkutan at dinala ang ating mga kalungkutan, -- "nagdurusa sa Matuwid para sa mga hindi matuwid, upang madala niya tayo sa Diyos," ibig sabihin, upang makagawa siya ng pagbabayad-sala.

**Ang kamatayan ni Kristo ay hindi bunga ng pagbubuhos ng poot ng Ama; ito ay bunga ng paglabag ng mundo sa batas ng pag-ibig ng Ama.** Ang kanyang kamatayan ay ang rurok lamang ng kanyang buhay. Sa araw-araw na paggawa ng pag-ibig, ibinigay niya ang kanyang buhay, ang kanyang puso at kaluluwa, upang iangat at tubusin ang sangkatauhan; ngunit ang mga puso ng mga tao ay napakalamig at matigas dahil sa kasalanan kaya hindi nila alam. Sa Kalbaryo, tinapos niya ang kaloob, habang ang mundo ay nanunuya sa paanan ng krus. Namuhay siya ng isang ganap na walang pag-iimbot na buhay, sa isang mundo ng kasalanan at kasakiman; at kinapootan siya ng mundo dahil ipinakita ng kanyang buhay ang sarili nitong kasakiman at pagkukunwari. Sinabi ni Pablo na kung ipangangaral niya ang pagtutuli, makakatakas siya sa pag-uusig, dahil sa gayon ay titigil ang pagkakasala ng

krus. Gayundin kay Hesus; kung lumiko siya sa kanan o kaliwa mula sa tuwid na linya ng katotohanan, maaaring nakatakas siya sa pagpapako sa krus.

Kinamuhian ng diyablo at ng masasamang tao ang katotohanan, hindi ang kamalian; gayunpaman, ang katotohanan lamang ang makapagliligtas sa mga tao. Lagi itong isinasaisip ni Jesus, at, patuloy na sinasabing, “Huwag ang kalooban ko, kundi ang iyo ang mangyari,” **siya ay laging tapat sa katotohanan, at ang kanyang buhay ay humantong sa kanyang kamatayan; ang krus ang nasa dulo ng daan ng pagsasakripisyo sa sarili. Sa lahat ng ito ay dinadala lamang niya ang ating mga kalungkutan at dinadala ang ating mga kalungkutan.** Ang kanyang buhay at kamatayan ay katulad ng sa mga propeta bago siya at ng mga apostol pagkatapos niya, tanging sa kanya lamang naabot at natupad ang mithiin. Sinabi ni Esteban sa mga Hudyo: “Kayong mga matitigas ang ulo at hindi tuli ang puso at mga tainga, lagi ninyong nilalabanan ang Espiritu Santo; gaya ng ginawa ng inyong mga magulang, ay gayon din naman ang ginagawa ninyo. Alin sa mga propeta ang hindi pinag-usig ng inyong mga magulang? At pinatay nila ang mga nangagpahayag nang una ng pagparito ng Matuwid; na ngayon ay kayo na ang mga tagapagkanulo at mamamatay-tao.” Kaya, kung paanong si Jesus sa kanyang buhay ay sa lahat ng bagay ay ginawang katulad ng kanyang mga kapatid, gayundin sa kanyang kamatayan ay inuri siya kasama ng mga tapat na nauna sa kanya, at ng mga darating pagkatapos niya.

Sa talinghaga (Mateo 21:33-41), ang may-ari ng bahay ay nagsugo sa kaniyang mga alipin sa ubasan nang sunod-sunod; ang isa ay kanilang binugbog, ang isa ay kanilang pinatay, at ang isa ay kanilang binato. Sa huli, sinugo niya ang kaniyang sariling anak, at gayundin ang ginawa nila sa kaniya, at pinatay siya. Habang nakikita ni Jesus ang laki ng kanilang nakaraang pagkakasala, at nakikita kung ano ang gagawin ng simbahan sa hinaharap, sa dalamhati ng espiritu ay bumulalas siya: “O Jerusalem, Jerusalem, ikaw na pumapatay sa mga propeta, at bumabato sa mga sinugo sa iyo, makailang beses kong inibig na tipunin ang iyong mga anak, gaya ng pagtitipon ng inahin sa kaniyang mga sisiw sa ilalim ng kaniyang mga pakpak, at ayaw ninyo!” Ganito inusig ng bawat panahon ang mga propeta at apostol nito, iniwan ang mga inapo upang magtayo ng kanilang mga libingan at parangalan sila.

Lahat ng mga apostol maliban sa isa ay dumanas ng pagkamartir, at sinasabi ng tradisyon tungkol sa kanya na siya ay mahimalang iniligtas. Nang si Pablo ay dumaranas ng pag-uusig at pagkabilanggo bago ang kanyang pagpapako sa krus, isinulat niya ang tungkol sa kanyang sarili sa mga kapatid sa Colosas nang ganito: “Ako si Pablo . . . ngayon ay nagagalak sa aking mga paghihirap

para sa inyo, at pinupunan ko sa aking laman ang kakulangan ng mga paghihirap ni Cristo para sa kapakanan ng kanyang katawan, na siyang simbahan.” Nang siya ay malapit nang ipako sa krus, sinabi niya, “Ako ngayon ay handa nang ihandog.”

Ah, oo! Nakakagawa tayo ng malaking pagkakamali kapag pinaghihiwalay natin ang buhay at kamatayan ni Kristo, o ang buhay at kamatayan ng Kristiyano, na para bang magkaibang bagay ang mga ito. Nawawala natin ang kaaliwan ng katotohanan na kung paanong siya ay "ginawang sakdal sa pamamagitan ng pagdurusa," gayundin tayo, sa pamamagitan ng parehong pagdurusa, ay nagiging isa sa kanya. Kung paanong siya ang hiwaga ng Diyos, ang Diyos na nahayag sa laman, ganito ang sabi ni Pablo, "Ang kayamanan ng kaluwalhatian ng misteryong ito . . . ay si Kristo na nasa inyo, ang pag-asa ng kaluwalhatian." (Ihambing ang 1 Tim. 3:16 sa Col 1:27.)

Si Hesus ay walang sala. Nagdusa lamang Siya para sa mga kasalanan ng iba. Ang lahat ng kanyang kalungkutan ay ang pagdadala ng ating mga kalungkutan at pagdadala ng ating mga kalungkutan, at ginawa niya ito upang madala niya tayo sa Diyos. Tayo, hindi tulad ni Hesus, ay lahat ay nagkasala, at tayo ay nagdurusa para sa ating sariling mga kasalanan at dinadala ang ating sariling mga kalungkutan; ngunit, bukod dito at higit pa rito, tayo, tulad niya, ay nagdurusa para sa mga kasalanan at dinadala ang mga kalungkutan ng iba. Hindi lamang tayo nagkasala, kundi tayo rin ay nagawan ng kasalanan.

O pagod, naghihintay, at nagdadalamhating kaluluwa, ang iyong buhay ba ay nasira, at ang iyong puso ay nawasak ng hindi mo kasalanan? Ang maningning na pag-asa ba ng isang masiglang kabataan ay kumupas at nalagas na parang mga dahon ng taglagas, na nakakahanap ng libingan sa iyong pananabik at malungkot na puso; at lahat dahil ang iba ay mali noong pinaniwalaan mo siyang totoo? Iniwan ka ba ng kapalaran at mga kaibigan dahil sa kasalanan ng iba? Ikaw ba ay pinag-uusig at hinahamak dahil kinapopootan ng mundo ang iniibig ng Diyos at ikaw? Sa lahat ng ito ay natukso ka bang pagdudahan ang katarungan at pag-ibig ng Banal? Hindi ito ang kawalan ng katarungan ng Diyos. Ito ang kawalan ng katarungan ng kasalanan, ang hindi maiiwasan, hindi maiiwasang resulta ng kasalanan ng mundo. Maging si Hesus, ang sarili at bugtong na Anak ng Ama, noong nasa mundo, ay nagdusa ng lahat ng ito.

Nagdududa ka ba sa pag-ibig ng Diyos para sa iyo dahil dito? Ito ay pagdududa lamang sa pag-ibig ng Diyos para sa kanyang Anak. Sa halip, tandaan na dito, kung magtitiwala ka sa kanya, ikaw ay naging kaisa niya, sapagkat "lahat ng bagay ay nagkakalakip na gumagawa para sa ikabubuti ng mga umiibig sa Diyos." Siya ay dinala "tulad ng isang kordero sa katayan, at tulad ng isang tupang nasa harap ng kanyang mga manggugupit na pipi," kaya

hindi niya ibinuka ang kanyang bibig. Tandaan kung ikaw rin ay matiyagang nagtitiis, at para sa kanya, ang iyong buhay din, kasama ang kanya, ay inihahandog bilang isang buhay na hain, banal at katanggap-tanggap, isang bahagi ng dakilang sakripisyo ng mundo para sa kasalanan. Tandaan din na dito ang iyong buhay ng matiyagang pag-ibig ay maaaring umabot sa ibang buhay at ibalik ito sa kanya para sa pagtubos, upang ikaw rin, sa kalaunan, ay makapasok sa kanyang kagalakan. Sa pag-alala nito, hindi ba't ang iyong puso ay tumitibok nang mabilis sa bagong ginhawa at pag-asa, at bagong lakas ng loob na magpatuloy nang may katapangan at harapan ang labanan ng buhay?

Ngunit, sabi ng isa, kung ito ang katangian ng sakripisyo ni Cristo, isang buhay na sakripisyo at isa ring namamatay na sakripisyo, bakit ang dugo ang laging simbolo ng sakripisyong iyon? At bakit sinasabi na kung walang pagbubuhos ng dugo ay walang kapatawaran?

**Ah, dito ay may kalaliman ng kahulugan! Ito ay dahil si Hesus ay tapat hanggang kamatayan.** Sa kanya ay walang pag-aalinlangan, walang pagtalikod, bagama't nakita niya ang krus sa dulo ng paglalakbay. Sinabi niya, “Ama, huwag mangyari ang aking kalooban, kundi ang iyo.” Ang kanyang kamatayan ay may kahulugan lamang kapag kinuha bilang kaisa ng kanyang buhay, at ang kanyang buhay ay nagkakaroon ng bagong kaluwalhatian kapag ganito natin ito nakikita, bilang humahantong sa kanyang kamatayan.

Hinihiling Niya sa atin na ipamuhay ang buhay na iyan. Sabi Niya, “Kung iniibig ninyo ang ama o ina, o mga bahay, o mga lupain, o anumang kayamanan sa lupa, o kahit ang sarili ninyong buhay, nang higit pa sa akin, ay hindi kayo karapat-dapat sa akin.” Kung mayroon mang bagay, kahit ang krus sa dulo ng landas na ating tinatahak, na magliligaw sa atin sa daan, hindi tayo sa kanya; at kung hindi tayo sa kanya, walang kapatawaran. Walang iba kundi ang dugo ang maaaring magpahiwatig ng isang sakripisyong lubos.

**Kung gayon, hindi lamang sa kamatayan ibinibigay ang dugo ng buhay, kundi si Pablo ang nagsalita tungkol sa "palaging dala-dala sa katawan ang pagkamatay ng Panginoong Jesus, upang ang buhay din ni Jesus ay mahayag sa ating katawan."** Hindi ito maipapakita sa ibang paraan. Ang pusong lumalawak at nagiging malambot sa pamamagitan ng pagdurusa, hanggang sa, tulad ng sa kanya, tanggapin nito ang pagkatao kasama ang lahat ng pangangailangan at pananabik nito, na nagbibigay ng hindi hinihinging pakikiramay at pagtulong sa lahat, -- alam ng pusong ito kung ano ang ibig sabihin ng pagbibigay ng dugo ng buhay nito araw-araw, ang mamatay araw-araw, upang ang buhay ni Cristo ay mahayag dito. May mga pagkakataon na nangangailangan ng higit na katapangan at tunay na kabayanihan upang mabuhay, at mamuhay nang tama, kaysa

mamatay. Ang puso, pagkatapos ng bagyo at pakikibaka, ay tahimik na tumitibok patungo sa katapusan. Oo, mahusay na sinabi ni Carlyle, "Kapatid ko, ang matapang na lalaki ay kailangang ibigay ang kanyang buhay. Ibigay mo ito, ipinapayo ko sa iyo; hindi mo ba inaasahan na ibebenta ang iyong buhay sa anumang sapat na paraan? Ang 'kabayaran' ng bawat marangal na gawain ay nasa langit pa rin o saanman." Ito ay isang pang-araw-araw na pagbibigay ng buhay, na tanging ang pagbubuhos ng dugo ng buhay ang makapagpapahiwatig. Ito ang Kristiyanismo.

At hindi ba't atin ang Kanyang mga karanasan? Masdan siya sa binyag sa Jordan. Ang Espiritu ay bumaba na parang kalapati sa kanya, at ang tinig ay narinig na nagsasabing, "Ito ang aking minamahal na Anak, na aking lubos na kinalulugdan." Tiyak, sasabihin natin, sa ganitong simula ng kanyang misyon, mayroon lamang sa harap niya ang isang buhay ng tagumpay at kagalakan. Ngunit mula rito siya inakay ng Espiritu sa ilang, upang tuksuhin ng diyablo. Hindi ba natin naaalala ang kagalakan ng ating pagbabalik-loob, nang italaga natin ang ating sarili sa kanya, at ang kanyang matamis na kapatawaran ay dumating sa ating mga puso? Hindi ba't bumaba ang Espiritu, at hindi narinig ang tinig ng Ama, marahil sa unang pagkakataon, na nagsasabi sa ating masayang kaluluwa, "Ito ang aking minamahal na anak, na aking lubos na kinalulugdan"? Halos inakala natin na tapos na ang pakikibaka at nakamit na ang tagumpay! Ah! Ngunit hindi ba't mula noon ay madalas nating natagpuan ang landas ng buhay na isang disyerto, malungkot at pinaninirahan ng mga demonyo, kung saan tayo ay gumala na gutom at pagod? Hindi ba't sa sandaling halos nanghina na ang aming lakas ay iniwan kami ng diyablo sa isang pangako ng nakasulat na salita, at isang mabait na anghel ang dumating at naglingkod sa amin?

Kung gayon, ang buhay ay nagkaroon ng mga ordinaryong araw ng paglilingkod, kung kailan mula sa araw patungo sa araw ay nagtrabaho tayo sa Kanyang ubasan. Naroon ang kasariwaan ng umaga, at ang init ng tanghali, at ang pagkapagod ng mga gabi. May mga gabi ng pagbabantay at pananalangin nang mag-isa sa isang gilid ng bundok na naliliwanagan ng buwan. May mga araw ng paggawa na tila walang dinadalang gantimpala; at sino sa atin ang hindi naiyak at nagtaka na, sa sampu na pinagaling ng ating pagmamahal at pangangalaga, at ang siyam ay hindi bumalik upang magpasalamat?

Marahil ay nadama natin kung minsan na wala rin tayong mahihigaan; ngunit sino sa atin ang hindi nagkaroon ng tahanan sa Betania, kung saan siya maaaring magpahinga nang pansamantala, at makatagpo ng mapagmahal at mapagpasalamat na paglilingkod, kung saan maaaring umihip ang hangin ng mundo sa labas, ngunit hindi tayo maaabot doon? Tayo rin ay nagkaroon ng

mga pagkakataon na kasama niya tayo ay nagbagong-anyo sa tuktok ng bundok ng pananampalataya. Sa loob ng panahong iyon ay nakita natin ang ating mga sarili, hindi kung ano tayo noon, kundi kung ano ang kaya nating maging. Ang mundo, kasama ang dagundong, at ugong, at mga baliw na ambisyon, at mga hindi magkatugmang tinig, ay nasa malayong ibaba. Maaaring may malapit na kaibigan na hindi nakakakilala sa atin, o kalahati lamang ang nakakaalam, ngunit tayo ay nag-iisa kasama Niya. Ang tinig ng Ama ay muling nagsalita at nag-ari sa atin bilang kanya, at ang maliwanag na mga pangitain ng pakikipagtagpo sa mga niluwalhating anyo ay nagsalita tungkol sa hinaharap na kaharian kung saan tayo rin ay maghahari kasama niya. Hindi ba tayo, o hindi ba tayo maaaring, bumaba mula sa tuktok ng bundok na ito upang matagpuan ang ating Getsemani at Kalbaryo; ang pagdududa na nagsabi sa dalamhati, "Diyos ko, Diyos ko, bakit mo ako pinabayaan?" – masaya kung sa wakas ay ang hindi natitinag at matagumpay na pananampalataya, na, sa gitna ng madilim na araw at kislap ng galit na kidlat at pagpunit ng mga bato, ay nagsabi: “Natapos na,” “Ama, sa iyong mga kamay ay ipinagkakatiwala ko ang aking espiritu.”

Hindi ba natin matututunan mula sa kanyang buhay na ang pag-ibig ng Diyos ang nag-iisang hindi nagbabagong dami sa lahat ng mga takot at pagbabagong ito, na nananatiling pareho, mula sa walang hanggan hanggang sa walang hanggan? Hindi ba tayo magalak na sa pamamagitan ng mga karanasang ito ay maaari tayong maging isa kay Hesus dito, at isa sa kanya sa hinaharap? Ito ang lahat ng nakita ni Pablo nang sabihin niya: “Hindi lamang gayon, kundi tayo rin naman ay nagagalak sa ating mga kapighatian; yamang nalalaman natin na ang kapighatian ay gumagawa ng pagtitiis; at ang pagtitiis, ng karanasan; at ang karanasan, ng pag-asa; at ang pag-asa ay hindi humihiya; sapagkat ang pag-ibig ng Diyos ay nabubuhos sa ating mga puso.”

## **15. Mga Milagro at ang Kanilang Kahulugan**

“Ang Amang nananahan sa akin, siya ang gumagawa ng mga gawa.” – Hesus

Kapag sinasabing sa pagkakatawang-tao ang Anak ng Diyos ay naging Anak ng tao, na hindi lamang nagbigay sa atin ng kanyang kaluwalhatian at karangalan, kundi pati na rin ng kanyang kapangyarihan, at tinatanggap lamang bilang kapalit ang ating kahirapan at kahinaan, madalas na itinatanong, “Paano naman ang mga himala? Hindi ba pinatutunayan ng mga ito na si Jesus mismo ay may banal na kapangyarihang malikhain habang narito?” Ang sagot ko, Hindi;--

1. Dahil, kung mapapatunayan nila ito kay Hesus, mapapatunayan

din nila ang pareho para sa lahat ng mga apostol. Hindi ba't pinagaling din nila ang mga maysakit, at binuhay pa nga ang mga patay? Hindi ba't ang mga panyo na kinuha mula sa kanilang mga katawan ay mabisang magpagaling ng sakit? Hindi ba't sinabi ni Hesus sa kanyang simbahan patungkol sa kanyang mga gawa, "Ang mga gawang ginagawa ko ay gagawin din ninyo; at mas dakilang mga gawa kaysa rito ang gagawin ninyo; sapagkat ako'y pupunta sa aking Ama"?

2. Dahil, kung ang banal na kapangyarihang iyon ay likas sa kanya habang narito, hindi siya "sa lahat ng mga bagay ay ginawang katulad ng kaniyang mga kapatid," at hindi siya maaaring "tinukso sa lahat ng mga punto na gaya natin," upang "madama ang ating mga kahinaan."
3. Kung taglay niya ang kapangyarihang ito habang narito siya, bakit siya gumugol ng mga gabi sa matiyagang panalangin, nagsusumamo para sa lakas at kaligtasan? Bakit, nang tuksuhin ng diyablo, sa halip na harapin si Satanas nang may direktang kapangyarihan at talunin siya, ay bumaling siya, tulad ng kailangan nating gawin, sa mga pangako ng nakasulat na salita upang palayasin si Satanas? Bakit, nang humina ang kanyang lakas, kinailangan pang dumating ang mga anghel at maglingkod sa kanya?
4. Bakit hindi niya kailanman inaangkin ang kapangyarihan bilang kanya, bagkus, sa halip, lagi niyang ibinibigay ang kaluwalhatian sa Ama, tulad ng sa libingan ni Lazaro, kung saan sinabi niya: "Ama, nagpapasalamat ako sa iyo na ako'y iyong dininig. At alam kong lagi mo akong dinidinig; ngunit dahil sa mga taong nakatayo roon ay sinabi ko ito, upang sila'y maniwala na ikaw ang nagsugo sa akin"? Bakit hindi niya sinabi, "Kung sa pamamagitan ng aking sariling kapangyarihan ay nagpapalayas ako ng mga demonyo," sa halip na, "Kung sa pamamagitan ng Espiritu ng Diyos ay nagpapalayas ako ng mga demonyo, kung gayon ang kaharian ng Diyos ay dumating na sa inyo"? Bakit sinasabi na sa pamamagitan ng walang hanggang Espiritu ay inialay niya ang kanyang sarili na walang dungis para sa atin?
5. Bakit maring sinabi ni Jesus, "Hindi ako makakagawa ng anuman sa aking sarili," "ang Ama na nananahan sa akin, siya ang gumagawa ng mga gawa"?

Ang lahat ng ito ay sapat na upang ipakita na si Hesus, habang narito, ay tunay na mahina at walang kapangyarihan, tulad ng isa sa atin. Ang kanyang buhay



ay hindi isang ebidensya ng kung ano ang magagawa ng Diyos mismo kung narito siya sa personal at kapangyarihan. Hindi kailangan ng mundo ng bagong ebidensya tungkol diyan. Ang mundo, kasama ang berde at damuhan nitong karpeta sa ilalim ng ating mga paa, at ang sansinukob ng mga araw at mundo sa paligid natin, at nakabitin sa kalawakan sa ibabaw ng ating mga ulo, ay tiyak na naroroon at sapat na patunay nito. Ang buhay ni Hesus ay isang ebidensya ng kung ano ang magagawa ng Diyos, at ng kung ano ang handa niyang gawin, sa pamamagitan ng kanyang Espiritu, na gumagawa sa pamamagitan ng kahinaan ng tao. Siya ang Diyos na nahayag sa laman. Kalimutan ito, at isipin na si Kristo mismo ay may likas na kapangyarihan, higit pa sa tao, habang narito, at ninakaw mo sa kanyang buong buhay ang aral nito ng kahulugan at pagiging kapaki-pakinabang para sa atin.

Ang mundo, na naligaw sa kasalanan at hiwalay sa Diyos, ay nangangailangan ng higit pa kaysa sa upang maipahayag ang Diyos, at maituro sa kanya ang tamang daan. Ito lamang ay mag-iiwan sa kanila ng pananabik ngunit walang magawa, tulad ni Pablo nang sabihin niya, "Oh kaawa-awang tao ako! Sino ang magliligtas sa akin mula sa katawan ng kamatayang ito?" Kailangan din ng mga tao na maipakita ang pinagmumulan ng kapangyarihan, kung saan sila ay mabibigyan ng kakayahang lumakad sa daang ito ng kabanalan.

Ang pinagmumulan ng kapangyarihang ito ay kailangang maihayag bago maisagawa ang pagbabayad-sala; para sa mga tao, upang maging isa sa Diyos at isa sa isa't isa, ay dapat na paganahin, sa kabila ng kasalanan at ang likas na minanang kahinaan ng kasalanan, upang lumakad sa daang ito pataas. Kaya, "ang hindi nagawa ng kautusan, dahil ito ay mahina sa pamamagitan ng laman, ay isinugo ng Diyos ang kanyang sariling anak na kawangis ng makasalanang laman, at dahil sa kasalanan, ay hinatulan ang kasalanan sa laman; upang ang katuwiran ng kautusan ay matupad sa atin, na hindi nagsisilakad ayon sa laman, kundi ayon sa Espiritu." Ang kautusan ay mahina upang hatulan ang tao dahil hindi nito mabibigyan ang mahinang laman ng kapangyarihang panatilihin ito. Inihayag ni Cristo ang kapangyarihan ng Diyos na panatilihin ang kautusan sa atin, kung isusuko natin ang ating sarili sa kontrol ng kanyang Espiritu.

Ito ang kahulugan ng bawat himala, at ng buong buhay ni Cristo na walang bahid-dungis, na siyang pinakadakilang himala sa lahat. Hinubad ni Jesus ang kanyang sarili. Isinuko niya ang kanyang sariling kalooban, ang kanyang sariling pamamaraan, ang kanyang sariling kapangyarihan, ang kanyang sariling mga salita; at ang Diyos ay nagnais sa kanya, at gumawa sa kanya, at nagsalita sa pamamagitan niya. Napakalapit ng pagkakaisang ito kaya't sinabi

ni Jesus, “Ako at ang aking Ama ay iisa;” “ang nakakita sa akin ay nakakita rin sa Ama.”

Ngunit kung paanong ang Diyos ay gumawa sa pamamagitan niya, gayundin si Hesus ay naghihintay na gumawa sa pamamagitan natin. Sabi ni Pablo, “Sapagkat sa pamamagitan ng isang Espiritu ay binabautismuhan tayong lahat sa isang katawan.” Ngayon, ang bautismo ay nangangahulugan ng kamatayan at paglilibing. Kapag inihahandog natin ang ating mga katawan bilang isang buhay at pang-araw-araw na namamatay na hain, tulad ng ginawa ni Hesus; kapag ang ating malayang kalooban ay namatay, kaya sa buong simbahan ay mayroon lamang isang isip, isang kapangyarihang kumokontrol, kung gayon ang pagbabayad-sala ay magiging ganap, kung gayon ang simbahan ay tunay na magiging isang katawan kasama ni Kristo, kung gayon si Kristo ay gagawa at gagawa sa atin upang gawin ang kanyang mabuting kalooban, tulad ng ginawa ng Ama sa kanya. Sapagkat, inuulit ko, kung ang hiwaga ng Diyos ay ang Diyos na nahayag sa laman ni Kristo, sinabi ni Pablo na ang kayamanan ng kaluwalhatian ng hiwagang iyon para sa iyo at sa akin ay, “Si Kristo na nasa atin ang pag-asa ng kaluwalhatian.” Kung gayon hindi lamang si Kristo na nasa Ama, at ang Ama na nasa kay Kristo, kaya ang dalawang ito ay iisa, ngunit sabi ni Hesus, “Sa araw na iyon ay malalaman ninyo na ako ay nasa aking Ama, at kayo ay nasa akin, at ako ay nasa inyo.” Kapag ito ay totoo, kung gayon, tunay ngang ganap ang pagbabayad-sala.

Ang bawat himala ni Cristo ay isang katibayan ng kapangyarihan ng banal na pag-ibig na gumagawa sa atin, at nag-aangat sa atin patungo sa kanya. Gaano kadalas natin itinuring ang mga ito bilang mga manipestasyon lamang ng pisikal na puwersa, na ibinigay upang magmukha at mamangha ang mundo, at halos mapilit ang paniniwala nito! Ah, hindi, hindi ito ang kahulugan! Kung ito nga, bakit madalas sabihin ni Jesus, pagkatapos ng kanyang pinakadakilang mga himala, sa gumaling, “Huwag mong sabihin kaninuman”? Bakit hindi na lang sabihin, “Ipahayag mo ito sa lahat ng dako, upang maipahayag mo sa mundo na ako ang Mesiyas”?

Ang totoo, ang himala na hiwalay sa motibo ng pag-ibig na nasa likod nito—ang himala, na itinuturing lamang bilang isang himala—ay hindi kailanman ebidensya ng pagiging Mesiyas. Si Satanas ay laging may mga himala, ngunit wala itong pag-ibig, kaya walang espirituwal na kapangyarihan para sa kabutihan. Sa pamamagitan ng mga himalang ito, tulad noong panahon ni Moises, lagi niyang nilalaban ang katotohanan. Siya ay gagawa sa mga huling araw nang may buong kapangyarihan, at mga tanda, at mga

kasinungalingang kababalaghan, at lahat ng panlilinlang ng kalikuan sa mga napapahamak. Kapag gumagawa siya nang ganito, si Jesus mismo ay tinatawag siyang isang huwad na Kristo, na may kapangyarihang linlangin ang lahat maliban sa mga hinirang.

Bakit wala siyang kapangyarihang linlangin ang mga hinirang? – Dahil sila ay iniingatan ng kapangyarihan ng Diyos sa pamamagitan ng pananampalataya tungo sa kaligtasan; dahil natutunan nila na ang Diyos ay pag-ibig, at ang isang himala, upang maging anumang ebidensya ng banal na misyon at banal na kapangyarihan ng manggagawa, ay dapat na isang himala na nagpapakita lamang ng kapangyarihan ng pag-ibig. Ganoon ang mga himala ni Hesus. Lahat ay ginawa para sa kapakanan ng pag-ibig; hindi upang ipakita lamang ang pisikal na kapangyarihan, hindi upang makamit ang katanyagan o katanyagan, kundi upang ihayag sa mundo ang kapangyarihan ng banal na pag-ibig, na siyang tanging kapangyarihang makapagpapagaling sa kaluluwa pati na rin sa katawan, at makapag-iisa nito sa kanya.

Isang araw, isang bulag ang tumawag kay Hesus, na nagsasabing, “Ikaw na Anak ni David, maawa ka sa akin!” Siya na nakakita ng lahat ng kaluwalhatian ng langit, at nakatitig maging mula sa loob sa kagandahan ng bahaghari na nakapalibot sa trono; siya na kahit dito sa mundo, isinumpa ng kasalanan, ay nakaramdam ng kanyang sensitibong kaluluwa na natutuwa sa bawat natitirang labi ng dating kadakilaan, na kumukuha ng mga aral ng pag-asa at kagalakan mula sa uwak at maya, at sa walang bahid na kadalisan ng puting dahon ng liryo—nadama niya ang kanyang puso na naantig sa pinakamagiliw na pakikiramay para sa taong ito, na nakakulong sa walang hanggang kadiliman, at, malakas sa kapangyarihan ng pag-ibig sa pamamagitan ng pananampalataya, hinipo niya ang kanyang mga mata, at ang mga ito ay gumaling. Pagkatapos ay agad niya itong inutusan na huwag sabihin kanino man. Walang pagnanais na makilala sa publiko. Sapat na para sa Pag-ibig na malaman na ang kagalakan ay ibinigay at tinanggap nang may pasasalamat.

Isang araw, dinala nila sa kanya ang isang lalaking bingi, at inilayo niya ito sa karamihan. At siya na nakibahagi nang sama-samang umawit ang mga bituin sa umaga, at lahat ng mga anak ng Diyos ay sumigaw sa kagalakan; siya na nakinig sa maringal na mga simponya ng mga koro ng mga anghel; siya na kahit dito ay nagalak sa bawat tono ng musika ng kalikasan, at bawat umaawit na awit ng papuri—naramdaman niya ang kanyang kaluluwa na nabighani sa pananabik ng pag-ibig para sa lalaking iyon na nakakulong sa walang hanggang katahimikan, at pinagaling niya ito, upang marinig niya at makiisa sa pangkalahatang awit ng papuri. Ngunit muli niya siyang pinagbilinan na huwag niyang sabihin kaninuman.

Siya na nag-ayuno nang apatnapung araw, at nagutom, ay tumangging paalisin ang mga nagugutom na karamihan, baka sila ay mahilo sa daan. Kahit sa libingan ni Lazaro, kung saan nahayag ang gayong kahanga-hangang kapangyarihan, hindi naitalang noong panahong iyon ay labis na namangha ang mga tao sa mismong kapangyarihan; ngunit naitalang doon, habang umiiyak si Jesus, sinabi nila, "Tingnan kung gaano niya siya kamahal!" Tingnan kung gaano niya siya kamahal! Oo, ito ang kahulugan ng mga himala ni Cristo. Inihahayag nila ang banal na pag-ibig, na nakakapukaw ng simpatiya sa mga pangangailangan ng tao at mga dalamhati ng tao, at samakatuwid ay makapangyarihan para sa ating paggaling.

**“Ang Diyos ay pag-ibig.” Ang mga himala ni Hesus ay nagpahayag ng pag-ibig; samakatuwid ay ipinahayag ng mga ito ang Diyos, at ipinahayag si Hesus bilang Mesiyas, ang Pinahiran/Hinirang ng Diyos.** At bakit tumatangis si Hesus? – Mahal Niya si Lazaro. Mahal Niya sina Maria at Marta, na ngayon ay naulila. Mahal Niya ang tahanan sa Betania, kung saan Siya rin ay nagpahinga noong pagod, at ang bilog ng mga pusong mapagmahal ay ngayon ay nadurog. Ngunit, higit pa rito, ito ay isang larawan para sa Kanya ng lahat ng kalungkutan na dinala ng kamatayan sa mundo; ang pamilyang ito, isang larawan ng iba pang mga pamilya; at ang malungkot na paghihiwalay na ito sa minamahal, isang larawan ng lahat ng gayong malungkot na paghihiwalay. Dinama ng Kanyang puso ang lahat ng gutom at pagod na sangkatauhan, naghihintay dito sa kalungkutan at luha para sa pagbubukang-liwayway ng isang mas magandang araw.

Ah, malungkot at nagdurusa na kaluluwa, nahiwalay sa iyong mga minamahal, ang mga hibla ng puso ay pawang napunit, hubad, at nagdurugo, inaakala mo bang walang matang nakakakita ng iyong kalungkutan, na walang pusong tumitibok na tumutugon sa iyong pighati? Alam na rin ng langit ang kalungkutan ng paglayo sa Panginoon nito, at lahat ng maringal na pintuan ng mga mansyon ng kalangitan, na sanay tumugtog sa awit ng mga serapin, ay natahimik at nababalot ng pagdadalamhati. At sa isang lugar, alam natin, kahit na ang kanilang mga luha ay hindi umabot sa lupang ito, ang mga anghel ay umiiyak pa rin dahil sa kalungkutan ng ating mga oras ng paghihiwalay. At hindi lamang ang mga anghel, kundi sa pagtangis na iyon sa libingan ni Lazaro, si Hesus ay tumangis para sa ating lahat. **Inihayag Niya sa atin ang Diyos, at ang Ama at ang Anak ay hindi nagbabago, kundi pareho kahapon, at ngayon, at magpakailanman. Sila ay yumuyuko sa pagkakaisa natin, kahit ngayon, sa ating kalungkutan, upang tayo ay maiangat sa pagkakaisa nila sa kanilang kagalakan. Sa ganito yumuko si Hesus upang madaig ang kasalanan at gawin ang pagbabayad-sala. Ito ang pag-ibig, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig.**

## 16. Ang Hain ni Cristo ay Nagpaparangal sa Kautusan ng Diyos

“Idilat mo ang aking mga mata, upang ako'y makakita ng mga kagilagilalas na bagay mula sa iyong kautusan.” – Awit 119:18

Palaging sinasabi ni Satanas na ang batas ng Diyos ay arbitraryo at hindi makatarungan, at ang kanyang pamahalaan ay malupit. Sa pamamagitan nito ay sinisikap niyang bigyang-katwiran ang kanyang paghihiwalay mula sa pamahalaan, at ang kanyang pagtatangka na itaas ang kanyang sariling trono sa itaas ng mga bituin ng Diyos.

*Sa mga nakaraang kabanata, sinikap nating ipakita na, sa kabila ng mga pagtutol ni Satanas, ang batas ay isang banal na paghahayag ng walang hanggan at hindi nagbabagong pag-ibig. Layunin natin sa kabanatang ito na ipakita kung paano sa sakripisyo ni Cristo ang batas ng Diyos ay itinaas, at ang pag-ibig nito ay nahayag, at gayunma'y ang nagkasala ay maawaing pinatawad, upang ang makasalanang tao ay maging isa sa Diyos.*

Sabi ni Pablo, “Kung gayon, pinapawalang-bisa ba natin ang kautusan sa pamamagitan ng pananampalataya?” Ito ang tiyak na pinatutunayan ng maraming modernong teologo. Dapat marinig ng mga taong ito ang sagot ni Pablo: “Huwag nawang mangyari; oo, itinatag natin ang kautusan” (sa pamamagitan ng pananampalataya, unawain). Paano natin itinatatag ang kautusan ng Diyos kung mayroon tayong pananampalataya kay Cristo? Magtanong tayo ng isa pang tanong, Bakit hindi pinatawad ng Diyos ang makasalanang nang walang sakripisyo ni Cristo? Dahil ba hindi niya sapat na minahal ang tao? –Ah, hindi! Ang Diyos ay nahayag sa pamamagitan ni Jesucristo. Sabi ni Cristo, “Ako at ang aking Ama ay iisa.” Sa pagpapako sa krus, ang pagpapahayag ng banal na pag-ibig at ang paghahayag ng kalaliman ng mapanghamong kasalanan ng mundo ay umabot sa kasukdulan. Ngunit kahit doon, si Jesus, na namamatay sa krus habang ang hindi nagsisising mundo ay nanunuya sa paanan nito, ay ibinuho ang pananabik ng kanyang kaluluwa para sa tao sa mga salitang ito, “Ama, patawarin mo sila; sapagkat hindi nila alam ang kanilang ginagawa.”

Sa ganito nabubunyag ang nararamdaman ng Diyos kahit sa isang mundong hindi nagsisisi. Nais Niya silang patawarin. Bakit hindi Niya ito ginagawa? – Ang ganitong gawain ay magbabalewala sa kanyang batas at iwawaksi ito sa saysay, sa gayon ay hahantong sa iba na labagin ito nang walang pag-iisip. Ngunit ang paglabag sa batas na iyon ay nagdudulot ng hindi maiiwasang resulta ng paghihirap at kamatayan. Walang kapatawaran na hindi makakaalis sa mga ito ang sulit na makamit. Ang kapatawaran na magdudulot sa mas

maraming tao na maranasan ito ay magiging isang sumpa sa halip na isang pagpapala. Ang bawat mabuting ama ay minsan ay nakaramdam ng pagnanais na bigyan ang kanyang anak ng ilang kasalukuyang kasiyahan, ngunit napilitan siyang magtiis, dahil sa takot sa sakit sa hinaharap.

Ganito ang sabi ni Pablo tungkol kay Cristo: “Na sa kaniya’y mayroon tayo ng katubusan sa pamamagitan ng kaniyang dugo, na siyang kapatawaran ng mga kasalanan, ayon sa kayamanan ng kaniyang biyaya, na kaniyang sinagana sa atin sa buong karunungan at katalinuhan.” Malinaw nitong ipinapakita na ang pag-ibig at pabor ng Diyos, kung hindi man matalino ang Diyos, ay maaaring sumagana sa atin sa isang walang ingat na paraan; ngunit sa pamamagitan ni Jesus, ang mga ito ay ipinakita nang may katalinuhan upang ang makasalanan ay magkaroon ng kapatawaran at kapayapaan, ngunit hindi maakay sa pamamagitan nito na maliitin ang kasalanan; oo, higit pa rito, maaari siyang magkaroon ng kapatawaran at kapayapaan, ngunit ang batas ay itataas at palakihin nang labis upang ang karamihan ay maakay pabalik sa kanilang katapatan. Kung ang gobernador ng isang Estado ay walang pakundangang magpapatawad sa lahat ng pagkakasala laban sa batas, ganap nitong aalisin ang lahat ng paghihigpit sa batas. Ang motibo sa kaniyang isipan ay maaaring pag-ibig, ngunit ang pag-ibig ay magiging walang talino at walang ingat na magpapakita na hahantong ito sa anarkiya at paghihirap. Ganito rin ang totoo sa Gobernador ng sansinukob. Ang kaniyang pag-ibig at ang kaniyang karunungan ay iisa. Ang Kanyang kapangyarihang magpatawad ay dapat gamitin nang may "karunungan at kahinahunan" upang maakay ang mga tao sa pagkakaisa at kagalakan, at hindi sa anarkiya at paghihirap, kung hindi ay hindi ito pag-ibig.

Nang pinaputukan ang Fort Sumter, kung sa isang nakakasukang sentimentalidad ay sinabi ng Estados Unidos, "Ngayon ay ayaw naming saktan ang mga lalaking ito; pakakawalan namin silang lahat nang malaya, sa halip na parusahan sila at magdulot ng paghihirap sa kanilang mga pamilya," ang aming mga batas, ang aming pamahalaan, ay ininsulto at mapapahiya. Sasabihin ng mga tao, "Ang mga Amerikano ay walang respeto sa kanilang mga batas; hindi nila ipagtatanggol ang kanilang pamahalaan." Ang aming pagkakaisa ay mawawala. Ang ibang mga bansa ay papasok bawat isa para sa kanyang bahagi sa aming teritoryo, at ang hindi mabilang na paghihirap, pang-aalipin, at kamatayan ang magiging resulta. Sa halip na ito, ipinadala namin ang aming pinakamarangal na mga anak. Ibinuhos nila ang kanilang dugo, inialay nila ang kanilang sarili ng isang buhay at naghihinalong sakripisyo upang sugpuin ang rebelyon. Nang masugpo ang rebelyon, at sumuko ang mga humiwalay, saka namin ipinakita ang aming pagnanais na magpatawad. Pinatawad namin ang lahat ng magbaba ng kanyang mga armas. Maging ang

mga pinuno sa rebelyon ay malayang pinatawad. Magagawa namin ito ngayon, at walang sinuman ang magsasabi na hindi namin iginalang ang aming mga batas. Magagawa namin ito ngayon, at hindi na ito magpapahiram pa ng mas maraming paghihirap.<sup>2</sup>

Ang kasalanan ay paghihiwalay mula sa pamahalaan ng Diyos. Humiwalay si Satanas, at hinangad na itaas ang kanyang trono kaysa sa Diyos. Ang mga makasalanan ay ang mga sumama sa mga puwersa ni Satanas sa paghihiwalay. Ang Diyos, sa walang hanggang pag-ibig, ay isinugo ang kanyang sarili at bugtong na Anak upang sugpuin ang paghihimagsik. Hindi Niya mapapatawad ang mga nasa paghihimagsik pa rin, sapagkat ito ay magbibigay-katwiran lamang sa paghihimagsik at magpapawalang-bisa sa batas, at sa gayon ay magpapatuloy at magpaparami sa paghihirap. Ngunit sa pamamagitan ni Hesus, ang paghihimagsik na ito ay sa wakas ay tuluyang susugpuin. "Ang binhi ng babae ang dudurog sa ulo ng ahas." Sa ibabaw ng bawat tuktok ng lupa at langit, kung saan sa maikling panahon ay iwinagayway ang itim na bandila ng taong makasalanan, doon magpakailanman lulutang ang puting nagsisisi ng Prinsipe ng Kapayapaan.

Ang bawat isa na magbaba ng kanyang mga armas at isusuko ang kanyang sumasalungat na kalooban sa Diyos ay may pangako ng kapatawaran. Ang kapatawarang ito ay maaaring ipagkaloob ng Diyos, at hindi sisirain ang kanyang batas. Oo, higit pa rito, sa pamamagitan ng kapatawarang ito naihahayag ang awa at pag-ibig ng batas at pamahalaan ng Diyos—isang pag-ibig na nag-uutos lamang sa tamang daan, hindi upang maging arbitraryo at dominante, kundi upang ang mga tao ay maging masaya—isang pag-ibig na, kapag ang mga tao ay nagsisisi sa mali, at ibinabalik ang kanilang mga puso sa nilabag na batas, ay laging handang magpatawad sa nakaraan at magbigay ng kapangyarihan para sa pagsunod sa hinaharap. Sa ganitong paraan, ang Diyos ay maaaring maging makatarungan, at patuloy na maging tagapagpawalang-sala ng mga naniniwala kay Hesus. Sa ganitong paraan, ang pananampalataya kay Hesus ay nagtataas sa batas ng Diyos hanggang sa pinakamataas na kalangitan, at itinatag ito magpakailanman.

Ang krus ng Kalbaryo, sa buong sansinukob ng matatalinong nilalang, ay ang pinakadakilang demonstrasyon na naibigay o maibibigay kailanman na ang batas ng Diyos ay walang hanggan at pandaigdigan, ngunit ang kanyang pag-ibig ay walang hanggan; umaabot nang may magiliw at mala-amahang

---

<sup>2</sup> Ang ideya ng ilustrasyong ito ay hiniram mula sa "Plano ng Kaligtasan" ni Walker. [Isang problematikong ilustrasyon na naghahambing sa Hilagang hukbo ng Estados Unidos sa gawaing sakripisyo ni Kristo. Mas mainam kung may isa pang ilustrasyon. Hindi kailanman nagdala ng sandata si Hesus. editor]

pananabik na iangat ang pinakamababang nagkasala. Sa katunayan, ang kanyang pag-ibig ay ang kanyang batas, at ang batas ay hindi nagbabago dahil ang kanyang pag-ibig ay mula sa walang hanggan hanggang sa walang hanggan. Kapag nakikita ito ng mga tao, sila ay naaakay na magsisi sa mga nakaraang pagkakasala, at manalangin para sa kapangyarihan para sa pagsunod sa hinaharap. Sa ganitong paraan si Cristo ay itinataas upang maging isang Prinsipe at isang Tagapagligtas, upang magbigay ng pagsisisi sa Israel at kapatawaran ng mga kasalanan. Sa ganitong paraan nagagawa ang pagbabayad-sala, at ang mga rebeldeng tao ay naaakay pabalik sa pagkakaisa sa Diyos at sa isa't isa.

Ang buhay at kamatayan ni Hesus – naroon ito at mananatili sa mga walang hanggan panahon, isang hindi masasagot na argumento sa lahat ng matatalinong nilalang tungkol sa hindi masabi na pag-ibig ng Diyos, na unang natagpuang ipinahayag sa batas, at pagkatapos, nang nilabag ng mga tao ang batas na iyon, ay mas ganap na inihayag sa pamamagitan ni Kristo; isang banal, hindi masasagot na argumento upang patunayan na–

1. Kung ang mga tao ay nagdurusa, maaaring hindi dahil sa sila mismo ang nagkasala, kundi dahil sa mga kasalanan ng iba. Si Hesus ay nagdusa rin, ang matuwid para sa mga hindi matuwid.
2. Hindi dahil sa galit ang Diyos sa atin, o napopoot sa atin, kaya tayo nagdurusa; sapagkat inibig niya si Hesus, ang kanyang bugtong na Anak, ngunit si Hesus ay nagdusa nang higit pa kaysa sa ating lahat.
3. Ang lahat ng paghihirap ng mundo ay bunga ng paglabag ng mundo sa batas ng pag-ibig ng Diyos, na ang pagpapanatili nito ang tanging posibleng paraan upang maging masaya ang mga matatalinong nilalang. Samakatuwid, ang paghihirap ay hindi lamang isang ebidensya ng pagkalimot o poot ng Ama, kundi isang direkta at hindi masasagot na patunay ng makaamang pagmamahal na nakasaad sa batas, “Huwag mong gawin, anak ko, huwag mong gawin.”
4. Ang tanging paraan palabas sa hukay na ito ng kadiliman kung saan tayo nahulog ay ang pagsisisi sa kasalanan at pagsuko ng ating mga puso upang sundin ang banal na batas. Pagkatapos ay mapapatawad tayo nang hindi binabalewala ng Diyos ang batas na ito, at pagkatapos ay mabibigyan tayo ng Diyos ng kapangyarihan, tulad ng ginawa niya kay Hesus, upang hatulan ang kasalanan sa laman, at siya, sa pamamagitan ng kanyang Espiritu, ay maaaring tuparin ang katuwiran ng batas sa atin.
5. Kapag nagawa na ito, hindi na natin dapat hanapin ang kalayaan mula sa kalungkutan sa mundong ito, sapagkat tayo, kasama niya, ay



magdadala ng mga kasalanan at kalungkutan ng iba; ngunit maaari nating hanapin ang natitirang kapahingahan para sa bayan ng Diyos, -- para sa dakilang kawalang-hanggan kung saan ang lahat ng mga pagkakamali sa mundo ay itatama, at kung saan ang madilim dito ay magiging liwanag sa langit. Kasama ni Job, sinasabi natin, “Alam ko na ang aking manunubos ay nabubuhay,” at kasama ni David, “Ako ay masisiyahan pagkagising ko na may wangis mo.” Kasama ang lahat ng hindi mabilang na grupo, ituturing natin ang ating mga sarili na mga manlalakbay at mga dayuhan dito, na hinahanap ang lungsod na may mga pundasyon, na ang tagapagtayo at may-ari ay ang Diyos.

6. Sa halip na ang kalungkutan ay maging ebidensya ng poot ng Diyos, ginagamit niya ito, sa kanyang walang hanggang karunungan at pag-ibig, bilang isang paraan ng disiplina at pag-unlad na higit na mag-aangkop sa atin para sa mga kagalakan ng langit. Sa katunayan, mayroon siyang pangako na ang lahat ng bagay ay magkakasamang gagawa para sa ating ikabubuti kung mahal natin siya. Maging si Hesus ay ginawang perpekto sa pamamagitan ng pagdurusa bago siya naging Kapitan ng ating kaligtasan, at magrereklamo ba tayo kung kinakailangan nating sundin ang ating Pinuno tungo sa kasakdalan at kagalakan, sa parehong paraan na kanyang nilakaran?
7. Ang buong buhay at kamatayan ni Kristo ay isang patunay, isang demonstrasyon, ng posibilidad na ang kahinaan ng tao ay maaaring hawakan ang banal na kapangyarihan sa pamamagitan ng pananampalataya upang mamuhay sa mundong ito nang may matuwid na buhay at mamatay nang matagumpay.

Ang lahat ng mga aral na ito ay dapat matutunan ng isang nawawalang mundo bago ito matubos. Itinuro lahat ni Hesus ang mga ito, at siya ang Manunubos. Sa kanyang buhay at kamatayan, ang buong problema ng sakit ay isinasaalang-alang at ang bawat tanong ay sinasagot, at sinasagot nang naaayon sa isang Diyos na pag-ibig.

Ito ang naging problema ng mga problema. Walang kabuluhan ang pagtalakay dito ng bawat pilosopiya. Ang Epicureanismo, sa pamamagitan ng pagtanggì sa posibilidad ng isang buhay sa hinaharap, ay lalong naglubog sa mga tao sa baliw na karera para sa kasiyahan dito, at sa gayon ay pinarami ang kanilang paghihirap, at ginawa ang bawat kalungkutan na isang walang halong kasamaan na nagtago sa mga tao sa mukha ng isang mapagmahal na Ama. Hinangad ng Estoismo na manhid ang damdamin ng tao sa pagdurusa, at sa katunayan, ginawa silang walang pakialam sa mga kalungkutan ng iba. Tinalikuran ni Buddha ang problema. Sinabi niya na ang pag-iral ay ang pagdurusa, ang tanging pahinga ay ang Nirvana ng kawalan. Maging ang mga

taga-aliw ni Job ay sumagot sa lahat ng mga tanong na ito nang mali; at ang asawa ni Job ay nagmakaawa sa kanya, dahil sa kanyang kalungkutan, na sumpain ang Diyos at mamatay.

Ganito ang naging takbo ng mundo, -- lahat ng tao, sa pamamagitan ng pagdurusa, ay napopoot sa Diyos, at sa gayon ay patuloy na nagkakasala at nagdurusa, hanggang sa mawala ang lahat ng kaalaman tungkol sa isang Diyos na pag-ibig. Ngunit matapos hindi makilala ng mga tao ang Diyos sa pamamagitan ng karunungan, ikinalugod ng Diyos, sa pamamagitan ni Hesus, na ihayag ang kanyang sarili at lutasin ang lahat ng mga problemang ito. Ang tanging dahilan kung bakit hindi sumama si Job sa karamihan sa pagsumpa at kamatayan ay dahil sa pamamagitan ng pananampalataya ay naunawaan niya ang pangako at katotohanan ng isang ibinigay na Tagapagligtas, at sa pamamagitan niya, ng isang hinaharap kung saan niya "makikita ang Diyos," at mauunawaan ang lahat ng kanyang mga probisyon dito. At ano ang natitira para sa atin? Ano ang dapat nating tiisin, oo, nang may kagalakan, upang tiisin ang lahat ng kalungkutan na dumarating, at sa gayon ay punan ang nasa likod ng mga pagdurusa ni Cristo para sa kanyang katawan, na siyang simbahan?

Bakit hindi tayo dapat magalak sa kapighatian? Kung tayo ay nasa bilanguan, ang Pag-ibig ang may hawak ng mga susi, at tayo, tulad ni Pablo, ay hindi mga bilanggo ni Cesar, kundi mga bilanggo ng Panginoon. Ang ating sariling kabutihan at ang kabutihan ng kanyang layunin ay iisa, at kapag ito ay para sa kabutihang iyon, palalayain niya tayo, tulad ng ginawa niya kay Pedro.

Walang kalungkutan ang makakarating sa atin hangga't hindi ito binabago ng kanyang pag-ibig tungo sa isang pagpapala. Sa pamamagitan nito, tayo ay nagiging mas malambing, mas mabait, ang ating mga pakikiramay ay lumalawak, ang ating mga puso ay lumalaki, at tayo ay lalong inaangat sa kapaligiran ng banal na pag-ibig, hanggang sa makumpleto ang pagbabayad-sala, at tayo ay maging kaisa ng nagdurusang sangkatauhan, at kasabay nito ay kaisa ng Ama at kaisa ng Anak.

## **17. Ang Pakikitungo ng Diyos sa Masasama**

“Ang sumasampalataya sa Anak ay may buhay na walang hanggan.” – Juan 3:36

“Ang kaluluwang nagkakasala, siya’y mamamatay.” – Ezekiel 18:20

“Wala nang kamatayan.” – Apocalipsis 21:4

Matapos isaalang-alang ang pag-ibig ng Diyos gaya ng ipinahayag sa kanyang gawain, gaya ng ipinahayag sa kanyang batas, at gaya ng ipinahayag sa pagbabayad-sala kung saan ang mga tao ay inililigtas mula sa mga huling bunga ng paglabag sa batas na iyon, ating isasaalang-alang ngayon ang pag-

ibig na iyon gaya ng ipinahayag sa pakikitungo ng Diyos sa mga nagpapatuloy sa pagkakasala.

Nakita natin na ang lahat ng paghihirap ay bunga ng kasalanan, at ang kasalanan ay paglabag sa batas ng Diyos. Samakatuwid, ang batas ng Diyos ay simpleng daan ng kaligayahan at kagalakan. Ito ang paraan ng paglalakad ng mga tinubos kapag sila ay bumalik at pumunta sa Sion, na may mga awit at walang hanggang kagalakan sa kanilang mga ulo. Maaaring itanong, Kung ang Diyos ay pag-ibig, bakit umiiral ang kasalanan? Bakit ito pinayagang umiral? Bakit ito pinayagang patuloy na umiral sa mahaba at nakakapagod na mga siglong ito? At kailan, at paano, kung sakaling mangyari, ito ay dadalhin sa isang wakas, at ang walang hanggan at pangkalahatang paghahari ng katuwiran at kapayapaan ay isasagawa?

Naniniwala kami na ang mga tanong na ito ay maaaring masagot nang makatwiran, lohikal, at palagian, at masasagot nang naaayon sa katangian ng isang Diyos na pag-ibig, at tanging pag-ibig lamang. Alam na alam namin na ang teolohiya ng panahong ito ay hindi kayang tugunan nang kasiya-siya ang mga tanong na ito, ngunit naniniwala kami na kaya ito ng teolohiya ng Bibliya.

Upang ang tao ay maging iba sa isang robot lamang, isang makina upang ipahayag ang isipan ng Diyos—upang siya ay maging isang hiwalay na personalidad, may kakayahang mabuhay, mag-isip, at kumilos para sa kanyang sarili, at sa gayon ay may kakayahang parangalan ang Diyos, sa pamamagitan ng pagbabalik sa kanya ng pagmamahal para sa pagmamahal, at papuri para sa kanyang kabutihan—upang ang tao ay maging ganito, kinakailangan na siya ay maging malaya. Ngunit ang pagpapalaya sa tao ay ang pagtahak sa panganib ng kasalanan. Sa madaling salita, upang ang tao ay maging may kakayahang maging matuwid, kinakailangan na siya ay maging may kakayahang maging masama. Hindi ginawa ng Diyos ang tao na masama; ni hindi niya ginawa ang tao sa ganap na kahulugan na matuwid. Ginawa lamang niya siyang may kakayahang pareho; may kakayahang maging isa, upang siya ay maging isa sa isa. Hindi maaaring basta-basta magbigay ang Diyos ng karakter, mabuti man o masama; kung magagawa niya, siya ang may kasalanan sa hindi pagbibigay sa lahat ng tao ng katuwiran, at bunga ng kagalakan.

May pagkakaiba ang kawalang-muwang at pagkatao, mabuti man o masama. Ang kawalang-muwang ay, sa isang kahulugan, ang kawalan ng pagkatao. Kung mayroon akong isang blangkong libro, na ang bawat pahina ay puti at malinis, maliban kung ang wika ay tumutukoy lamang sa mekanikal na pagpapatupad ng libro, hindi ito masasabing mabuti o masama; ito ay

inosente. Habang sinusulat ko ito araw-araw, ito ay nagpapanggap na katangian, at nagiging mabuti o masama, ayon sa kung paano ko isinusulat dito ang mabuti o masamang bagay.

Kaya't ginawa ng Diyos ang tao na walang sala, dalisay, at malayang pumili, at inilagay siya sa ilalim ng mga kondisyong kanais-nais para sa pagkamit ng isang matuwid na pagkatao. Ganito niya ginawa ang lahat ng matatalino at may pananagutang mga nilalang sa kanyang sansinukob. Pinili ng ilan sa kanila ang masama sa halip na mabuti, at ito ang dahilan ng pagkakaroon ng kasalanan at paghihirap. Hindi nilikha ng Diyos ang kasalanan o paghihirap. Hindi ito isang ganap na pangangailangan na magkaroon ng kasalanan at paghihirap; ngunit ito ay isang ganap na pangangailangan na ang tao ay dapat maging may kakayahan sa mga ito, kung hindi ay hindi siya maaaring maging may kakayahan sa katuwiran at kagalakan.

Walang sinuman ang maaaring tumanggi na ang Diyos ay nagdusa sa panganib ng kasalanan, sapagkat iyon ay pagtatanggi sa pagkakaroon ng kasalanan. Ito ang dahilan kung bakit niya sinuong ang panganib na iyon, dahil ang gayong panganib ay kinakailangan para sa posibilidad ng katuwiran at kagalakan. Ngunit ang walang hanggang kasalanan ay magiging isang walang hanggang paghadlang sa mga plano ng Diyos para sa isang sansinukob kung saan ang bawat nilalang ay dapat magsaya sa kanyang pag-ibig at magbalik sa kanya ng papuri at pasasalamat. Kaya habang ang Diyos ay nagdusa sa panganib ng kasalanan, hindi niya sinuong ang panganib ng walang hanggang kasalanan.

Upang maiwasan ang walang hanggang kasalanan, ang tao ay binigyan ng kondisyonal na pag-iral at pagkakataong makapasok sa punongkahoy ng buhay upang mapanatili ang pag-iral na iyon; ngunit nang siya ay magkasala, upang hindi niya iunat ang kanyang kamay at kumuha at kumain mula sa punongkahoy ng buhay, at mabuhay magpakailanman, isang walang kamatayang makasalanan, pinalayas siya ng Panginoon mula sa hardin, at naglagay ng isang anghel upang bantayan ang daan patungo sa punongkahoy ng buhay.

Tingnan ang mundo kung ano ito, puno ng kalungkutan at pagdurusa. Bawat lungsod at bayan ay may kampo ng "mabababang berdeng mga tolda" kung saan naroon ang tahimik na karamihan. Bawat bunton ay nagtataglay ng kayamanan ng puso. Bawat apuyan ay may bakanteng upuan, bawat puso ay may silid na pinagmumultuhan kung saan bumabagsak ang tahimik na liwanag ng buwan ng malungkot na alaala. Alam ng bawat kaluluwa ang sarili nitong kapaitan, at walang kabuluhang inaakala na ang iba ay naglalakad sa sikat ng araw, habang ang landas nito ay nasa mga anino lamang.

Kung maitataas ang tabing, at makikita nating lahat ang mga tao nang puso sa puso, na ngayon ay mata sa mata, anong nakapangingilabot na mga paghahayag ng hindi kilalang paghihirap ang magkakaroon! Gaano karaming nakangiting mukha ang naghahangad, sa pamamagitan ng pagpaparami ng mga ngiti, na itago ang pusong nagdurugo! Kung ang lahat ng paghihirap at pagdurusa ng iisang lungsod lamang ang ilalahad sa ating mga mata, tayo ay tatayo nang may kilabot; ngunit ang mundo ay binubuo ng maraming ganitong mga lungsod. Tanungin ang iyong sarili, magiging mabuti ba ang Diyos, magiging pag-ibig ba siya, upang lagyan ng imortalidad ang lahat ng ito? Ang sagot ay, Hindi! Mariing hindi! Magiging mabuti ba siya o matalino na sumugal sa walang hanggang pag-iral ng pagdurusa? Muli ang sagot ay, Hindi. Ngunit ang Diyos ay mabuti; siya ay pag-ibig. Samakatuwid, hindi niya isinapanganib ang mga ganitong panganib; ngunit itinalaga niya ang imortalidad sa pagsunod sa kanyang banal na batas upang ang kasalanan at paghihirap, kung darating ang mga ito, ay maging mga anak lamang ng ilang maikling taon, habang ang katuwiran at kagalakan ay walang hanggan.

Ang kasalanan ang sanhi ng lahat ng paghihirap. Ang walang hanggang kasalanan ay magiging walang hanggang paghihirap. Ang walang hanggang kasalanan, walang pag-asa, ay magiging walang hanggan, walang pag-asa na paghihirap. Ang walang hanggang pag-iral ng makasalanan ay ang kanyang walang hanggang malay na pagdurusa. Ang tanging pagtakas mula rito ay ang pag-aakala ng unibersalismo, ngunit hindi lamang ito isang palagay, kundi ito ay direktang sumasalungat hindi lamang sa Bibliya, kundi pati na rin sa lahat ng alam natin tungkol sa kalikasan ng kasalanan.

Alam natin na ang kalikasan ng kasalanan ay ang pagpapatigas ng puso laban sa mabubuting impluwensya. Habang tumatagal ang isang tao rito, mas tiyak na magpapatuloy ito. Hindi nangangailangan ng inspiradong salita upang ihayag sa pilosopikal na isipan ang katotohanan na sa bawat patuloy na makasalanan ay may katapusan ang probasyon—isang panahon kung kailan pinatigas ng kasalanan ang kanyang puso laban sa mga impluwensya ng mabuti, at pinalakas ang mga impluwensya ng kasamaan na nakahawak sa kanyang kalikasan, kaya't isang ganap na katiyakan na hindi siya kailanman tatalikod mula sa kasalanan patungo sa katuwiran. Ang walang hanggang malay na pag-iral ng isang taong tulad niya ay magiging walang hanggan, malay, at walang pag-asang paghihirap, na patuloy na bumababa sa mas malalim na kalaliman ng kadiliman at kawalan ng pag-asa. Mabuti ba sa Diyos na ipagpatuloy ang gayong pag-iral magpakailanman? Kahit na sa kalagayan ng pinaghalong mabuti at masama dito, sinong taong maalalahanin ang pipili ng kawalang-hanggan nito, kung kaya niya? May katotohanan sa lumang

alamat ng mansanas ng buhay, na napakagandang ginawa sa patulang taludtod ni Owen Meredith (Lord Lytton).

Isang mansanas ang dinala kay Haring Solomon mula sa puno ng buhay, na kung kakainin lamang niya, mabubuhay siya magpakailanman. Nagpinopilosopiya siya tungkol sa buhay at sa kabiguan nitong magbigay-kasiyahan sa kanya, at napagpasyahan na ayaw niya itong kainin; ngunit inakala niyang may kilala siyang isa sa kanyang mga paborito at masayahing asawa o babae na magiging malaking biyaya ito. Tiyak na sa buhay niya ay puro kagalakan, at gugustuhin niyang magpatuloy ito. Ibinigay niya ito sa kanya; ngunit nagpinopilosopiya rin siya, na binibigyan siya ng mga dahilan kung bakit ayaw niya itong kainin. Dinala niya ito sa iba; kaya't ipinasa ito sa lahat ng antas ng lipunan, mula sa pinakamataas hanggang sa pinakamababa, at sa huli ay ibinalik sa hari, at iningatan sa isang urnang pilak, dahil walang kakain nito.

Kahit dito, napakatindi ng paghihirap na dulot ng kasalanan, kaya't ang bawat mapag-isip na pag-iisip ay mag-aalangan na magpasya na ang walang hanggan ng ganitong uri ng pag-iral ay isang biyaya sa halip na isang sumpa. Ngunit dito ay nananatili ang pag-asa ng isang bagay na mas mabuti pa ang darating. Kung ang lahat ng iba pang pag-asa ay mawawala, sa kaluluwang labis na nawawalan ng pag-asa, na walang alam sa aliw ng pag-ibig ng Diyos, nananatili ang pag-asa ng kamatayan—ang pag-iisip na ang "nakakagulat na lagnat" ay malapit nang matapos, hindi na ito magtatagal. Alisin kahit ang pag-asang ito, at iwanan ang kaluluwa nang lubusan at walang pag-asa sa walang kamatayang kawalan ng pag-asa, hindi pa kasama ang anumang literal na apoy—maaari bang magbigay ang isang Diyos na pag-ibig ng ganitong pag-iral sa isang nilalang na kanyang nilikha? Ang sagot ay dapat, Hindi.

Ipagpalagay na ilalagay niya ang makasalanan sa kabilang mundo, ibabalik sa kagandahan nito sa Eden, o sa langit mismo. Ang kasalanan ang nagdala ng lahat ng paghihirap sa mundo; at malapit na nitong gawing isa pang mundo ang kaawa-awa nitong anyo. Ipagpalagay na ang mga makasalanang kaluluwa ay ihihiwalay, at iilang makasalanan lamang ang ilalagay sa isang mundo kung saan lahat ay matuwid. Ito ang magiging pinakamasamang parusa sa lahat. Ang makasalanan ay may dalang impiyerno, sa kanyang sariling puso, at ang mga apoy nito ay mas lalong mag-aalab sa dalisay na hangin ng langit. Gustuhin ang isang lalaking may nag-aalab na gana sa pag-inom, na naglalakad sa mga ginintuang kalye ng Bagong Jerusalem, naghahanap ng lugar upang mapawi ang kanyang uhaw, at hindi ito matagpuan; o isang babae na ang pangunahing kasiyahan dito ay ang tsismis tungkol sa mga pagkakamali ng kanyang mga kapitbahay, na natutuklasan na ang libangan ay

nag-alis sa kanya doon, dahil sa kakulangan ng materyal para sa tsismis. Ang mga taong ito ay gugustuhing lumipat. Ipagpalagay na ilalagay mo sila kung saan lahat ay masasama at tanging masasama lamang; doon maghahari ang paghihirap.

Ngayon ay nakita natin na hindi maaaring basta-basta gawing matuwid ng Diyos ang makasalanang kaluluwa, sapagkat ang katuwiran ay nagpapahiwatig ng kalayaan sa pagpili at kusang-loob na pagkilos. Nakita rin natin na ang patuloy na makasalanang ay hindi magpapasakop sa Diyos, upang maging matuwid mula sa kanyang sariling malayang kalooban, sapagkat ang kasalanan ay patuloy na nagpapatigas sa kanyang puso. Nakita natin na ang walang hanggang ganitong uri ng buhay ay magiging isang sumpa at hindi isang pagpapala; na sa isang kalagayan kung saan ang lahat maliban sa kanya ay mabuti, siya ay magiging lubos na miserable; at kung ilalagay kung saan ang lahat ay masama, ang paghihirap ay maghahari roon.

Ano ang isang bagay na magagawa ng walang hanggan at makapangyarihang Pag-ibig sa isang taong tulad niya, at mananatili pa ring tapat sa kanyang sarili? – Maaari niyang alisin ang pag-iral na ibinigay niya sa kanya, dahil nabigo siyang matugunan ang layunin ng pag-iral na iyon, upang punan ang lugar kung saan siya nilikha. Ito ang katarungan, ito ang pag-ibig, at ito ang gagawin ng Diyos; sapagkat sinasabi niya, “Sandali na lamang, at ang masama ay mawawala; oo, iyong papansining mabuti ang kaniyang dako, at ito ay mawawala na” “Sila ay magiging parang hindi nabuhay.”

Hindi lamang ito ang pinakamabuti, ang pinakamapagmahal na bagay na maaaring gawin sa makasalanang mismo, kundi, kapag isinaalang-alang natin ang mga kapakanan ng matuwid, ang pag-ibig nito ay mas nakikita. Mula sa mismong kalikasan ng kasalanan, at ng tao bilang isang panlipunang nilalang, nakita natin na dapat nating pasanin ang mga bunga ng mga kalungkutan at kasalanan ng isa't isa. Dapat itong magpatuloy hangga't nagpapatuloy ang kasalanan. Ngunit si Hesus ay nagdusa, ang matuwid para sa mga hindi makatarungan, upang madala niya tayo, ang mga hindi makatarungan, sa Diyos. Hindi tayo magrereklamo, kundi magagalak na makibahagi sa pagdurusa na iyon, para sa layuning iyon; ngunit kapag dumating ang panahon na ang huling patuloy na makasalanang ay tumigas nang husto na hindi na siya maaantig ng nagdurusa at maibabalik sa Diyos, bakit pa tayo magtitiis nang mas matagal? Iyon ay magiging walang pag-asa at walang silbi na pagdurusa. Ang Diyos ay pag-ibig, at hindi niya hahayaang magdusa nang ganito ang kanyang mga anak.

Pinahihintulutan tayo ni Hesus na magdusa kasama niya rito, tulad ng kanyang pagdurusa, at para sa parehong layunin, upang tayo rin ay maging perpekto sa

pamamagitan ng pagdurusa, at habang dinadala ang iba sa kanya; ngunit kapag tayo ay naperpekto na, at lahat ng iba pa na maaaring madala sa kanya sa pamamagitan ng ating nagdurusa na pag-ibig ay lumapit sa kanya, kaya't ang mga natitira ay mga walang halaga at walang pag-asa na ipa lamang, kung gayon “susuguin ng Anak ng tao ang kanyang mga anghel, at kanilang titipunin mula sa kanyang kaharian ang lahat ng bagay na nakakapagpatisod, at ang mga gumagawa ng kasamaan . . . Kung magkagayo'y magniningning ang mga matuwid na parang araw sa kaharian ng kanilang Ama.” “Ano ang ipa sa trigo? Sabi ng Panginoon.” “Titipunin ng Diyos ang trigo sa kanyang bangan, ngunit ang ipa ay susunugin sa apoy na hindi mapapatay.” Sabi ni Pablo sa mga tapat, “Ang lahat ng mga bagay ay sa inyo, . . . maging ang sanlibutan, o ang buhay, o ang kamatayan, o ang mga bagay na kasalukuyan, o ang mga bagay na darating; lahat ay sa inyo, at kayo'y kay Cristo; at si Cristo ay sa Diyos.”

Tayo, tulad ni David, ay minsang natutukso na mabalisa dahil sa tila kasaganaan ng masasama rito, ngunit lahat ng bagay ay atin. Maaaring hawak ng masasama ang ating mana sa loob ng ilang panahon, at iiwan tayong mga manlalakbay at mga estranghero rito. Magrereklamo ba tayo, nang sabihin ni Hesus tungkol sa kanyang sarili, “Ang mga sorra ay may mga lungga, at ang mga ibon sa himpapawid ay may mga pugad; ngunit ang Anak ng tao ay walang mahihigaan ang kanyang ulo”? – Ah, hindi! Sa halip, tingnan natin nang may masayang pag-asam ang panahon kung kailan ang mga kaharian ng sanlibutang ito ay magiging mga kaharian ng ating Panginoon at ng kanyang Cristo; sapagkat kapag ang mga ito ay kanya, ang mga ito ay atin; sapagkat siya ay atin, at tayo ay kanya. “At ang kaharian at ang kapangyarihan, at ang kadakilaan ng kaharian sa silong ng buong langit, ay ibibigay sa bayan ng mga banal ng Kataas-taasan, na ang kaharian ay walang hanggang kaharian, at ang lahat ng kapangyarihan ay maglilingkod at susunod sa kanya.

Ito ay nasa isip na ng pag-ibig mula pa sa simula, nang nilikha niya ang mundo para sa kanyang kaluwalhatian at kasiyahan at para sa kagalakan ng kanyang mga anak. Sa kabila ng kasalanan at kalungkutan, ang Pag-ibig ay palaging umaabot patungo sa kanyang dakilang katuparan, at ang kaharian ay darating. Tinuruan ni Jesus ang kanyang mga disipulo na ipanalangin ang panalanging iyon, “Ama namin na nasa langit, sambahin ang pangalan mo. Dumating ang kaharian mo.” Ang panalanging iyon ay idinasal nang taimtim at taimtim ng naghihintay at umiiyak na simbahan sa lahat ng mga siglong ito. Ito ay umahon mula sa mga piitan, mula sa mga kuweba sa bundok, at mula sa apoy ng libing ng martir. At ito ay sasagutin. Ang pag-ibig na may pagtitiis ay naghihintay, hindi nais na ang sinuman ay mapahamak, kundi ang lahat ay magsisi. “Buhay ako, sabi ng Panginoong Diyos, wala akong kaluguran sa



kamatayan ng masama; kundi ang masama ay tumalikod sa kanyang lakad at mabuhay; manumbalik kayo, manumbalik kayo mula sa inyong masasamang lakad; sapagkat bakit kayo mamamatay?”

Ngunit ang ipa ay kailangang sirain at ang kaharian ay ibabalik sa mga tapat. Ito ang dahilan kung bakit nilipol ng Diyos ang masasama. Siya ay pag-ibig, at pinakamabuti para sa lahat na ang masasama ay malipol. Pagkatapos ang kaharian ay ibabalik sa mga matuwid, at “bawat nilalang na nasa langit, at nasa lupa, at nasa ilalim ng lupa, at nasa dagat, at lahat ng nasa mga ito,” ay maririnig na magsasabi, “Ang pagpapala, at karangalan, at kaluwalhatian, at kapangyarihan, ay sumakaniya na nakaupo sa trono, at sa Kordero magpakailanman.” Ang layunin ng pag-ibig ay matutupad sa wakas, at ang patuloy na pagpapakita nito ay magdadala ng pangkalahatang pagkilala, at walang patid, walang hangganang pagbabalik ng pag-ibig.

## **18. Bakit Matagal Nang Pinahihintulutan ang Kasalanan?**

“Ang pag-ibig ay mapagpahinuhod, at magandang-loob.” – 1 Cor. 13:4  
“Ang Panginoon ay . . . mapagpahinuhod sa atin, na hindi niya nais na sinoman ay mapahamak.” – 2 Pedro 3:9

Ang pagkakaroon ng kasalanan at ang bunga nitong paghihirap ay hindi man lang sumasalungat sa ideya na ang Diyos ay pag-ibig, at tanging pag-ibig lamang. Ang posibilidad ng kasalanan ay isang pangangailangan upang maisakatuparan ang pag-ibig. Ang bawat magulang na nagdadala ng anak sa mundo upang masiyahan ang likas na pag-ibig na itinanim ng Diyos bilang ama ay may parehong panganib. Ang anak ay maaaring maging isang pagpapala o maaari siyang maging isang sumpa sa kanyang uri; gayunpaman, ang panganib ay dapat takbuhan, o ang mismong pag-iral ng lahi ay dapat tumigil, at hindi lamang ang pag-ibig ng Diyos kundi lahat ng pag-ibig ng ama ay madadaya sa pagsasakatuparan nito.

Nakita natin kung paano wawakasan ng Diyos ang kasalanan, upang ang bawat nilalang sa langit at sa lupa ay sa wakas ay matagpuang nagbubuhos ng pasasalamat na papuri para sa isang buhay na, bilang perpektong kagalakan, ang magiging pinakamataas na posibleng katuparan ng pag-ibig. Ito ay maisasakatuparan sa pamamagitan ng pagpapakita ng kanyang pag-ibig upang makuha ang lahat ng maaaring makuha sa kabanalan at kaligayahan. Ang natubos na mundo ay titira sa mga ito, at ang lahat ng iba pa ay magiging parang hindi sila nabuhay. Ito ang pinakamahusay na magagawa ng walang

hanggang Pag-ibig para sa lahat ng kanyang mga nilalang, pinakamahusay para sa parehong mga naligtas at mga nawawala.

Gayunpaman, nananatili pa rin ang tanong, Bakit pinayagang magpatuloy ang kasalanan nang ganito katagal? Bakit mabagal na lumipas ang mga pagod na siglo, dala ang kanilang bigat o kalungkutan? Bakit hindi dinala ng Pag-ibig ang pangwakas na tagumpay dito, at ang pagpapalaya sa kanyang mga anak mula sa paghihirap at sakit? Tunay na alam ng Diyos kung sino ang magiging makasalanan nang walang pagbabago; bakit hindi niya nilipol si Satanas at ang kanyang mga anghel sa simula pa lamang, ni hinayaan silang tuksuhin ang sangkatauhan? Bakit, nang magkasala sina Adan at Eva, hindi niya sila nilipol, at lumikha ng dalawa pa sa mga tao sa mundong ito, ni hinayaan ang sumpa ng kasalanan na magpatuloy nang ganito hanggang sa ang mundo mismo ay masira, at ang bawat burol at lambak ay mabahiran ng dugo at mapuno ng luha?

Dapat tandaan na ang tunggalian sa pagitan ng mabuti at masama ay hindi lamang sa mundong ito. Ito ay isang pangkalahatang tunggalian. At bakit? – Dahil lamang, dahil ginawang malaya ng Diyos ang tao, at sa gayon ay naharap sa panganib ng kasalanan, sa parehong dahilan na ginawa niyang malaya ang mga anghel, ginawa niyang malaya ang lahat ng kanyang moral na may pananagutang nilalang sa mga tao sa lahat ng mundo. Sa katunayan, hindi sana sila naging may pananagutang moral kung hindi sila malaya. Kaya ang panganib ng kasalanan ay isang pangkalahatang panganib. Hindi ko sinasabing ang kasalanan mismo ay pandaigdigan; hindi ako naniniwala rito; ngunit ang tunggalian sa pagitan ng kasalanan at katuwiran ay pandaigdigan.

May bahagi sa mga anghel na nagkasala, at sila, kasama ang kanilang prinsiphe, si Satanas mismo, ay nagtitipon at nangunguna sa mga puwersa ng kasamaan mula noon. May bahagi sa mga anghel na hindi nagkasala, at sila, kasama si Prinsipe Emanuel, ang Kapitan ng ating kaligtasan, ay siya ring nagsimula sa langit, nang si Miguel ay lumaban, at si Satanas ay lumaban, at ang kanilang mga anghel. Walang isang matalino, responsable sa moral na nilalang sa lahat ng di-mabilang na milyun-milyong tao sa di-mabilang na mga mundo ang hindi interesado sa tunggalian na ito, at, sa ilang paraan, kahit papaano, ay may bahagi rito. Lahat ay pinalaya at inilagay sa probasyon, tulad ng mga tao at mga anghel. Balang araw, matatapos ang tunggalian, at ang tagumpay na napanalunan para sa katotohanan at tama; pagkatapos ay magsasara ang probasyon ng lahat, at lahat ng mga nagtagumpay ay pagtitibayin sa kanilang imortalidad.

Hindi natin alam kung ilan sa mga mundong ito ang hindi naapektuhan ng kasalanan. Maaaring ang mga nagkasalang anghel at ang tao lamang ang

nakikipagdigma sa Diyos. Ito ang alam natin, ang ating Diyos ay ang Diyos ng mga hukbo. Kapag ang tunggalian ay lumalala sa ating paligid, at nakikita natin ang kasalanan sa lahat ng dako, kung minsan ay iniisip natin na ang mga tunay na matuwid ay nababawasan sa lupa, at, tulad ni Elias, halos natatakot tayo na tayo ay nag-iisa, at ang lahat ng iba ay lumuhod kay Baal. Sa ganitong mga pagkakataon, kailangan lamang nating tumingala gamit ang mata ng pananampalataya upang malaman na tayo ay bahagi ng makapangyarihang mayorya, at ang ating Kumander, na nangunguna sa kanyang mga hukbo, ay humahantong sa tagumpay.

Ngunit ano ang kinalaman ng lahat ng ito sa pagpapatuloy ng kasalanan? Ang sagot natin, Marami; lahat, sa katunayan. Walang ginagawang arbitrario ang Diyos. Ginawa Niya tayong lahat na malayang pumili sa pagitan ng mabuti at masama. Hindi Niya kailanman lalabagin ang kalayaan ng isa sa kanyang mga nilalang. Ang buong tunggalian sa pagitan ng katotohanan at kamalian, sa pagitan ng tama at mali, ay dapat labanan hanggang sa huling konklusyon sa harap ng lahat. Ang konklusyong iyon ay nakasalalay sa kapangyarihan ng katotohanan at karapatan upang tuluyang manakop sa isang patas na larangan, sa isipan ng malaya at matatalinong nilalang.

Ang Diyos ay nililitis. Inakusahan siya ni Satanang pagiging matigas at hindi makatarungan; sinabi niya na ang kanyang mga batas ay arbitrario at malupit. Sa sansinukob ng matatalinong nilalang ay sinasabi ng Diyos, "Kayo ang aking mga saksi, sabi ng Panginoon, na ako ang Diyos," - ibig sabihin, na ako ay mabuti, na ang aking mga batas at pakikitungo sa aking mga nilalang ay pag-ibig; sa madaling salita, na ang Diyos ay pag-ibig.

Ngunit ang lahat ng ito ay nangangailangan ng kaunting panahon. Kung sakaling binura ng Diyos si Satanang at ang kanyang mga anghel noong una silang nagkasala. Ang tanging layunin niya sa paggawa nito ay ang wakasan ang kasalanan at paghihirap doon mismo. Maisasakatuparan kaya nito ang layuning iyon?

Si Satanang ay isang marangal na anghel sa langit, isa sa mga pinuno ng mga hukbo ng langit. Hindi nila nakita ang kakila-kilabot na katangian ng kasalanan. Sa katunayan, hindi nila talaga nakita si Satanang na gumawa ng anumang malaking kasamaan. Inakusahan lamang niya ang Diyos, at sinabing siya ay arbitrario at matigas ang ulo. Ang mismong paratang na ito ang naglagay sa Diyos sa paglilitis sa harap ng malayang pag-iisip ng kanyang mga nilalang. Totoo ba ito o mali? Kung noon at doon ay binura ng Diyos ang mga hukbo ng kasamaan, bago pa man hayaang umunlad at ipakita ng kasamaan ang tunay nitong kalikasan, hindi ba sasabihin ng mga natitira na ang mga paratang ni Satanang ay makatarungan, at na sa mismong akto na iyon

ay napatunayan ng Diyos ang kanyang sarili na nagkasala? Ngunit ito ay, hindi upang wakasan ang kasalanan, kundi upang ipagpatuloy at paramihin ito. Ang mismong layunin ng Diyos sa paggawa niyan ay sa gayon ay natalo. Ang Diyos ay masyadong matalino para diyan.

Kaya't ang kasalanan ay dapat hayaang lumago hanggang sa makita ng lahat ng malaya at matatalinong nilalang ng Diyos na ang kasalanan ay paghihirap at ang katuwiran ay kagalakan; at ito ang mismong dahilan kung bakit sinabi ng Diyos sa pag-ibig, "Huwag kang magtatagumpay," at "Magtatagumpay ka." Walang anumang arbitraryo rito. Ang Diyos ay napawalang-sala. Ang Kanyang kasiyahan at kaluwalhatian ang pinakamataas na posibleng kagalakan ng lahat ng Kanyang mga nilalang. Ang kasalanan, kung matagumpay na ipagpapatuloy at isakatuparan, ay nangangahulugan ng pagbagsak ng Pamahalaan ng Diyos, ang pagpapataksik sa Diyos mismo, at ang pagkawasak ng Kanyang kasiyahan at kaluwalhatian; kaya naman ang kasalanan ay paghihirap, at hindi kagalakan. Ang unibersal at walang hanggang kasalanan ay magiging unibersal at walang hanggang paghihirap. Sa gayon, ang Diyos ay napawalang-sala, at si Satanas ay nahatulan.

Kapag ang kasalanan ay nabuo hanggang sa makita ito, saka lamang maaaring wakasan ng Diyos ang kasalanan, at lipulin ang mga hindi nababagong makasalanan, at bawat nilalang sa kanyang sansinukob ay makikiisa sa kanya sa paghatol na ito, at ipahahayag siyang makatarungan. Ito ang dahilan kung bakit ang mga matuwid ay nakikibahagi sa kanya sa paghatol. Sa ganitong paraan matatapos ang buong tunggalian, at ang tagumpay ay magiging pangwakas, upang "ang paghihirap ay hindi na muling lilitaw sa pangalawang pagkakataon."

Magagawa ang lahat ng ito, ngunit ang perpektong kalayaan ng bawat indibidwal na pag-iisip ay mapapanatili sa lahat ng ito. At kapag ang mga tinubos sa wakas ay ibuhos ang kanilang walang humpay at pangkalahatang awit ng papuri at pagsamba, ang awit na iyon ay magmumula sa mga kaluluwang malaya sa kasalanan, ngunit nananatili ang buong kapangyarihang magkasala—hiwalay, may kamalayan, matatalinong nilalang, na hindi kailanman magkakasala, dahil lamang sa natuto silang mahalin ang katuwiran at kamuhian ang kasamaan. Sa gayon, sila ay magiging mga nilalang na may kakayahang pahalagahan ang isang Diyos na pag-ibig, at sa gayon ay may kakayahang magbigay sa kanya ng pag-ibig bilang kapalit. Ito ang layunin ng Diyos sa paglikha ng mga mundo, at hindi ito matatalo ni Satanas at ng kasalanan, ni aagawan siya ng kanyang inaasam na pag-ibig. Ang paghihintay sa pangwakas na hatol, na ibinubuhos sa kamangha-manghang papuri mula sa malayang mga isip at puso ng lahat ng matatalinong nilalang, ay magiging,

"Dakila at kamangha-mangha ang iyong mga gawa, Panginoong Diyos na Makapangyarihan sa lahat; makatarungan at totoo ang iyong mga daan, ikaw na Hari ng mga banal." Karapat-dapat ang Panginoong lumikha, karapat-dapat ang Kordero na pinatay, upang tumanggap ng kapangyarihan, at kayamanan, at karunungan, at lakas, at karangalan, at kaluwalhatian, at mga pagpapala.

Hindi lamang matutuklasan ni Satanas ang kanyang sarili na hindi niya kayang talunin ang plano ng Diyos, kundi hindi niya ito ipagpapaliban kahit isang taon o isang araw. Nang magkasala ang tao, sinabi sa kanya ng Diyos, sa diwa, "Pararamihin kong lubos ang iyong binhi." Bakit niya ginawa ito? Kung ang tao ay hindi nagkasala, sa isang tiyak na panahon na alam ng Diyos, ang mundo ay matitirahan ng mga matuwid na nilalang, na lumipas na sa kanilang panahon ng pagsubok, at nakumpirma sa kanilang imortalidad. Nang magkasala ang tao, lubos niyang pinarami ang binhi, na mula sa karamihan na isisilang at mamamatay, siya, sa pamamagitan ni Cristo, ay sa parehong oras ay titipunin ang parehong bilang na dapat "ibilang sa kanya para sa isang henerasyon."

Alam Niya ang araw at oras, at kapag dumating na ang dispensasyon ng kaganapan ng panahon, ang lahat ng bagay ay natipon na kay Cristo, at ang orihinal na plano at layunin ng Diyos ay magiging ganap. Malalaman ng sansinukob kung gayon na, kung si Satanas ay "makapangyarihan," ang Diyos ay makapangyarihan sa lahat, at samakatuwid ay walang kapangyarihan ang makakapagpaliban sa kanyang mga plano.

Ang ating maliliit na buhay ay ibinubuhay dito sa lambak ng pagsubok at kadiliman, at ang panahon para sa atin ay tila mahaba; ngunit ano ang anim na libong taon kumpara sa kawalang-hanggan? Sabi ng Panginoon: "Sa sandaling panahon ay pinabayaan kita," – tila, kumpara sa kalagayan ng mga tinubos sa hinaharap—"sa sandaling panahon ay pinabayaan kita; ngunit sa pamamagitan ng dakilang mga kaawaan ay pipisanin kita. Sa kaunting poot ay ikinubli ko ang aking mukha sa iyo sa sandaling panahon; ngunit sa pamamagitan ng walang hanggang kagandahang-loob ay maaawa ako sa iyo, sabi ng Panginoon mong Manunubos."

Kapag ilang milyong taon na ang ginugol sa lubos na kagalakan ng mga tinubos, ang mga dating bagay ay hindi na maaalala o maiisip. Hindi naman sa magkakaroon ng anumang arbitraryong pagkawala ng alaala, sapagkat iyon ay magsasangkot ng pagkawala ng pagkakakilanlan; ngunit walang anino ng nakaraang kalungkutan ang mananatili kahit isang sandali sa kaluluwa. Ang mga tinubos na nabuhay nang matagal sa tuktok ng Beulah, kung susulyapan nila ang kanilang sarili, ay titingin mula sa tuktok ng burol patungo sa tuktok ng burol, mula sa paraisong nakamit hanggang sa paraisong nawala. Kung ang lambak ng kasalanan at pagdurusa, ang maikling sandali ng kanyang poot, ay maiisip lamang, ang ating kasalukuyang kagalakan ay madaragdagan sa pamamagitan nito, at ang ating pag-ibig sa kanya ay mapapadakila ng kahanga-hangang

paghahayag, sa pamamagitan ng pagtubos, ng dakilang katotohanan na ang Diyos ay pag-ibig.

## 19. Magkakaroon ba ng Pakinabang?

“Atin ang panahon ng pagtatanim, Diyos lamang ang nakakakita sa wakas ng itinanim; Higit pa sa ating paningin, mahina at malabo, Ang panahon ng pag-aani ay nakatago sa kanya.”  
-- Whittier

Nakita na natin kung bakit umiiral ang kasalanan, at kung bakit ito pinayagang umiral nang ganito katagal. Sa pamamagitan ng hiwaga ng Diyos, ipinaliwanag ang hiwaga ng kasamaan. Ang Leon ng tribo ni Juda ay natagpuang karapat-dapat na magbukas ng aklat at magtanggag ng mga tatak nito. Nakita rin natin kung paano wawakasan ang kasalanan, at ihahayag ang kaluwalhatian ng Diyos, upang makita ito ng lahat ng laman nang sama-sama. Isa pang tanong ang natitira sa puntong ito: Magkakaroon ba ng anumang pakinabang ang Diyos at ang kanyang mga nilalang bilang resulta ng kasalanan at pagtubos? Kapag nakumpleto na ang pagtubos, ang mundo at ang sansinukob ba ay magiging kung nasaan ito kung hindi kailanman umiral ang kasalanan? O magkakaroon ba ng mas perpektong kaligtasan laban sa kasalanan sa hinaharap, isang mas mataas, at mas malalim, at mas malawak na kaalaman sa pag-ibig ng Diyos, at sa gayon ay isang mas dakilang kagalakan at mas malaking kapayapaan kaysa sa kung hindi man ay posible?<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Kapag pinag-uusapan natin ang isang bagay bilang posible at ang isa pang bagay bilang imposible sa Diyos, nais nating maunawaan na ito ay imposible sa kanya lamang kung pag-uusapan ang ating pang-unawa sa kanya, -- ibig sabihin, hindi maiisip ng isip ng tao na ito ay magiging posible. Sa isang diwa, walang imposible sa Diyos, ngunit sa ibang diwa ay hindi ito totoo, dahil ang Diyos ay gumagawa sa pamamagitan ng kanyang mga batas, at pinili niyang limitahan ang kanyang sarili sa pamamagitan ng mga batas na ito. Nais niyang maligtas ang lahat ng tao, ngunit binuo niya ang sansinukob upang ang malayang pagpili ng mabuti ay kinakailangan para sa kaligtasan; samakatuwid ay hindi niya mapipilit ang mga tao na maging mabuti. Hindi niya maililigtas ang mga tao laban sa kanilang mga kagustuhan, ni hindi niya makontrol nang arbitraryo ang kanilang mga kagustuhan. Hindi natin lubos na alam na hindi niya maaaring gawin ang sansinukob sa ibang paraan, ngunit para sa atin ito ay hindi maiisip; bukod pa rito, kung nagawa niya at sa gayon ay naiwasan ang panganib ng kasalanan, at naabot pa rin ang dulo ng pangkalahatang katuwiran at kagalakan, bakit hindi niya ito ginawa sa ganoong paraan? Ang konklusyon ay ang paraan ng paggawa niya nito ang pinakamahusay at tanging mabuting paraan. Ganito rin ang totoo sa pagsasamantala niya sa kasalanan upang ihayag ang kanyang pag-ibig, awa, at biyaya, upang iangat ang mga tao sa mas mataas na posibleng kagalakan. Hindi maiisip ng isip ng tao na ang parehong kaalaman tungkol sa Diyos at ang parehong kagalakan ay maaaring maabot sa ibang paraan. Kung kaya nila, bakit hindi ito ginawa ng Diyos sa ganoong paraan, at sa gayon ay maabot ang layuning ito nang walang kasalanan o panganib ng pagpasok ng kasalanan sa kanyang sansinukob? Hindi kailanman pinilit o nililang ng Diyos ang sinuman sa kasalanan, ngunit

Nakikita natin ang batas ng pagdurusa na tumatakbo sa mundong ito. Ang pagdurusa na iyon ay hindi walang silbi; ito ay pinahihintulutan para sa ikabubuti ng iba. Ang bulaklak ay namamatay upang ang bunga ay sumibol. Ang bagyo na sumisira sa buhay at ari-arian ng isang tao, nagpapalayas ng malaria, sumisira sa mga mapanganib na mikrobyo, at pinupuno ang hangin ng bagong kapangyarihang nagbibigay-buhay, sa gayon ay nagpapala sa libu-libo, kaya sa pamamagitan ng pagkawala ng ilang buhay at kagalakan ay nakamit ang maraming buhay at kagalakan.

Halos bawat katotohanang nagpapala sa mundo ay may mga martir. Ang iilan ay nagdusa at namatay; ang marami ay nagkamit ng bagong buhay at kagalakan sa pamamagitan nito. Upang ang bagong puno ay lumago at pagpalain ang mundo ng kagandahan, lilim, at masasarap na bunga nito, ang binhi ay dapat mamatay. Sa lahat ng dako, ang misteryo ng kamatayang ito na pinagmumulan ng buhay ay nahayag. Ito ba ay isang batas lamang ng mundong ito? O ito ba ay pangkalahatan sa ilang diwa? Ito ba ay naaangkop lamang sa ilang nakahiwalay na mga kaso ng pagdurusa at kamatayan? O kasama ba rito ang lahat ng pagdurusa at lahat ng kamatayan? Ang plano ba ng Diyos ay napakaperpekto at napakalawak na hindi nag-iiwan ng posibleng puwang para sa tunay na pagkalugi, kundi upang ang lahat ay magsilbi sa mas malaking pakinabang?

Nakita natin na hindi matatalo ni Satanas, ni hindi man lang niya kayang ipagpaliban, ang ganap na pagsasakatuparan ng plano at layunin ng Diyos. Maglakas-loob ba tayong magtanong, Posible ba na bahagi lamang siya ng plano? – hindi naman sa ninais ng Diyos na magkasala si Satanas o ang sinuman, lalo na't hindi niya ito pinilit na gawin ito.

Ginawang malaya ng Diyos ang mga naninirahan sa lahat ng mundo, at gumagawa lamang kasama nila sa pamamagitan ng kanilang malayang kalooban. Ngunit sa pamamagitan ng pagpapalaya sa kanila, tinangka niya ang panganib ng kasalanan. Ginawa ito sa lahat ng hindi mabilang na milyun-milyong mundong nilikha at tinitirhan niya. Ang patuloy na panganib ay nagpapahiwatig ng isang pangwakas na katiyakan. Layunin ba ng Diyos, nang dumating ang kasalanan, na gamitin ito upang maglingkod ito sa isang mas mataas na kabanalan at isang mas malaking posibleng kagalakan para sa lahat ng kanyang mga nilalang? Maaari bang ang kabuuan ng lahat ng kagalakan ay

---

siya ay nakakaalam ng lahat. Alam niya na ang ilan ay magkakasala, at inilatag ang kanyang plano nang naaayon, sinasamantala ang kasalanan upang ihayag ang kanyang pinakadakilang pag-ibig, at sa gayon ay akayin ang kanyang mga nilalang sa pinakamataas na kagalakan. Makatuwirang maniwala na kapag naabot na ang wakas, makikita ng mga tinubos na ito ay naabot na sa pinakamahusay na posibleng paraan.

dagdagan sa halip na bawasan ng kabuuan ng lahat ng pagdurusa? Ito ay magiging parang isang Diyos na makapangyarihan sa lahat, nakakaalam sa lahat, -- isang Diyos na nagsasabing siya ay pag-ibig. Posible ba na ang plano ng Diyos ay napakalawak na maisasama ang lahat ng iba pang plano, kaya't maging si Satanas, kasama ang lahat ng kanyang mapanghimagsik na mga pakana, ay nabibilang bilang bahagi ng dakilang maayos na kabuuan na nag-aangat sa sansinukob tungo sa ganap na pagsasakatuparan ng mithiin ng pag-ibig? Mabuti na lang at hindi tayo hinahayaang mag-isip-isip sa tanong na ito. Sabi ni Pablo, "Ang lahat ng mga bagay ay nagkakalakip na gumagawa para sa ikabubuti ng mga nagmamahal sa Diyos." Kaugnay nito, tinutukoy niya ang tungkol sa kapighatian, at pag-uusig, at taggutom, at kahubaran, at panganib, at tabak—sa madaling salita, ng pagdurusa at lahat ng bunga ng kasalanan.

Hindi niya sinasabing mabuti ang lahat ng mga bagay na ito. Ang mga ito ay bunga ng kasalanan, at ang kasalanan ay masama, kaya lahat ng ito ay masama. Kinamumuhian sila ng Diyos nang higit pa sa atin, dahil mas mahal niya ang lahat ng kanyang mga nilalang kaysa sa atin. Kung saan maisasakatuparan ang mithiin ng Diyos, walang lugar sa kanyang sansinukob para sa isang pintig ng sakit o isang daing ng dalamhati. Ang lahat ng ito ay lilipas din noon, dahil ito ay masama. Ngunit ang sinasabi ng teksto ay ang lahat ng ito ay nagtutulungan para sa ikabubuti ng mga umiibig sa Diyos. Pansinin kung gaano kalawak ang pahayag na ito—"lahat ng bagay." Kasama rito ang lahat ng pagdurusa pati na rin ang lahat ng kagalakan. Kasama rito ang bawat resulta ng kasalanan. "sa mga umiibig sa Diyos" ay hindi lamang kasama ang bawat matuwid na anak na lalaki at babae ni Adan, kundi pati na rin ang bawat matuwid at matalinong nilalang, bawat isa sa lahat ng hukbo na mananahan sa sansinukob kapag nakumpleto na ang pagtubos.

Maliwanag na kung totoo ito sa buhay ng bawat matuwid na indibidwal, totoo rin ito sa kabuuan ng lahat ng matuwid na buhay. Kung ang bawat karanasan ng pagdurusa ay nagtutulungan para sa kabutihan sa buhay ng bawat isa na umiibig sa Diyos, kung gayon ang lahat ng pagdurusa ay nagtutulungan para sa kabutihan ng lahat ng umiibig sa Diyos. Ngunit ang lahat ng pagdurusa ay bunga ng kasalanan, samakatuwid, sa ilang paraan, gagawin ng Diyos ang mismong pag-iral ng kasalanan na magsilbi sa mas mataas na kabutihan ng lahat ng umiibig sa kanya, ibig sabihin, ng lahat ng taong gagawa ng kanyang sansinukob pagkatapos makumpleto ang pagtubos. Sa buhay na ito ng pagsubok at pagdurusa, ang pinakamataas na posibleng kagalakan na maidudulot ng Kristiyanismo sa indibidwal ay nagmumula sa matibay na pananampalataya sa katotohanang ito; kaya ang pinakamataas na posibleng konsepto at ang pinakadakilang posibleng kamalayan sa pag-ibig ng Diyos ay



darating sa sansinukob sa mas malawak na paniniwala sa katotohanang ito para sa lahat.

Maaaring sabihin ng ilan, Paano mangyayari ang mga bagay na ito? Nauunawaan man natin ang mga ito o hindi, dapat nating paniwalaan ang mga ito kung naniniwala tayo sa salita ng Diyos. Alam natin ito, na ang perpektong kagalakan ay makakamit lamang sa pamamagitan ng pagiging perpekto ng karakter, at sa ilang paraan maging si Hesus ay ginawang perpekto sa pamamagitan ng pagdurusa. Ang lahat ng kanyang pagdurusa ay bunga ng kasalanan, bagaman hindi sa kanyang sariling kasalanan. Maging si Hesus ay iaangat sa isang mas mataas na kagalakan at isang mas malaking karangalan kaysa sa maaaring mangyari sa kanya kung hindi dahil sa kasalanan. Sa pamamagitan ng kanyang pagdurusa at kahihiyan upang tubusin ang mundo, siya ay lubos na itataas, at bibigyan ng isang pangalan na higit sa lahat ng pangalan, "upang sa pangalan ni Hesus ay lumuhod ang bawat tuhod, ng mga bagay na nasa langit, at ng mga bagay na nasa lupa, at ng mga bagay na nasa ilalim ng lupa; at upang ang bawat dila ay magpahayag na si Jesucristo ay Panginoon, sa ikaluluwalhati ng Diyos Ama." Sabi ni Isaias, "Makikita niya ang paghihirap ng kanyang kaluluwa, at masisiyahan." Ito ay magiging totoo hindi lamang kay Kristo, kundi pati na rin sa lahat ng mga Kristiyano. Kay David, masisiyahan tayo kapag nagising tayo sa kanyang wangis. Makikita natin na ang kalungkutan at pagdurusa na ating pinagdaanan dito ay nagbigay sa atin ng kakayahang magkaroon ng mas mataas na kagalakan sa buong kawalang-hanggan.

Sinasabing ang ating kaalaman ay nakasalalay lamang sa pagkilala sa pagkakatulad at pagkakaiba. Ito ay tiyak. Kung ang lahat ng bagay ay magkakapareho ang lasa, ang mismong ideya ng matamis at maasim ay hindi iiral; kung ang lahat ng bagay ay magkapareho ang kulay, ang ideya ng kulay ay magiging imposible. Kung may isang taong nagmula sa ibang mundo kung saan may lasa at kulay, at sinabi sa atin ang mga bagay na ito, kahit noon pa man ay malabo lamang ang ating ideya tungkol sa mga ito. Kaya ang tao sa pamamagitan ng kasalanan ay hindi lamang nakakilala ng masama, kundi nakakilala rin ng "kapwa mabuti at masama." Ang mga naninirahan sa ibang mga mundo ay maaaring mas marami pang alam tungkol sa atin kaysa sa atin tungkol sa kanila. Ang mga anghel ang kanilang mga tagapagturo tulad ng pagiging tagapagturo natin bago ang pagbagsak, at maaari pa silang magkaroon ng pribilehiyo at kapangyarihang bumisita sa mundong ito kasama ang mga anghel. Tiyak na ang buong talaan ng kasalanan at ng pagtubos mula sa kasalanan ay mabubuksan para sa kanilang pagsusuri.

Ang lahat ng paghihirap na bunga ng kasalanan ay isang paghahayag ng karunungan at pag-ibig na nagsabing, “Huwag mong gagawin.” Sa pamamagitan ng makapangyarihang pagkakaiba ng kasalanan at katuwiran—ang hiwaga ng kasamaan, na siyang hiwaga ng pagmamataas sa sarili, na patungo sa walang hanggang pagpapababa; at ang hiwaga ng Diyos, na siyang hiwaga ng banal na pagpapakumbaba, na nagtataas sa tao sa pagkakapantay-pantay ng mga anghel, at nagtataas maging kay Cristo mismo sa mas mataas na karangalan at kagalakan—sa pamamagitan ng makapangyarihang pagkakaibang ito na inilatag sa harap ng sansinukob, malalaman ng lahat ng matatalinong nilalang ang mabuti at masama, mamahalin ang katuwiran at kapootan ang kasamaan, upang ang panganib ng kasalanan ay tuluyang mawala.

Ano kaya ang maaaring malaman ng mga nilalang ng Diyos tungkol sa kanyang pag-ibig kung hindi dahil sa kasalanan at pagtubos? Makikita nila ang kanyang pag-ibig na nahayag sa kanyang gawain, ngunit ano ito sa mas mataas na pag-ibig na nahayag sa pamamagitan ng pagtubos? Ito ay isang pag-ibig na ninanais tingnan ng mga anghel—isang pag-ibig na kahit sila ay hindi lubos na maunawaan. Kung kahit ngayon ay maaari nating lisanin ang mundong ito ng kasalanan at pagdurusa, at, sa mga anghel na nasa harap ng trono na laging naliligo sa perpektong liwanag ng banal na pag-ibig, itanong kung ano ang pinaka-inaakala nilang nagpapakita ng pag-ibig ng Diyos, sasagot sila, "Gayon na lamang ang pag-ibig ng Diyos sa sanlibutan, kaya't ibinigay niya ang kanyang bugtong na Anak." Kahit sila, kasama ang lahat ng nilalang ng Diyos, ay higit na makakaalam ng kanyang pag-ibig kaysa sa maaari nilang malaman kung hindi dahil sa kasalanan at pagtubos mula sa kasalanan; at sa pagkaalam nang higit pa tungkol sa pag-ibig na iyon, sila ay mas ligtas at mas sigurado sa pag-ibig na iyon, at sa gayon ay makakaalam ng mas malalim na kagalakan.

Ang biyaya ay hindi nararapat na biyaya. Ano kaya ang malalaman ng mga anak ng Diyos tungkol sa kanyang biyaya kung lahat ay karapat-dapat sa kanyang pabor? Ang awa ay isa pang katangian ng Diyos. Sinasabi Niya na ang kanyang awa ay mula sa walang hanggan hanggang sa walang hanggan. Ang awa ay ang disposisyon na tratuhin ang isang nagkasala nang mas mabuti kaysa sa nararapat sa kanya. Ipagpalagay na walang nagkasala sa sansinukob ng Diyos; ano kaya ang malalaman ng kanyang mga anak tungkol sa kanyang walang hanggang awa? Ang buong plano ng pagtubos ay ang pinakakahanga-hangang pagpapahayag na maiisip ng kanyang biyaya at awa. Ngunit ang biyaya at awa ay magkaibang pangalan lamang para sa, o, sa halip, magkaibang pagpapahayag ng, pag-ibig. Kaya ito ay isa lamang paraan ng pagpapakita na sa pamamagitan ng kasalanan at pagtubos ay gagawin ng

Diyos ang isang mas ganap na paghahayag ng kanyang pag-ibig kaysa sa magiging posible kung walang kasalanan.

Ngunit ang makita ang Diyos na nahayag nang ganito, ang makilala Siya, ay buhay na walang hanggan; at ang buhay na walang hanggan ay kagalakang walang hanggan. Kaya naman ang kaunting sakit ng iilan, sa maikling "sandali" na ito, ay siyang magbubunga ng mas malaking kagalakan ng marami sa buong kawalang-hanggan. Kay laking kataka-taka na sinabi ni Pablo, "Ang aming magaan na kapighatian, na pansamantala lamang, ay gumagawa para sa amin ng lalong bigat ng kaluwalhatian na walang hanggan"!

Ang ikaapat at ikalimang kabanata ng Apocalipsis ay nagtatapos sa isang dakilang doxology ng papuri. Ang sa ikaapat na kabanata ay ganap na nakabatay sa paglikha, ang sa ikalima naman ay sa pagtubos. Paghambingin ang dalawa. Sinasabi sa ikaapat na kabanata: "Ikaw ay karapat-dapat, Oh Panginoon, na tumanggap ng *kaluwalhatian at karangalan at kapangyarihan*; sapagka't iyong nilikha ang lahat ng mga bagay, at dahil sa iyong kalooban ay nangaroon sila at nangalikha."

Sinasabi sa ikalimang kabanata: "Karapat-dapat ang Korderong pinatay upang tumanggap ng kapangyarihan, at kayamanan, at karunungan, at kalakasan, at karangalan, at kaluwalhatian, at pagpapala. At ang bawa't nilalang na nasa langit, at nasa ibabaw ng lupa, at nasa ilalim ng lupa, at nasa dagat, at lahat ng nasa mga ito, at lahat ng mga nasa mga ito, ay narinig kong nagsasabi, Pagpapala, at karangalan, at kaluwalhatian, at kapangyarihan, ay sumakaniya na nakaupo sa luklukan, at sa Kordero magpakailanman."

The excess of praise and joyful adoration in the last over the first is the gain to Ang Diyos at ang kanyang mga nilalang sa pamamagitan ng kasalanan at pagtubos. Sinabi ni Pablo na ipinangaral niya ang di-malirip na kayamanan ni Cristo "upang maipakita sa lahat ng mga tao kung ano ang pakikisama sa hiwaga, na buhat pa sa pasimula ng sanlibutan ay natatago sa Diyos, na lumalang ng lahat ng mga bagay sa pamamagitan ni Jesucristo; sa layuning ngayon sa pamamagitan ng simbahan, ay maipabatid sa mga pamunuan at mga kapangyarihan sa mga sangkalangitan ang kapuspusang karunungan ng Diyos." At ang karunungan ng Diyos ay ang karunungan ng pag-ibig na nagsabi, "Huwag mong gagawin" at "Gawin mo." Ang ibang mga salin ay nagbibigay sa halip na "mga sangkalangitan," mga makalangit na lugar, o *mga makalangit* na mundo.

Sino ang may pinakadakilang karakter dito? Siya na inalagaan sa kaginhawahan at karangyaan, na walang alam sa pagsubok, o siya na nakabangon sa kahirapan at pakikibaka, at nadaig ang lahat ng ito? Sino ang

bubuo sa pinakamahusay na guro? Bakit hindi dapat gamitin ng simbahan ni Cristo, yaong mga nakabangon sa malaking kapighatian, at mga nagtagumpay sa kanyang kapangyarihan—bakit hindi sila dapat gamitin niya upang pasimulan ang mga naninirahan sa ibang mga mundo, na hindi naapektuhan ng kasalanan, sa mas malalalim na hiwaga ng kanyang pag-ibig at kabanalan? At gayon nga ang mangyayari, sapagkat sinasabing sila ay magiging mga hari at mga saserdote sa Diyos, at agad na nagpatuloy si Pablo sa pagsasalita tungkol sa pag-ibig na iyon na higit sa kaalaman, at tungkol sa mga katotohanan na sa Diyos ang kaluwalhatian sa simbahan sa pamamagitan ni Cristo Jesus, sa lahat ng panahon, walang hanggan.

Kaya nakikita na si Satanas ay nalalayo at nalalayo ng Diyos sa lahat ng aspeto. Ang lahat ng kanyang pagpapalano at pakana para biguin ang layunin ng Diyos na pag-ibig ay bahagi lamang ng mas malaking plano ng Diyos kung saan maisasakatuparan ang mithiin ng pag-ibig. Ang kamatayan ni Hesus ay gawa ng diyablo, ang pinakadakilang pagpapakita ng kasalanan. Sa gayon ay naisip ni Satanas na hadlangan ang plano at layunin ng Diyos, ngunit sinabi ni Pablo tungkol sa mismong kamatayang iyon kung saan nagtagumpay si Hesus laban sa mga pamunuan at kapangyarihan, sa pamamagitan nito ay lantaran silang ipinakita. Ito ang mga pamunuan at kapangyarihan ng kasamaan, kasama si Satanas sa kanilang pangunguna. Kaya ang inaakala ni Satanas na kanyang pinakadakilang tagumpay ay ang tunay na pinakadakilang tagumpay ng Diyos laban sa kanya—isang tagumpay na sa wakas ay wawasak sa kanya at sa kanya, at pag-isahin ang sansinukob sa ilalim ng mahinahon at mapagmahal na impluwensya ni Prinsipe Emanuel. Sa ganitong paraan ginagawa ng Diyos na purihin siya ng poot ng tao, at ng mga diyablo rin, at ang natitirang poot—lahat ng hindi niya kayang gawin para sa kabutihan—ay kanyang pipigilan.

Ganito palagi sa ating buhay. Ang oras ng pinakamalaking tukso at kadiliman ay maaaring, sa pamamagitan niya, maging oras ng pinakadakilang tagumpay. Mula sa mismong lambak ng anino ng kamatayan ay maaari tayong bumangon tungo sa isang bagong buhay at isang bagong kagalakan, sapagkat ang lahat ng mga bagay ay nagkakalakip na gumagawa para sa ikabubuti ng mga umiibig sa Diyos, at ang pag-ibig sa Diyos ay ang pagkaalam na ang Diyos ay pag-ibig.

## 20. Ang Pagsasara ng Panahon ng Pagkakataon o Probasyon

“Ang Panginoon ay mabuti; ang kaniyang awa ay walang hanggan, at ang kaniyang katotohanan ay nananatili sa lahat ng sali't saling lahi.” – Awit 100:5

**Madalas nating marinig ang pariralang, “habang nananatili ang awa,” o, “hanggang sa matapos ang awa.” Ang mga pariralang ito ay hindi lamang labag sa kasulatan sa kanilang sarili, kundi ang ideyang dala-dala nila ay dayuhan sa buong Bibliya, at lubos na salungat sa karakter ng Diyos.** Ang kaisipang kadalasang nasa ilalim ng mga ito ay ganito: Ang Diyos ay maawain ngayon, ngunit darating ang panahon na hindi na siya magiging maawain. Tinatanggap ng Diyos ang pagsisisi ngayon, ngunit darating ang panahon na maaaring magsisi ang mga tao nang hindi na ganoon katapat, ngunit huli na ang lahat, hindi na tatanggapin ng Diyos ang kanilang pagsisisi. Mahal ng Diyos ang makasalanang ngayon, ngunit darating ang panahon na ang pag-ibig na iyon ay magiging naglalagablab na galit at walang pigil na poot.

Wala nang mas ganap na mali pa kaysa sa mga ganitong ideya. Ngunit sinasabi ng isa, Hindi ka ba naniniwala, hindi ba malinaw na itinaturo ng Bibliya, na magkakaroon ng bagay na tinatawag na pagsasara ng probasyon o panahon ng pagkakataon? Ang sagot namin, tiyak. At hindi ba magkakaroon ng ibang kaugnayan ang makasalanang tao sa Diyos noon kaysa ngayon? Kung hindi siya naligtas bago ang panahong iyon, hindi ba magiging imposible ang kanyang kaligtasan? Muli naming sinasagot, Oo, sa parehong tanong na ito. Nasaan, kung gayon, ang kamalian sa mga ekspresyong ito? **Nasa ideyang tumatakbo sa lahat ng mga ito na nagbabago ang Diyos, at na ang ilang pagbabago sa kanyang damdamin patungo sa makasalanang tao ang siyang magdadala ng pagsasara ng probasyon o panahon ng pagkakataon.**

Magkakaroon ng pagbabago, na magdadala ng kakila-kilabot na oras kung kailan ang kapalaran ng lahat ng tao ay hindi na mababago, kung kailan ang marumi ay mananatiling marumi pa rin; ngunit ang pagbabagong iyon ay ganap na nasa tao, hindi sa Diyos.

Ang mismong salitang "Diyos" ay nangangahulugang mabuti. Sinasabi ng salmista, "Mula sa walang hanggan hanggang sa walang hanggan, ikaw ang Diyos." Ibig sabihin, mula sa walang hanggan hanggang sa walang hanggan ikaw ang kataas-taasan, ang nangingibabaw, ang sumasaklaw sa lahat at hindi nagbabagong Kabutihan. Sabi ng Panginoon: "Hindi ako nagbabago;" sa akin "walang pagbabago, ni anino man ng pagbabago." "Si Jesu-Cristo ay siya ring

kahapon, ngayon, at magpakailanman." Siya mismo ang "Walang Hanggang Ama" ng lahat ng nilikha; siya ay nananahan sa kawalang-hanggan. Alam ang lahat ng hinaharap, kasama ang kakila-kilabot na kasukdulan ng pagkakasala at paghihimagsik, pati na rin ang lahat ng nakaraan, kasama ang kasaysayan ng paulit-ulit at patuloy na paggala mula sa kanya, hindi siya nababagabag o nabibigatan sa anumang biglaang pag-unlad ng kasalanan. Kahit na tila kamangha-mangha, sa kabila ng buong madilim na katotohanan ng kasalanan, nakaraan at hinaharap, na nakalat sa harap niya, mahal pa rin niya tayo ng isang "walang hanggang pag-ibig," at sa pamamagitan ng mapagmahal na kabaitan ay lagi niyang hinahangad na maakit tayo sa kanya. Sabi ni David, "Ang Panginoon ay mabuti; ang kanyang awa ay walang hanggan, at ang kanyang katotohanan ay nananatili sa lahat ng henerasyon."

Ang lahat ng ito ay sapat na upang ipakita na anumang pagbabago ang mayroon sa pagsasara ng probasyon, ang pagbabagong iyon ay wala sa Diyos, kundi sa tao. "Hindi ko kayo pinabayaan, sabi ng Panginoon, kundi pinabayaan ninyo ako."

Ang Diyos ay pag-ibig; siya ay walang hanggang pag-ibig. Hindi Niya kailanman pinabayaan at hindi Niya kailanman pababayaan ang sinuman; ngunit tinatalikuran Siya ng mga tao, ang Bukal ng tubig na buhay, at pagkatapos ay humuhukay para sa kanilang sarili ng mga imbakang-tubig, mga sirang imbakang-tubig, na hindi makapaglalaman ng tubig. Sa huli ay tuluyang tatalikuran ng mundo ang Diyos, at ibibigay ang kanilang mga sarili nang lubusan sa huling dakilang panlilinlang ng kamalian. Ito ang pagsasara ng probasyon. Ang pag-aaral ng pagsasara ng probasyon ay ang pag-aaral ng kasalanan hindi mapapatawad.

Si Hesukristo, ay walang hanggang pag-ibig, at sa pamamagitan ng kapangyarihan ng Espiritu ng Diyos, ay nagpapagaling ng mga sakit, nagpapatawad ng mga kasalanan, at nagpapalayas ng mga demonyo. May mga taong, habang nakatingin, ay umamin na walang sinumang tao ang nagsalita ng gayong mga salita o gumawa ng gayong mga gawa; ngunit sila ay nabulag at pinatigas ng kasalanan kaya't nabigo silang makilala ang pagkakaiba sa pagitan ng kataas-taasang Espiritu ng mabuti at ng kataas-taasang espiritu ng kasamaan. Sinabi nila, "Pinapalayas niya ang mga demonyo sa pamamagitan ni Beelzebub, ang prinsipeng ng mga demonyo." Sinabi ni Hesus na ang kasalananang ito ay hindi mapapatawad sa kanila, maging sa mundong ito o sa darating na mundo. Bakit ganito? Dahil ba sa napakalaki ng kasalanan at labis itong nagpagalit sa Panginoon kaya't hindi niya ito kailanman malampasan? Ito ay upang gawing ganap na katulad natin ang Diyos, ngunit mas dakila, at mas galit na galit, at mas matatag sa kanyang poot. Hinihiling niya sa atin na

patawarin ang nagsisisi nang walang limitasyon, at hindi ba niya gagawin ang pareho? Kinokondena niya ang pag-iingat ng galit sa atin, at mayroon ba siyang poot sa kanyang sarili? Ito ay ang kanyang paghiling sa atin na maging banal tulad ng hindi niya pagiging banal. Sabi ni Whittier:

“Ang kamaliang sumasakit sa aking kaluluwa sa ibaba

Hindi ako mangangahas na umakyat sa trono sa itaas.”

Tiyak na may iba pang dahilan kung bakit ang kasalanang iyon ay hindi mapapatawad. Ginawa ng Diyos ang mga tao na malayang pumili sa pagitan ng tama at mali. Kung pinili nila ang tama at nagpatuloy sa ganoong paraan, sa pamamagitan mismo ng batas ng pagmamana at ng batas ng impluwensya ng kapaligiran, ang kapangyarihan ng kabutihan sa kanila ay malapit nang lumakas nang husto, at ang kapangyarihan ng kasamaan ay humina nang husto, kaya't ang panganib ng pagkakasala ay mawawala na kailanman. Ngunit pinili ng mga tao ang kasamaan at nagpatuloy dito, sa gayon ay binabaligtad ang mga kapaki-pakinabang na batas na iyon laban sa kanilang sarili. Sa pamamagitan ng paggawa ng mga batas ding iyon, ang kapangyarihan ng kabutihan sa atin ay humina nang husto, at ang kapangyarihan ng kasalanan ay lumakas nang husto, kaya't ang mga tao ay ipinanganak na alipin ng kasalanan.

Ibinibigay sa atin ng Diyos ang kanyang espiritu upang ibalik ang kalayaang ito na nawala dahil sa kasalanan. Dahil ang Espiritu ng Panginoon ay nasa kay Hesus kaya siya naparito upang ipahayag ang kalayaan sa mga bihag. Sinabi ni Hesus, “Walang taong makalalapit sa akin, maliban na ang Ama na nagsugo sa akin ay magdala sa kanya;” at muli, “Walang taong makalalapit sa akin maliban na ito ay ibigay sa kanya ng aking Ama.” Hindi sa ang Diyos ay umaakit ng ilan at hindi umaakit ng iba, at sa gayon ay ginagawang posible lamang ang kaligtasan sa iilang piling tao; sapagkat sinabi rin ni Hesus, “Ako, kung ako ay itaas mula sa lupa, ay iaakit ko ang lahat ng tao sa akin,” – hindi ko sila pipilitin na lumapit, kundi inaakit ko sila, upang maging posible para sa kanila na lumapit—upang maibalik ang kalayaang nawala dahil sa kasalanan.

Ang espiritu ng Diyos ay hindi kailanman nakipaglaban sa mga tao kung hindi dahil sa plano ng pagtubos, na nakasentro kay Cristo; ngunit ngayon sa pamamagitan niya ang lahat ng tao ay pinalaya. Siya ang Liwanag na nagbibigay-liwanag sa bawat taong dumarating sa mundo. Ang espiritong iyon ay umaabot sa atin kung nasaan tayo ngayon, isinasalang-alang ang lahat ng mga pangyayari ng kapanganakan, ng pagmamana, at ng kapaligiran. Sa pamamagitan nito, ang balanse ng isip ay naibabalik, upang "ang sinumang magnanais ay dumating." Nagbibigay ito sa tao ng pangalawang pagkakataon;

ngunit kung lalaban ng tao ang Espiritu, at pipiliin muli ang kasamaan, muli niyang ginagawang alipin ang kanyang sarili. Ang kasalanan, kung magpapatuloy, ay nagpapatigas sa puso laban sa impluwensya ng Espiritu ng Diyos, at pinapalakas ang kapangyarihan ng kasamaan sa atin, hanggang sa maabot ang isang punto kung saan lubos na tiyak na hindi tayo kailanman tatalikod at magsisisi. Sa tuwing ang sinumang tao ay naging napakatigas at nabulag ng kasalanan na hindi na niya makilala ang pagkakaiba sa pagitan ng mga gawa ng Espiritu ng Diyos at ng mga gawa ni Satanas, ang puntong iyon ay naabot na niya at ang probasyon o panahon ng pagkakataon ng tao ay tapos na. Ito ang dahilan kung bakit ang kasalanan laban sa Banal na Espiritu ay hindi mapapatawad.

Hindi kailanman mapapatawad ng Diyos ang anumang kasalanan hangga't hindi ito pinagsisihan. Ang kabutihan ng Diyos na ipinakikita sa pamamagitan ng kanyang espiritu ang siyang umaakay sa atin sa pagsisisi. Ngunit paano maaakay ng Espiritu ng Diyos ang isang tao sa pagsisisi sa Diyos kung iniuugnay niya ang mismong pagkilos ng espiritu sa kanyang sariling puso sa diyablo at hindi sa Diyos? Maliwanag na hindi nito magagawa. Sarado na ang probasyon ng tao. Ang Diyos ay pareho pa rin; ang kanyang awa at pag-ibig at magiliw na habag ay hindi nagbago; ngunit ang tao, sa pamamagitan ng pagpapatuloy sa kasalanan, ay pinutol ang kanyang sarili mula sa Diyos, at inilabas ang kanyang sarili sa plano ng pagtubos. Ang kasalanan ay hindi mapapatawad dahil ito ay hindi mapagsisisihan.

Ito ang kakila-kilabot na panganib ng kasalanan. Bawat sinag ng liwanag na nilalaban, bawat sinasadyang kasalanang nagawa, ay naglalapit sa tao sa puntong iyon kung saan ang agos ay napakalakas at ang lakas ay napakahina na hindi na makababalik. Hindi natin masasabi, ngunit alam ng Diyos, kung saan nararating ng sinumang tao ang puntong ito; at kapag narating niya, ang kanyang probasyon ay nagtatapos.

Ngayon, ano ang pagsasara ng probasyon para sa mundo? Ito ay tiyak, hindi ito ang hangganan ng pag-ibig ng Diyos para sa mundo. Ang Diyos ay may dakilang katotohanan para sa mga naninirahan sa mundo. Ang walang hanggang ebanghelyo sa kabuuan nito ay dapat ipangaral sa bawat bansa, lahi, wika, at bayan. Ang mensahe ay isang tanda; minamarkahan nito ang mga sumusuway, o tinatakan sila para sa "hayop." (Basahin ang ikalabintatlo at labing-apat na kabanata ng Apocalipsis.)

Ano ang ibig sabihin nito? Ito lang: Tinatanggap ng ilan ang liwanag nang sinag-sinag, ayon sa ibinibigay ng Diyos. Unti-unti silang inaakay hanggang sa sila ay mapabanal sa pamamagitan ng katotohanan. Bawat hakbang ay nagpapalambot at nagpapadaling madama ang kanilang mga puso, at



inilalagay sila nang mas lubusan sa ilalim ng kontrol ng kapangyarihan ng Diyos, hanggang sa wakas ay walang masumpungang daya sa kanilang bibig, at sinusundan nila ang Kordero saanman siya magpunta. Ang batas ng Diyos ay itinatak ng kanyang espiritu sa kanilang mga puso, at sila ay minarkahan sa harap ng lupa at langit bilang kanya. Ang iba ay tinatanggi ang liwanag na parang dumarating hanggang sa ang liwanag sa loob nila ay maging kadiliman. Ang kanilang puso ay lalong tumigas nang tumigas, at ang kanilang espirituwal na paningin ay lumabo. Ang Diyos ay gumagawa nang may makapangyarihang kapangyarihan; ang mensahe ay dumarating nang may "malakas na sigaw." Si Satanas ay gumagawa rin nang may buong daya ng kalikuan sa kanila na napapahamak.

**Sa buhay ng bawat tao, dumarating ang panahon na kailangan niyang gumawa ng kanyang huling pagpili sa pagitan ng tama at mali. Kung pipiliin niya ang mali, tinatanggi niya ang gawain ni Satanas bilang dakilang kapangyarihan ng Diyos, at tinatanggi ang gawain ng Espiritu ng Diyos bilang gawain ni Satanas. Kapag ginawa niya ito sa wakas, nakagawa siya ng hindi mapagsisisihan, at samakatuwid ay ang kasalanang hindi mapapatawad. Hindi niya ito ginagawa nang sabay-sabay, kundi unti-unti. Sa paglaban sa liwanag, tumigas ang kanyang puso, at siya ay inaakay patungo sa huling paninindigan na ito; at kapag narating na ang lugar na ito at nahawakan na ang paninindigang ito, natapos na ang probasyon panahon ng pagkakataon ng tao. Siya ay minarkahan, o tinatakan, para sa "hayop," o Satanas.**

Ang mensahe ay nagpapatuloy nang may lumalaking kapangyarihan. Patuloy itong nilalabanan ng mga tao. Ang isa pa ay tatayo na sa kanyang huling paninindigan, pagkatapos ay isa pa, isa pa at isa pa; darating ang panahon na ang bawat taong hindi tumanggap sa katotohanan at hindi natatakan para sa Diyos ay tuluyang tinanggihan ito, at iniugnay ang lahat ng kapangyarihan nito kay Satanas. Lahat sila ay nakagawa ng kasalanang hindi mapapatawad, dahil inilalagay nito ang tao sa lampas sa maabot ng espiritu na humahantong sa pagsisisi. Kapag naabot na ang puntong ito, wala nang dahilan para magpatuloy pa ang gawain. Ang kakila-kilabot na tinig ng Diyos ay naririnig na nagpapahayag ng taimtim na katotohanan na ang lahat ng tao ay gumawa na ng kanilang huling pagpili, at ang marumi ay mananatiling marumi pa rin.

**Hindi ito sinasabi ng Diyos, Ako'y nagbago na, kundi sinasabi ng Diyos sa makasalanang tao, ikaw ay nagbago na. Hindi ito sinasabi ng Diyos, Hindi ko na tatanggapin ang pagsisisi at patatawarin pa ang mga kasalanan, kundi sinasabi ng Diyos, Hindi na magsisisi ang tao kaya hindi na niya ako papayagang magpatawad pa ng mga kasalanan.**

**Kung ang paglilingkod sa makalangit na santuwaryo ay tapos na at ang pinto ng templo ay sarado na, hindi naman sa napapagod na ang Diyos sa pagbibigay ng kapatawaran at awa, kundi wala nang mga humihingi ng kapatawaran at awa.** Ang Diyos ay pareho; ang kanyang awa ay magpakailanman; ang kanyang pag-ibig ay walang hanggan at walang hanggan. Nang sabihin ni Hesus sa mga Hudyo, “O Jerusalem, Jerusalem, na pumapatay sa mga propeta, at bumabato sa mga sinugo sa iyo; makailang beses kong inibig na tipunin ang iyong mga anak, gaya ng pagtitipon ng inahin sa kanyang mga sisiw sa ilalim ng kanyang mga pakpak, at ayaw ninyo!” “Kung nalaman mo sana, kahit ikaw man lang sa araw na ito, ang mga bagay na nauukol sa iyong kapayapaan! Ngunit ngayon ay natatago ang mga ito sa iyong mga mata,” – Iyon ang pagsasara ng probasyon sa mga Hudyo bilang isang bansa. Ang mga pambansang pangako na ginawa ng Diyos at nakabatay sa kanilang pagsunod ay tuluyan nang nawawala sa kanilang mga kamay. Kung paanong ang pagkawasak ng Jerusalem ay naglalarawan sa huling pagkawasak, gayundin ito ay naglalarawan sa huling pagsasara ng probasyon o panahon ng pagkakataon.

Ngunit ang mga salitang ito ay hindi nagmula sa isang galit at mapaghiganting Diyos; ang mga ito ay nagmula sa dakilang puso ng mapagmahal, mahabagin, nananabik, ngunit pinabayaang pag-ibig. Si Jesus ay umiiyak. Ito ang Diyos, sapagkat ang Diyos ay pag-ibig. “Buhay ako, sabi ng Panginoong Diyos, wala akong kaluguran sa kamatayan ng masama; kundi ang masama ay tumalikod sa kanyang lakad at mabuhay; manumbalik kayo, manumbalik kayo mula sa inyong masasamang lakad; sapagkat bakit kayo mamamatay?” Walang taong tunay na magsisisi at hindi siya tatanggapin ng Diyos. Kung tatanggi siyang tanggapin ang nagsisising makasalanan, itatanggi niya ang kanyang sarili.

Maaaring isipin ng ilan ang sipi sa Amos kung saan binabanggit nito ang taggutom para sa salita ng Panginoon, at sinasabing sila ay lalayo mula sa dagat hanggang sa dagat upang hanapin ang salita ng Panginoon, at hindi nila ito masusumpungan. Totoo na ito ay tumutukoy sa panahong iyon, ngunit sino ang humahanap ng salita ng Panginoon at hindi nila ito masusumpungan? Ang susunod na talata ay nagsasabi: “Silang sumusumpa sa pamamagitan ng kasalanan ng Samaria, at nagsasabi, Ang iyong Diyos, Oh Dan, ay buhay.” Ang kasalanan ng Samaria ay ang kasalanan ng paghahalo ng pagsamba sa Diyos sa pagsamba sa araw. Ang diyos ng Dan ay isang diyos ng araw ng Ehipto. Ito ay tumutukoy sa panahon kung kailan ang kanilang huwad na teokrasya ay nabigong masiyahan at mabigyan sila ng kapayapaang kanilang hinahangad. Gaya ng sabi ng propeta, sa halip na matanto ang kanilang mga panatikong mithiin, “sila ay dumadaan dito, halos hindi binugbog at nagugutom,” at isinusumpa nila ang kanilang hari at ang kanilang diyos (si

Satanas, na nangunguna sa kanila) at tumingala. Bakit hindi sila nakakatagpo ng kapatawaran at nakikita ang liwanag? – Dahil kumakapit pa rin sila sa kanilang pagsamba sa araw, at sumusumpa na ito ay sa Panginoon. Gaya ng sabi ni Moore: --

“Pananampalataya, panatikong pananampalataya, minsang ikinasal nang mabilis

sa ilang minamahal na kasinungalingan, niyayakap ito hanggang sa huli.”

Hindi sila maaaring tanggapin ng Diyos, sapagkat hindi nila siya tatanggapin at ang kanyang katotohanan. Nararamdaman nila ang kanilang pangangailangan sa isang bagay, ngunit, dahil nabulag at pinatigas ng kasalanan, iniuugnay pa rin nila kay Satanas ang gawain ng Panginoon, at naghahanap ng iba pa, at sinusubukang hikayatin ang Panginoon na sumunod sa kanilang mga kundisyon.

Bagama't ipinakikita sa atin ng mga kaisipang ito ang isang Diyos na ang pag-ibig ay walang hanggan at hindi nagbabago sa buong kawalang-hanggan, ipinakikita rin nila ang kakila-kilabot na nagpapatigas at nakabubulag na katangian ng kasalanan, bawat hakbang na naglalapit sa atin sa punto ng kawalan ng pagbabalik—kung saan imposibleng makabalik. Sa katunayan, sa pamamagitan ng pagbubunyag ng kakila-kilabot na katangian ng kasalanan, ipinakikita nila ang pag-ibig ng Ama na nagsabi tungkol sa kasalanan, “Huwag mong gagawin, anak ko, huwag mong gagawin.”

## **21 “Ang Kanyang Kakaibang Gawa”**

“Ang Panginoon ay babangon na gaya sa Bundok Perazim, siya'y magagalit na gaya sa lambak ng Gibeon; upang kaniyang magawa ang kaniyang gawain, ang kaniyang kakaibang gawa; at isakatuparan ang kaniyang gawa, ang kaniyang kakaibang gawa.” – Isaias 28:21

Layunin ng maliit na aklat na ito na ipakita na ang lahat ng mga gawa ng Diyos sa kanyang pakikitungo sa sangkatauhan ay nagmumula sa motibo ng pag-ibig. Laban sa panukalang ito, madalas na iginigiit na ang kanyang mapaghiganting poot ay sumira sa lumang mundo sa pamamagitan ng isang baha, at pagkaraan ng ilang sandali, ang parehong poot ay ganap na naglipol sa magagandang lungsod ng kapatagan, na iniwan lamang ang mapurol na mga alon ng Dagat na Patay upang umawit ng kanilang panalangin. Nilipol din niya ang mga tribong Canaanita, lalaki, babae, at bata, at ibinigay ang kanilang mga lupain at kanilang mga tahanan sa iba.

Ang mga bagay na ito, gaya ng nakatala sa Bibliya, ay pinaniniwalaang nagpapakita ng katangian ng Jehova ng mga Hudyo at ng Diyos ng mga

Kristiyano bilang anumang bagay maliban sa pag-ibig. Maaari tayong sumang-ayon na may ilang mga bagay dito na hindi natin mauunawaan, dahil hindi natin alam ang lahat ng mga pangyayaring nauugnay sa mga ito. Gayunpaman, naniniwala ako nang lubos na ang paglalapat sa mga espesyal na kaso ng prinsipyong naipaliwanag na sa mga kabanatang ito ay magpapagaan sa malaking bahagi ng kanilang kahirapan.

Nakita na natin kung ano ang pagsasara ng probasyon, -- ang pagpapatigas ng puso laban sa kapangyarihan ng katotohanan at katuwiran na siyang natural na resulta ng patuloy na pagkakasala. Walang hangganan ang awa at pag-ibig ng Diyos; ngunit dahil ang katuwiran sa indibidwal na kaluluwa ay bunga ng paggawa ng Diyos sa at sa pamamagitan ng kaluluwang iyon, kapag ito ay kusang-loob na isinuko sa kanya, ang kapangyarihan ng Diyos na iligtas ang mga tao mula sa kasalanan tungo sa katuwiran ay limitado ng kanilang kahandaang magpasakop sa kanya. Kapag ang kahandaang iyon o kapangyarihan ay nawala sa pamamagitan ng paghihimagsik ay nagpapatuloy hanggang sa ang mga gawi ng isip ay maging matatag, kung gayon ang kaso ay wala nang pag-asa.

Hindi lamang ang ilang indibidwal, kundi ang buong mundo, ang darating sa lugar sa huli, at pagkatapos ay magwawakas ang probasyon ng mundo. Ang mundo ay dumating sa lugar na iyon noon. Ang bawat imahinasyon ng puso ay kasamaan lamang, at patuloy na kasamaan. Sa pamamagitan lamang ng kasamaan, at patuloy na kasamaan. Sa pamamagitan ng patuloy na pagkakasala, salinlahi at salinlahi, ang mundo ay naging napakasama kaya ang mas marangal na mga pagnanasa ay ganap na nabura o walang pag-asa sa ilalim ng kontrol ng mas mababang mga hilig. Sa pamamagitan ng mga batas ng pagmamana at kapaligiran, ang tendensiyang ito sa kasalanan ay naipasa sa bata bago pa man ito ipanganak, at pinilit sa kanya ng kanyang kapaligiran mula sa kanyang pinakamaagang sandali ng kamalayan. Ito ay umabot sa punto na maging ang mga bata ay walang pag-asa na naalipin. Ito rin ang kalagayan ng mga lungsod ng Sodoma at Gomorra, at ng mga tribong Canaanita matapos nilang punuin ang tasa ng kanilang kasamaan. Nakita natin na ang kasalanan ay paghihirap. Patuloy, walang pag-asa sa patuloy, walang pag-asa na paghihirap nito. This is the one thing that Love cannot permit, but the only alternative at such times is destruction. *Nakita natin na ang pag-ibig ang nagbantay sa daan patungo sa puno ng buhay, upang ang mga tao ay hindi kumain at mabuhay magpakailanman, mga walang kamatayang makasalanan; at nakita natin na ang Pag-ibig ang siyang sisira sa masasama sa huli.*<sup>4</sup> Ngunit ang bawat dahilan na taglay ng pag-ibig para sa huling

---

<sup>4</sup> [Paalala ng mga editor: Si Elder Fifield ay naglahad ng ilang magagandang kaisipan tungkol sa

pagkawasak ng masasama, ay taglay din nito para sa pagkawasak ng lumang mundo at ng mga lungsod ng kapatagan, at para sa pagpuksa ng mga tribong Canaanita. Sa katunayan, ang lahat ng ito ay kinuha sa pamamagitan ng inspirasyon bilang mga imahe ng pagkawasak sa hinaharap, at inilatag bilang mga halimbawa sa kanila na kalaunan ay mamumuhay nang hindi maka-Diyos. Ang pagpapatuloy ng kanilang pag-iral ay hindi lamang upang ipagpatuloy ang kanilang sariling paghihirap, kundi upang ipagpatuloy ang pagsilang ng milyun-milyong mga bata na may minanang katangian at kapaligiran na siyang magiging dahilan upang ang kanilang patuloy na kasalanan at pagdurusa ay maging tiyak mula pa sa simula.

Ang pagkakaroon ng mga ganitong bansa o lungsod sa mundo ay isa ring patuloy na banta sa kaligayahan at kabutihan ng lahat ng iba pa. *Kapag ang isang kanserong tumor ay kumapit na sa kamay, o ang gangrene ay patuloy na kumikilos sa paa, maaaring mukhang malupit ang pagputol sa bahagi,* ngunit sa mga ganitong pagkakataon, ang Pag-ibig ang may hawak ng kutsilyo. Ang pagkakaiba sa pagitan ng nakamamatay na kalupitan at ng pinakabayani na pag-ibig ay maaaring hindi ang pagkakaiba sa mismong kilos, kundi ang pagkakaiba lamang sa motibo na nasa likod ng kilos.

Dahil totoo ito, hindi kataka-taka na ang mga patuloy na nagkakamali sa pagkaunawa sa katangian ng Diyos sa halos lahat ng bagay, ay nag-uugnay sa Kanya ng maling motibo. Siya na nakakaalam, mula sa karanasan at paghahayag, na ang Diyos ay pag-ibig, at laging nasa harapan niya ang katotohanan na ang pag-ibig ay hindi nalulugod sa kamatayan at pagkawasak, ay makikita, kahit sa mga madilim na gawang ito, ang paghahayag ng parehong mapagmasid, sumasaklaw sa lahat, at magiting na walang pag-iimbot na Pag-ibig na hindi nagkait ng kanyang sarili at bugtong na Anak, kundi malayang ibinigay siya para sa ating lahat.

Hindi nalulugod ang Diyos sa pagkamatay ng masasama; ngunit ang itinuturing ang sarili nitong kasiyahan bilang pangunahing kahalagahan ay hindi pag-ibig, kundi pagkamakasarili. *Ang tunay na pag-ibig ay palaging itinuturing ang kapakanan ng minamahal bilang pangunahing kahalagahan, at ang gayong pag-ibig ay kadalasang nagtutulak sa may-ari nito na gawin ang mga bagay na ikinalulungkot niya.* Kaya naman ang tunay na ama ay napipilitang parusahan ang anak kung minsan; ganito ang pakikitungo ng ating Ama sa mundo, at ganito rin ang pakikitungo niya sa atin bilang mga

---

pag-ibig, awa, at biyaya ng Diyos sa Pagbabayad-sala at sa pagsasara ng probasyon o panahon ng pagkakataon. Ang kanyang mga kaisipan sa aklat na ito ay hindi pa umaabot sa pagkamatay ng masasama at kung paano ito nangyayari. ]

indibidwal. Kung tayo ay walang disiplina, tayo ay mga anak sa labas, at hindi mga anak.

May kuwento tungkol sa apat na bulag na lalaking bumisita sa isang kulungan ng mga hayop, at dahil hindi sila makakita, pinayagang hawakan ang elepante. Ang isa ay humipo sa kanyang buntot, ang isa naman sa kanyang tagiliran, ang pangatlo sa kanyang binti, at ang pang-apat sa kanyang tainga. Pagkatapos nito, nagtalo sila sa pagsisikap na magkasundo kung ano ang hitsura ng elepante. Ang isa na humipo sa kanyang tagiliran ay nagsabing siya ay parang isang malaking pader, habang ang isa na humipo sa kanyang buntot ay nagsabing, "Naku, hindi! Siya ay parang isang malaking lubid lamang." Ang iba ay hindi sumang-ayon sa kanilang dalawa, at gayundin sa isa't isa, dahil ang isa na humipo sa kanyang binti ay nagsabing ang elepante ay parang katawan ng isang puno, at ang isa na ang kamay ay humawak sa panggatong ng elepante ay nagsabing ang kanyang impresyon ay ang hayop ay isang kakaibang hayop, mas kamukha ng isang malaking pamaypay na katad kaysa sa anumang bagay na maisip niya.

Binubulag ng kasalanan at nililimitahan ng ating maliliit na buhay sa makitid na saklaw ng ilang taong/yrs ito, at ng ating mahihinang pag-iisip sa ilan sa maraming katotohanang nasa ilalim ng kanyang mga layunin, kaya naman napipilitan tayong hawakan ang makapangyarihang mga paglalaan ng Diyos sa ilang mga punto lamang, at ang ating mga impresyon ay maaaring iba-iba, at lahat ng mga ito ay mali.

Maaari nating punahin at kondenahin ang kanyang mga gawa bilang hindi makatarungan, hanggang sa ang ating sariling mga puso ay mahubog at tumigas kaayon ng lahat ng kasamaan na ating iniuugnay sa kanya. Higit na mabuti na ang pananampalataya ay dapat na hawakan at panghawakan ang dakilang katotohanan na ang Diyos ay pag-ibig, at sa halip na husgahan at kondenahin ang Diyos dahil hindi natin ngayon makita ang perpektong simetriya ng ideya ng Pag-ibig, maghihintay tayo sa hinaharap, kung kailan natin malalaman kung paano tayo nakikilala. Oo, maghintay nang may perpektong pananampalataya, na kapag nakita na ang buong dakilang plano ng Diyos, ang pag-ibig na lumaganap sa bawat bahagi ay mahahayag.

At, sa paghihintay nang ganito, ang pananampalataya ay lilipad pabalik sa abot-tanaw ng ating mga buhay, hanggang sa tayo rin ay manirahan sa kawalang-hanggan kasama niya, ang ating pagkamamamayan sa kabila, ang ating buhay ang buhay na walang hanggan na kanyang ibinigay; at pagkatapos, sa pagninilay-nilay sa pinakamadilim sa kanyang mga probisyon, maging sa kasaysayan ng mundo o sa ating sariling buhay, at sa pagninilay-nilay mula sa pananaw ng ating matatag at nananatiling tiwala sa kanyang

pag-ibig, magugulat tayong makita kung paano ang mainit na sikat ng araw ng kanyang buhay na presensya ay magliliwanag at luluwalhati sa maraming madilim na sulok ng ating mga puso, na hanggang ngayon ay hindi na siya pinakikialaman ng ating kawalan ng paniniwala.

## **22. Ang mga Salot sa Ehipto**

“Umawit kayo sa Panginoon, sapagkat siya'y nagtagumpay nang may kaluwalhatian.” – Ex 15:21

Sa isipan ng marami, ang isa pang pagtutol sa ideya na ang Diyos ay nakikitungo lamang sa kanyang mga nilalang sa pag-ibig ay matatagpuan sa kanyang kakila-kilabot na mga paghatol sa Ehipto, kung saan ang kanyang mga anak ay pinalaya mula sa pagkaalipin.

Kinikilala rito na minahal ng Diyos ang kanyang sariling bayan, ang mga Israelita, at gumawa nang may kapangyarihan para sa kanilang kaligtasan; ngunit pinaniniwalaan na ang kanyang pakikitungo sa mga Ehipsiyo ay nailalarawan lamang ng walang pigil na galit at poot. Hindi nauunawaan ng mga ito ang kahulugan ng mga salot na iyon, at gayundin ang mga banal na kasulatan na nagsasabing:

Oh mangagpasalamat kayo sa Dios ng mga dios; sapagka't ang kaniyang kagandahang-loob ay magpakailanman...Sa kaniya na sumakit sa Egipto sa kanilang mga panganay; sapagka't ang kaniyang kagandahang-loob ay magpakailanman;...at giniba si Faraon at ang kaniyang mga hukbo sa Dagat na Pula; sapagka't ang kaniyang kagandahang-loob ay magpakailanman...Sa kaniya na sumakit sa mga dakilang hari; sapagka't ang kaniyang kagandahang-loob ay magpakailanman; at pumatay sa mga bantog na hari; sapagka't ang kaniyang kagandahang-loob ay magpakailanman.”

Maliwanag na sa pagninilay-nilay ng mga paghatol na ito ng Diyos, ang salmista ay humanga, hindi sa kanyang poot at walang pigil na galit, kundi sa kahanga-hangang pagtitiis ng kanyang mapagmahal na awa. Ganito ang magiging saloobin ng ating mga isipan kapag tayo rin ay ginagabayan ng banal na Espiritu tungo sa mas malapit na pakikipag-ugnayan sa Katotohanang Lahat, na siyang gagawa rin sa atin na mga taong ayon sa puso ng Diyos.

Ano ang layunin ng Diyos sa pagliligtas sa Israel? – Hindi lamang ang maligtas sila, kundi ang maihayag niya ang kanyang sarili sa mundo sa pamamagitan nila upang maabot at mailigtas ang lahat ng maaaring maligtas. Ang puso ng Ama sa Lahat noon, gaya ng dati, ay nananabik sa lahat ng kanyang mga anak. Lahat ng ibinigay niya sa Israel ay “para sa atin,” at para

sa buong mundo ng mga Hentil. Ang pinakamataas na pribilehiyo ng mga Hudyo, kung nakamit lamang nila ito sa pamamagitan ng tapat na pagsunod, ay ang maging daan lamang upang pagpalain ang lahat ng mga bansa; at, sa katunayan, sa isang tiyak na kahulugan, bagama't hindi tulad ng magiging kalagayan nito, ito ay maisasakatuparan sa kabila ng kanilang kawalan ng paniniwala, sapagkat ang plano ng Diyos ay hindi kailanman nabibigo dahil sa ating kawalan ng pananampalataya.

Ang mga Egyptian ay dating may kaalaman tungkol sa tunay na Diyos, ang Lumikha, at sa kanyang kabanalan ay itinuring siyang napakabanal kaya't tumanggi silang gamitin ang kanyang pangalan, ngunit sa halip ay tinawag nila siyang Banal, ang Sariling Nabubuhay, ang Hindi Mapapangalanan. Bagama't ang mga Ehipsiyo ay lumihis na sa landas mula sa pagsamba sa Diyos patungo sa pagsamba sa araw, at mula sa pagsamba sa araw patungo sa pagsamba sa mga bituin, at sa pinakamababang anyo ng pagsamba sa kalikasan, pinararami ang kanilang mga diyos hanggang sa maging isang kawikaan na mas maraming diyos sa Ehipto kaysa sa mga tao, ang kaalaman sa tunay na Diyos na ito ay nananatili pa rin bilang isang malabong paniniwala, na pinanghahawakan ng mga piling tao, ang iilang edukado. Itinuring nila ang maraming diyos bilang mga demigod lamang, o mas mababang mga diyos, ngunit sinamba nila ang mga ito sa halip na ang Kataas-taasang Diyos, dahil naniwala sila sa kasinungalingan ng diyablo, na ang Lumikha ay masyadong mataas sa kanila at napakaraming dapat asikasuhin, upang mapansin ang kanilang mga panalangin o maalagaan ang kanilang pagsamba.

Nang suguin ng Diyos sina Moises at Aaron kay Faraon, sinabi niya mula sa naglililiyab na palumpong, “Ganito ang sasabihin mo sa kanya, AKO AY ANG AKO NGA ay nagsugo sa akin sa inyo;” Ibig sabihin, ang Banal, Walang Sariling Kapangyarihan, Hindi Mapapangalanan na iyong inaangkin na pinaniniwalaan, ay nagsugo sa akin dito upang hilingin na ang kanyang bayan, ang mga Israelita, ay palayain upang humayo at sumamba sa kanya. Sinabi ni Faraon, “Sino ang Panginoon, upang sundin ko ang kanyang tinig upang payagan ang Israel na umalis? Hindi ko nakikilala ang Panginoon, ni hindi ko rin payayaunin ang Israel.”

Sa ganitong paraan, bahagyang tapat ang Paraon. Hindi siya naniniwala na ang kataas-taasang Diyos na ito ay nagmamalasakit sa pagsamba ng mga tao, lalo na't hindi niya pinahahalagahan ang pagsamba ng mga aliping Hebreo.

Palaging iniuugnay ng Paganismo ang tagumpay ng bansa nito sa kadakilaan ng mga diyos na tagapag-alaga nito. Kaya para kay Paraon, tila kung ang mga Israelita ay may Diyos, siya ay diyos lamang ng mga alipin, at nasa ilalim ng



kontrol ng kanilang mga diyos, na may parehong kaugnayan sa kanila gaya ng ginawa ng mga Hebreo sa mga Ehipsiyo/Egyptian. Para sa kanila, habang nasa pagkaalipin sa mga Ehipsiyo, ang pag-angkin na ang kanilang Diyos ay ang Diyos na kahit siya ay umamin na higit sa lahat, ay kalokohan; higit pa rito, ito ay kalapastanganan laban sa mga diyos ng Ehipto, at, mas malala pa ryan, ito ay paggigiit ng kanilang kapangyarihan, at isang paghingi ng kanilang karapatan sa kalayaan mula sa pamatok ng mga Ehipsiyo. Kay laking pagtataka na dinagdagan ni Paraon ang kanilang mga pasanin at inilapat ang mga hagupit, iniisip na hahagupitin ang gayong kahangalan mula sa kanila! Para sa kanya, ang hari ng Ehipto, ang pag-amin sa pag-angkin ng mga aliping ito na ang kanilang Diyos, ang diyos na humihingi ng kanilang kalayaan ay kapareho ng kataas-taasang Diyos ng mga diyos, na itinuturing niyang higit na napapansin kahit sa kanya, ay para sa kanya na aminin ang kanilang karapatan at kapangyarihan ng kalayaan, at ang kanilang kahusayan bilang isang lahi sa pagtingin ng Diyos, kahit na sa kanyang inaangkin para sa mga Ehipsiyo. Kay laking pagtataka na ang mapagmataas na monarko ay tumangging aminin ang lahat ng ito!

Ngunit ang bawat kilos ng Diyos sa pakikitungo Niya sa kanya mula sa puntong ito ay para sa layuning ipakita at aminin niya ang katotohanang ito; at hindi lamang siya, kundi pati na rin ang mundo sa pamamagitan niya. Kung nanatiling tapat lamang si Paraon sa kanyang sarili at sa liwanag na ipinahayag sa kanya ng Diyos, maaaring nawalan siya ng ilang alipin, ngunit makakatagpo sana siya ng isang mapagmahal na Ama, kung saan dati ay naniniwala lamang siya sa isang teoretikal na paraan sa isang mahigpit, hindi natitinag, walang malasakit, at hindi napapansing diyos. Gayunpaman, hindi lamang siya ang nagpasyang mali kapag tinawag upang magpasya sa pagitan ng mga bagay na nakikita at mga bagay na hindi nakikita, ang pansamantala at ang walang hanggan. Ang nagpasya nang mali.

Ang pinakaunang tanda na ibibigay ni Moises kay Paraon ay may kamanghamanghang kahulugan. Inihagis ni Moises ang kanyang tungkod, at ito ay naging ahas. Ganoon din ang ginawa ng mga salamangkero, o sa halip, sa pamamagitan ng mahika ay pinalabas sa mga tao na ganoon din ang ginawani. Ngunit ang ahas na nagmula sa tungkod ni Moises ay nilamon ang iba pang mga ahas, at pagkatapos ay naging tungkod muli sa kanyang kamay.

Ang ahas sa Ehipto ay itinuturing na sagrado, at sinasamba bilang isang diyos. Ang pag-aalay ng mga reptilya at pagsamba sa kanila ay isa sa pinakamababang uri ng idolatriya, ang huling hakbang sa pababang landas. Ang mga reptilyang ito, mula nang tuksuhin ng ahas si Eva, ay sumisimbolo kay Satanas, at ang kanilang pagsamba ay pagsamba sa diyablo na inspirasyon

ng takot. **Sa pamamagitan ng gawaing ito, na isinagawa sa kapangyarihan ng Diyos at ayon sa kanyang natatanging tagubilin, ipinakita ni Moises kay Paraon na ang Diyos ng mga aliping Hebreo ay kayang gumawa at mag-alis ng mga diyos ng Ehipto ayon sa kanyang kagustuhan.** Kaya niya silang likhain at kaya niya silang lipulin, at samakatuwid ay tiyak na siya ang Diyos na inamin niya na higit sa lahat, ang tanging may kapangyarihang magtagumpay laban sa mismong kasamaan na kanilang isinapersonal at sinamba sa pamamagitan ng takot. Dito ay hindi lamang mayroong isang paghahayag ng tunay na Diyos, kundi pati na rin isang pagpapahayag ng ebanghelyo—isang paghahayag ng kapangyarihang magtagumpay laban sa kasalanan. Nakita ni Paraon ang katotohanan, ngunit dahil sa kapalaluan at kamunduhan ay tumanggi siyang pakinggan ito, at sa gayon ay tumigas ang kanyang puso.

May isang luma at totoong kawikaan na nagsasabing, “Ang Ehipto ay kaloob ng Nilo.” Sa taunang pag-apaw ng ilog na ito nakasalalay ang kahanga-hangang pagkamayabong ng lupa, na kung hindi man ay magiging katulad ng dakilang Sahara, na lubos na walang kakayahang sumuporta sa buhay. Kinilala ng mga Ehipsiyo ang katotohanang ito, sa halip na magbigay ng kaluwalhatian sa Diyos, ay ginawang persona at sinamba ang ilog. Uminom sila ng tubig nito nang may paggalang, naniniwalang may kapangyarihan itong magpagaling ng sakit at magbigay ng bagong buhay. Sa pampang nito ay isang kahanga-hangang templo, kung saan nakaukit ang isang napakalaking estatwa ng diyos na si Nilus, at dito lumalapit ang hari at lahat ng mga maharlika sa mga takdang oras para sa pagsamba.

Ginawang dugo ng Diyos ng mga aliping Hebreo ang ilog na ito, na ginagawa itong nakamamatay sa halip na nagbibigay-buhay. Hindi makainom ang mga Ehipsiyo ng tubig, sapagkat ito ay mabaho; at hindi lahat ng pinagsamang kapangyarihan ng mga diyos ng Ehipto ay kayang ibalik ang ilog sa dating anyo nito. Tanging ang Diyos ng mga Hebreo lamang ang makakapagpanumbalik ng ilog, sa gayon ay pinatutunayan na sa kanya lamang nararapat ang lahat ng paggalang at pagsamba na may kahangalan nilang ibinigay sa kanyang gawain.

Ang palaka ay isa ring sagradong hayop, at sinasamba nang may labis na karangyaan ng mga Ehipsiyo/egyptian. Pinarami ng Diyos ng mga aliping Hebreo ang mga palaka hanggang sa maging isang kakila-kilabot na peste, at umalingasaw ang lupa. Kinailangan ng palalong Paraon na magmakaawa sa Diyos ng kanyang mga alipin, na ang mga diyos ng Ehipto, na ginawa niya, ay malipol din niya, sapagkat walang kapangyarihan sa lahat ng mga diyos ng Ehipto upang maisakatuparan ang pinakahihintay na resultang ito.

Gayunpaman, nilabanan ni Paraon ang katotohanan at pinatigas ang kanyang puso.

Sa utos ng diyos na ito na makapangyarihang diyos ng mga aliping Hebreo, ang mismong alikabok ng Ehipto ay naging kuto sa lahat ng tao sa buong lupain. Ngayon, ang kuto ay itinuturing na marumi. Kung mahawakan nito ang tao, kinakailangan, sa mga Ehipsiyo, gaya ng kalaunan sa mga Hudyo, ng mahabang proseso ng paglilinis bago makapaglingkod ang pari sa altar, o ang debotong mamamayan ay humarap doon nang katanggap-tanggap upang mag-alay ng sakripisyo. Kaya sa utos ni Jehova, bawat templo ng Ehipto ay isinara, at bawat dambana ay pansamantalang iniwan. Walang pari na maglilingkod at walang mananamba na mag-alay ng sakripisyo; at sa gayon ay napatunayan na ang kabuuan ng maling sistema ng pagsamba, kasama ang maraming templo at ang napakaraming pari at mga babaeng pari, at ang mga kahanga-hangang seremonya nito, ay umiiral maliban sa pagtitiis ng Kataas-taasang Diyos, na sa kanyang magiliw na awa ay naghahangad na akayin ang lahat sa kanya.

Sa Ehipto, may isang diyos na ang espesyal na tungkulin ay protektahan ang lupain mula sa kuyog ng mga langaw at mapaminsalang mga insekto na kung minsan ay nananakop dito; at isa pa, na ang pagsamba ay iniuugnay sa magandang klima at kawalan ng mapaminsalang mga bagyo. Sa kabila ng mga diyos na ito, at sa kabila ng bawat pagsisikap na ginawa upang mapapayapa sila, sa utos ng Diyos ng mga Hebreo, ang mga langaw ay dumating nang kuyog dala ang kanilang makamandag na kagat, na ginagawang pasanin ang buhay mismo; at sa parehong utos ay kumislap ang mga kidlat, at ang kulog ay gumulong sa lupa, habang ang kakila-kilabot na graniso ay sumira sa mga pananim at pumatay sa kapwa tao at hayop na natagpuang walang proteksyon sa mga bukid. Ang murrain ay bumagsak sa mga baka, na pumatay maging sa sagradong baka, ang sentro ng kasuklam-suklam at mahalay na pagsamba kay Apis. Ang kahanga-hangang templo, ang ipinagmamalaki ng arkitektura ng Ehipto, ay inabandona, o napuno lamang ng mga tahimik na nagdadalamhati para sa namatay na diyos. Ang mga pilak na trumpeta ng mga pari at ang mga awit ng mga hubad na dalagang sumasayaw ay pinatahimik.

Kay laking pagbubunyag ng katotohanan na may iisang Diyos, at iisa lamang! Hindi sa buong Ehipto ay maaaring magkaroon pa rin ng isang tapat at taimtim na kaluluwa na nalinlang ng walang kabuluhang pangungutya ng napakasamang politeismo.

Ang pagsamba sa araw ang siyang pinakasentro at pinakabuod ng relihiyon ng estado. Sa iba't ibang anyo, na itinuturing na may iba't ibang kapangyarihan, siya ang nangunguna sa bawat magkakaibang orden ng mga diyos, at ipinakilala bilang diyos ng mga diyos. Ngunit sa utos ng Diyos na ngayon ay

humihingi ng kalayaan ng mga kawawang aliping Hebreo, ang kaluwalhatian ng kanyang inaakalang kataas-taasang diyos ay naglaho. Binawi niya ang kanyang ningning, at sa Ehipto ay may kadiliman na nadarama; ngunit sa lupain ng Goshen, kung saan kinikilalang kataas-taasan ang Lumikha ng araw, ay may liwanag.

Kahit sa pagkamatay ng panganay, upang ang kanyang bayan ay maligtas, kung hindi nila nilabanan ang liwanag hanggang sa ganap na pagkabulag, maaaring nakita ng mga Ehipsiyo ang paghahayag ng banal na Pag-ibig na hindi nagkait sa kanyang Panganay, oo, sa kanyang Bugtong na Anak, kundi pumayag sa kanyang kamatayan upang sila ay magkaroon ng kaligtasan mula sa kapangyarihan ng kamatayan, tungo sa buhay na walang hanggan. Kahit na ito ay hindi naman ganoon kahirap isipin para sa kanila, sapagkat ang kapangyarihan ng orihinal na pangako ng banal na Anak sa mga puso ng sangkatauhan ay nasaksihan pa rin, maging sa kanilang relihiyon, ng maraming alamat kung saan ang literal na araw ay ipinakilala upang gumanap bilang Araw ng katuwiran.

Ang mas matinding pagkondena sa idolatriya, at ang mas dakilang paghahayag ng tunay na Diyos bilang ang tanging makapangyarihan sa lahat na karapat-dapat sambahin, ay hindi maiisip ng isip ng tao. Gayunpaman, ang Diyos sa awa ay nagpakababa upang magsalita ng katotohanan sa mga sinaunang bansa, hindi lamang sa mga Ehipsiyo/egyptian, sapagkat ang kaalaman tungkol sa Israel at sa kanilang kahanga-hangang pagliligtas sa pamamagitan ng kapangyarihan ng kanilang Diyos ay kumalat sa buong lupain hanggang sa ang takot sa kanila at ang pangamba sa kanila ay bumagsak sa lahat ng tao. Sa kabila ng kahanga-hangang paghahayag na ito ng kapangyarihan ng Diyos, at ng katotohanan na ang kataas-taasang Diyos ay nagmamalasakit sa kanyang mga anak, kaya't walang dahilan para sa pagsamba sa mga kalahating-diyos, masasabi tungkol sa mga Ehipsiyo/egyptian, na "sila'y nagsisi na hindi magbigay sa kanya ng kaluwalhatian."

Mayroon pa ring ilan na nagsisi, sapagkat ang magkahalong karamihan ng mga Ehipsiyo ay pumili sa bahagi ng mga Israelita, at sumama sa kanila. Kay laking kataka-taka na nang iligtas sila nang may ganitong makapangyarihang kapangyarihan, at makatawid sa Dagat na Pula sa tuyong lupa, -- kay laking kataka-taka na umawit sila ng isang bagong awit, at awit ng tagumpay, na nagsasabing: "Ako'y aawit sa Panginoon, sapagkat siya'y nagtagumpay nang may kaluwalhatian. . . . Ang Panginoon ang aking kalakasan at awit, at siya'y naging aking kaligtasan."

Siya na nakakakita sa mga salot na ito sa tunay na liwanag, ay hindi makakakita sa mga ito ng anumang salungatan sa dakilang katotohanan na ang Diyos ay pag-ibig; sa halip, makikita niya rito ang isang pag-ibig na laging nananahan sa atin, bagama't sa pagsubok at kadiliman, bagama't sa pagkaalipin at pang-aapi; isang pag-ibig na, habang naghahangad na dalhin tayo sa kalayaan at kagalakan sa kanya, oo, maging sa lupain ng kapahingahan na umaagos ng gatas at pulot, ay naghahangad din na ihayag ang kanyang sarili sa lahat ng iba upang sila rin, sa pamamagitan ng ating kaligtasan, ay matagpuan Siya na kanilang tagapagligtas at kanilang sukdulang kagalakan.

## *Ang Diyos ay Pag-ibig!*

*Inihayag ni Elder Fifield ang magiliw na pagmamahal ng isang Ama at ang espirituwal na katangian ng batas, pagbabayad-sala, at plano ng kaligtasan.*

*Ang mga ideyang ipinahayag sa aklat na ito ay nagbibigay ng  
pundasyon ng  
pag-iisip para sa isang tunay na pag-unawa  
sa karakter ng Diyos*